National Library
Bibliothèque nationale
OCT
DIVISION

B03 a 1914

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 38 SESTDIENA, 1984. GADA 22. SEPTEMBRIS 34. GADS SATURDAY, SEPTEMBER 22, 1984.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Archibīskaps A. Lūsis pāvesta dievkalpojumā

Pāvestam Jānim Paulam II viesojoties Toronto Sv. Paula katedrālē, notika arī oikumēnisks dievkalpojums, kuŗā piedalīties bija aicināts arī mūsu baznīcas archibīskaps Arnolds Lūsis un igauņu bīskaps P. Raudseps.

Kardināls Kārters apmainījās draudzības sveicienā...

Jau vairākas stundas pirms dievkalpojuma sākšanās dievnams bija piepildīts ar dievlūdzējiem, kas bija saņēmuši attiecīgu ielūgumu. Svinīgu un pacilātāju noskaņu pirms pāvesta ierašanās radīja koncerts, kuŗa programmu izpildīja divi koŗi — Sv. Paula katedrāles koris un Sv. Miķeļa katedrāles skolas koris.

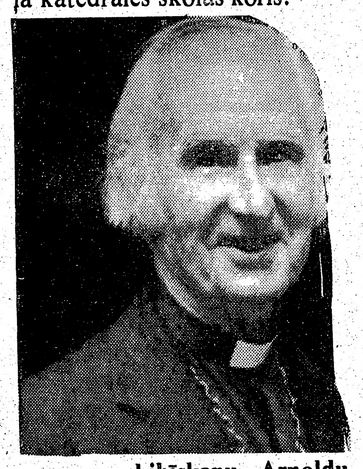

...ar archibīskapu Arnoldu Lūsi.

Koncerta programmā bija uzņemta arī latviešu komponista Imanta Raminja komponētā ,,Ave Verum Corpus''.

Dažas minūtes pirms Svētā Tēva ierašanās, baznīcā ienāca un altāŗa telpās nosēdās dažādu konfesiju augstākie garīdznieki, kā arī Kanadas Baznīcu apvienības darbinieki.

Pie baznīcas ieejas pāvestu sveica Kanadas katoļu bīskapu konferences prezidents bīskaps Šerloks, bet dievnamā anglikāņu bīskaps — Apvienotās baznīcas moderātors. Svētos rakstus lasīja dažādu konfesiju garīdznieki, tāpat dievkalpojumā paredzētās lūgšanas.

Pāvesta svētrunā izskanēja aicinājums kristiešiem meklēt ceļus uz vienību un rūpēties par to, lai zinātne kalpotu cilvēcei, ne cilvēces iznīcināšanai. Jānovērš arī sociāla netaisnība un cilvēku izmantošana. Dziļu iespaidu atstāja visu dievlūdzēju kopēji skaitīta lūgšana Mūsu Tēvs debesīs un simboliska ,,miera un sadraudzības sveiciena'' izmaiņa, sniedzot roku savam blakus sēdētājam garīdzniekam.

Archibīskaps A. Lūsis apmainījās draudzības apsveikumā ar kardināli Karteri un igauņu trimdas baznīcas bīskapu Raudsepu.

Jaunais Kanadas ministru prezidents Braiens Malrūnijs, sargu ielenkts, atstāj amatā ievešanas ceremoniju.

Pašu ziņā

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Mūsu nacionālpolitiskā aktīvitātē šajā gadā iezīmējušies daži jauni vaibsti. Lai pateicamies tiem sabiedriskajiem darbiniekiem, kas pavēruši mums daudz plašāk durvis Vašingtonā, Vatikānā, Otavā, Kanberā un citur.

Vai Minsteres dziesmu dienas patiesi ir uzpildījušas mūsu enerģijas baterijas, to rādīs tuvākie mēneši. Tuvākā nākotne rādīs arī to, vai neesam savā azotē naīvā iecietībā izauklējuši arī vienu otru apšaubāmas krāsas dzegūzēnu.

Kalpot savai tautai ir liels un cildens darbs, kas nav samaksājams ar zelta dukātiem. Šajā darbā nav vietas personīgām ambīcijām vai godkārībai.

Sevišķi nozīmīga mums ir Vatikāna labvēlība, jo pāvesta autoritāte ir kā bāka visiem varmāku jūgā piemeklētiem apspiestajiem. Neviena pasaules politiķa sirdij tik tuvu nestāv vajāto un apspiesto liktenis kā Svētajam Tēvam. To viņš atkārtoti atgādināja arī Kanadas svētceļojumā. Arī latviešus svešumā viņš mudināja palikt uzticīgiem Dievam, savai tautai un kultūrai. Laika ierobežotībā pāvests tikai dažus mirkļus varēja pārmainīt vārdus ar mūsu augstāko garīdznieku archibīskapu Arnoldu Lūsi un šīs zemes latviešu pārstāvniecības vadītāju T. Kronbergu. Jau tuvākā laikā trimdas latviešu galvaspilsētā Toronto sagaida ierodamies mūsu likumīgo pārstāvi pie Svētā Krēsla monsinjoru Ruču. Tieši viņš var daudz darīt, lai vēl tālāk stiprinātu saites ar Vatikānu. Kādēļ mēs gan nevarētu sūtīt uz Romu mons. Ruča izkārtojumā mūsu baznīcas un demokratiskās pārstāvniecības augstāko vadību? Šāds Kanadas latviešu ceļojums būtu tūkstoškārt nozīmīgāks nekā steigā saplānots miera un brīvības kuģa brauciens pa Baltijas jūru. Lai atceramies, kā beidzās savā laikā iecerētais radio kuģa ceļojums tajā pašā telpā — tas izčibēja.

Pāvests Jānis Pauls šodien nav tikai katoļu baznīcas augstākais vadītājs. Viņš ir lielākā morālā autoritāte, kuŗas ietekme iet pāri dažādo baznīcu dogmām un arī politiskās pretišķībās sašķeltām pasaules robežām. Ne par velti Pad. savienība pāvestu uzskata par visbīstamāko draudu komūnistu maldu mācības aprakšanai vēstures kapsētā.

Lai par zemu nenovērtējam mūsu nacionālpolitisko darbinieku aktīvitātes ASV. Lai pieminam nelaiķi V. Korstu, kas pirmais mums pavēra ceļu uz Balto namu. Lai pieminam V. Pavlovski, A. Jerumani un citus, kas sekmīgi tur šīs durvis atvērtas. Varbūt tieši tādēļ Amerikas latviešu pienākums priekšā stāvošajās prezidenta vēlēšanās ir atbalstīt Rēgenu un panākt viņa ievēlēšanu nākamajiem četriem gadiem.

Kanadas latvieši kopā ar jauno ministru prezidentu Braienu Malrūniju var svētīt lielu panākumu uzvaru. Latviešu pārstāvniecība pie konservātīvo partijas nodibinājās īstā laikā. Mūsu pašu ziņā ir šo pārstāvniecību stiprināt un palielināt kaut vai desmitkārtīgā skaitā. Kad Malrūnijs pēc vēlēšanām nosūtīja LNAK valdes priekšsēdim pateicības telegrammu, viņš pateicās *visiem* Kanadas latviešiem. Daudzi no jaunās valdības ministriem ir Kanadas latviešu polītisko aktīvistu labi paziņas un pat draugi. Arī tam svarīga nozīme mūsu centienu īstenošanā.

Atcerēsimies arī to, ka Baltiešu vakarā Otavā daudzo viesu starpā bija Vatikāna sūtnis un arī daudzi citi mums draudzīgi diplomāti.

Konsula Dēliņa diplomātiskā aktīvitāte Austrālijā jau sen devusi ievērojamus rezultātus. Austrālijā mūsu pozicijas ir nostiprinātas un saglabātas arī turienes polītisko partiju varas maiņas periodā.

Nav šaubu, ka tāpat kā visi trimdinieki, arī mēs nevaram pasargāties no kļūmēm un izbēgt pārejošam atslābuma vai pretišķību periodam. Šie periodi ir jāpārvar, tāpat

(Turpinājums 20. lp.)

DV Tautas deju kopas DAUGAVIŅA

1920.g. KASINO VAKARS

SESTDIEN, 29. septembrī, pl. 19.30 Latviešu Centrā

*Hazarda spēles * balle * vakariņas * pārsteigumi* (tuvāka informācija vietējās ziņās)

Ieeja $ 15 pie kases. Pērkot biļetes iepriekš vai kostīmos, $13 pie kases.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1984. GADA 22. SEPTEMBRIS, 38. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Gundars Brikmanis. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Konferenču atzinums: bērnu saglābšana latvietībai jāsāk ģimenē. Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Pārtikas kā nav, tā nav

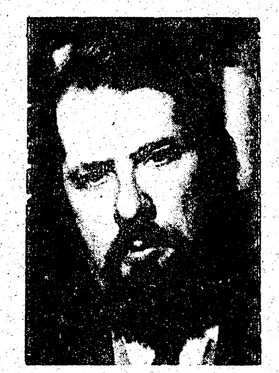

Pirms diviem gadiem, 1982. gada maijā, komūnistu centrālkomiteja pieņēma lēmumu par pārtikas programmu. Padomju propaganda izbazūnēja par kārtējiem, šoreiz noteikti efektīviem pasākumiem. Toreiz Brežņeva referātā bija teikts, ka tuvākais uzdevums ir jau 1982. gadā panākt krasu zemkopības un lopkopības produktīvitātes pieaugumu.

Tagad no Padomijas nāk ziņas par kārtējo neražu, par kārtējām lauksaimniecības neveiksmēm.

Šā gada maijā agrorūpnieciskiem kompleksiem veltītajā sanāksmē polītbiroja loceklis un CK sekretārs Gorbačovs bija spiests konstatēt, ka, neņemot vērā dažus panākumus, stāvoklis joprojām neapmierina. Attiecīgajā sanāksmē Latvijā Latvijas komūnistiskās partijas CK sekr. Čemms atļāvās būt daudz optimistiskāks, līdz nonāca pie konkrētiem datiem un konkrētām nozarēm. Tad atklājās, ka lopkopība ar graudu lopbarību ir nodrošināta tikai par 50 proc., ka sevišķas bažas rada zema kartupeļu ražība u.t.t. Čemma referātā ir teikts: ,,Tagad katram kolchozam un katrai padomju saimniecībai radīti vajadzīgie ekonomiskie apstākļi darbībai uz saimnieciskā aprēķina pamatiem. Tomēr 1983. gads pierādīja, ka daži saimniecību un pat rajonu agrorūpniecisko apvienību vadītāji atzīst par iespējamu, izmantojot paaugstinātās cenas un piemaksas, kompensēt zināmu nesaimnieciskumu un iegūt peļņu, pat produkcijas ražošanai sašaurinoties.

Vienīgais secinājums no Čemma teiktā var būt, ka nekādi īsti saimnieciskā aprēķina pamati nav radīti, jo nav iespējams, sliktāk un mazāk ražojot, saņemt lielāku peļņu uz īsti saimnieciskā aprēķina pamatiem celtas ražošanas. Tas ir iespējams tikai perversīvā padomju ekonomiskā sistēmā.

Lai palielinātu lauksaimniecības ražošanu, pirms diviem gadiem plānoja palielināt ražošanas pamatfondus 1,5 reizes, enerģētiskās jaudas — 1,6 reizes, minerālmēslojumus — 1,7 reizes. Bet faktiskais stāvoklis ir tālu no plānotā. Tagadējā piecgadē nav notikušas lielas pārmaiņas, salīdzinot ar iepriekšējo, bet pirms dažiem gadiem Zinātņu akadēmijas analize rādīja, ka faktiskā nodrošināšana ar techniku un fondiem, rēķinot uz vienu darbinieku, pat samazinājās. Neskatoties uz tādu bēdīgu ainu, partijas vadība uzskata, ka laukos radīti visi apstākļi krasai produkcijas palielināšanai, vienīgi pilnīgāk jāizmanto fondi. Tūlīt jāpiebilst, ka Latvijas lauksaimniecībā situācija ar racionālu fondu un technikas izmantošanu ir tomēr labāka nekā, teiksim, Krievijā, Ukrainā vai Baltkrievijā. Tomēr tas nebūt nenozīmē, ka stāvoklis ar pārtiku Latvijā būtu kaut ciešams.

Kaut daudz runā par agrorūpnieciskiem komplekšiem, tātad uzsvars tiek likts arī uz lauksaimniecības technisko nodrošināšanu, Padomju savienības plāna komiteja samazināja šajā piecgadē traktoru piegādi laukiem no 120 tūkst. līdz 50 tūkst., bet automašīnu — no 250 tūkst. līdz 100 tūkst. Un ne tikai samazināja. Lauksaimniecības uzņēmumi spiesti ņemt to, ko viņiem piedāvā. Jau sen tiek pieprasīts izbeigt novecojušā T-40 traktora ražošanu, bet rūpniecība to tik piedāvā. Ar jaunu techniku arī nav labāk. Vecais kombains SK-4 par darba maiņu novāca 7,2 ha, jaunie ,,Niva'' un ,,Kolos'' — 7,3 ha. Turklāt tie ļoti ātri lūzt, vidēji pēc 5,7 un 8,7 darba stundām! (Pēc valsts standarta tādam rādītājam jābūt ne mazāk par 300 stundām).

Partijas vadība tagad ļoti paļaujas uz kapitālieguldījumu palielināšanu. Bet visa iepriekšējā prakse pierāda, ka tas nav drošs ceļš. Jāpārkārto visa saimnieciskā sistēma. Bez tā visas propagandiskās kampaņas un skaļie teikumi ir bez jebkāda reāla satura.

Lasītāju vēstules

MĒS CĪNĀMIES PAR BRĪVĪBU

Tikko bija pagājusi Apspiesto tautu nedēļa, ko Čikaga atzīmēja ar preses konferenci, kurā piedalījās senātors C. Persijs, Ilinojas tautas vietn. nama dep. Penija Pullena, Eldridžs Klīvers un citi. Nākošā vakarā kubieši rīkoja Klīveram goda mielastu, kur savā runā E. Klīvers teica: Katram būtu jāsaprot, ka sarkanā imperija ir karā ar visu pasauli, un viņu mērķis ir pārņemt arī ASV. Es zinu viņu mērķus, jo pats esmu piedalījies dažādās plānošanas sanāksmēs gan Havanā, Kubā, gan Maskavā un citur. To teica E. Klīvers — cilvēks, kas kādreiz vadīja melnos marksistu revolūcionārus šai zemē.

Pēc dažādās komūnistu valstīs pavadītiem 8 gadiem viņš atgriezies ASV un atzinies savos maldos, tagad kā kristietis veltī visus savus spēkus cīņai pret pasaules lielāko ļaunumu — komūnismu. Viņš uzsver: Komūnistu imperija ir karā ar pārējo pasauli jau 67 gadus un šai karā lieto militārus, psicholoģiskus un citādus ieročus.

Kādā komūnistu partijas žurnālā, kas nāk no sarkanās imperijas, rakstīts, ka partijas biedru pienākums rietumu pasaulē ir, ja vajadzīgs, iestāties baznīcās un caur baznīcām sekmēt Marksa ideju piepildījumu. Vai vērojot dažādu baznīcu apvienību nostāju, neliekas, ka tur darbojas kādi vilki avju drānās?

Kādreizējais Marksa un Ļeņina ideju sekotājs E. Klīvers atzīst, ka nekādā veidā komūnisms nevar nest labāku nākotni, jo komūnisma ideja ir ļauna savos pamatos. Tikai ar ticību Kristum mēs varam gūt spēku strādāt cilvēces labākai nākotnei, saka kādreizējais komūnists. Lūgsim un cīnīsimies visiem spēkiem, lai reiz komūnisms pazustu, tas ir mūsu ikviena pienākums, saka Klīvers. Arī mūsu labvēles Penijas Pullenas biroja logā ir piecu pēdu augsts plakāts, atgādinot par visām tautām sarkanā imperijā un aicinājums lūgt un strādāt, līdz visas tautas kļūst brīvas un patiess Dieva miers iestāsies pasaulē. Man rokās ir maza četru lietuviešu meiteņu lūgšanu grāmatiņa, kas saucas Marija, glāb mūs. Tā izsūtīta no Sibirijas, lai citi spētu ar viņām kopā lūgt. Gribētos to ieteikt katram tautietim, lai justu, ar kādu dziļu ticību pavisam jaunas meitenes, tālu no dzimtenes, izsūtījumā lūdz par saviem mīļajiem, lūdz par savu tautu. Lūdz par visiem vajātiem un lai arī tie, kas viņas vajā un spīdzina, reiz spētu saredzēt Kristus gaismu. Viņas lūdz, lai Dievs dod spēku tautai atdzimt jaunā ticībā Kristum, lai tauta reiz brīvībā mirdzētu starp citām tautām par godu Dievam. Būdams luterānis, ar dziļu bijību es lasu šo lietuviešu katoļu meiteņu lūgšanu. Šai laikā, kad apmulsusi apstulbotā pasaule iet uz postu bezcerībā, un arī daudzi mūsu tautieši kļūst vienaldzīgi, man gribētos, ka mēs katrs spētu ik dienu lūgt kopā ar šīm meitenēm ,,Kungs, žēlo mūsu mīļos, žēlo mūsu tautu''. Ja upuri un ciešanas ir vajadzīgas, ņem manu ciešanu upuri, bet dod man pirmkristiešu mocekļu drosmi un izturību, lai spēju pastāvēt. Vai vienaldzībā lai lūgšanu saites saista mūs vienu ar otru? Nē, ar darbiem lai lūgšanu tilti vieno mūs ar brāļiem un māsām tālumā un lai lūgšanās solāmies strādāt un cīnīties par patiesu visu tautu brīvību, ne tikai Apspiesto tautu nedēļā, bet ik dienas, ik brīdi. Tad arī Dievs svētīs mūs un mūsu darbus.

Tedis Zieriņš Čikagā.

PRIEKS PAR JAUNO DZEJNIECI

Vēlos izsacīt savu prieku par kādas jaunas latviešu dzejnieces talanta plaukumu. Vēl tikai pusaudzes gados, Lauma Cenne parāda ievērojamu īpatnību un gatavību. Viņas dzejas maigums nevar palikt nepamanīts ikvienam, kas dzeju mīl. Paldies, Lauma! Gaidām Tavas dzejas biežāk!

Irma Grebzde Toronto.

Prof. T. Ķeniņš

Alberta Jēruma mūzika

Koŗa dziesmas — 1.sējums. Anglijas dziesmu dienu organizācijas komitejas uzdevumā izdevusi Jāņa Jēruma-Grīnberga.

Minsterē visi skrien. Ļaudis steidzas uz sarīkojumiem, mēģinājumiem, maltītēm, sanāksmēm un arī satikt draugus. Tomēr steiga ir tik liela, ka satikšanās parasti ir īsa, kaut mīļi cilvēki nav redzēti gadiem. Šādos apstākļos arī man gadās Minsterhalles gaitenī sastapt Alberta Jēruma meitu un mazmeitu. Jāņa mēģina savu atvasīti nomierināt un it kā atvainodamās saka: ,,Nu jau turpat nedēļu esam prom no mājām, viņa visu laiku bijusi tik pacietīga...". Jāņa man sniedz arī tikko Londonā izdotu nošu krājumu ar sava tēva koŗa dziesmām un aicina mani par to pastāstīt Latvija Amerikā lasītājiem. Ar prieku apsolos to izdarīt: Alberts Jērums bija ne tikai mans draugs, bet arī tuvākais līdzgaitnieks latviešu mūzikā.

Kā kādreiz tiku atzīmējis, viņš ir arī pirmais īstais modernists šī gadsimteņa latviešu skaņu mākslā. Diemžēl, laikmetīga mūzika klausītāju lielāko daļu parasti atbaida, tādēļ Jēruma vārds trimdā visbiežāk ticis pieminēts kā svešuma dziesmu svētku ceļvedis, tos vadot plašākos, kultūrāli bagātākos apvāršņos. Viņa gars bija klāt Gotlandē un jūtams arī šeit Minsterē, un kaut viss, šķiet, nenotika tādā gara dziļumā un briedumā kā viņš to varbūt būtu vēlējies, viņš par šiem latviskiem svētkiem tomēr būtu priecājies.

Svētku drudzī vēl dzīvojot, domāju kalt dzelzi, kamēr tā karsta un apceri uzrakstīt tūlīt, Minchenes-Romas ātrvilcienam joņojot uz Italijas pusi. Vai nu diženie Alpu skati vai, ticamāk, Alberta mūzikas komplicētā tekstūra neļāva šim mērķim koncentrēties, un bija jāgaida uz atgriešanos Kanadā, lai sastādītu šīs rindas. Savā laikā Latvju Mūzikā tiku analizējis Jēruma mūzikas stila iezīmes. Tās bieži radniecīgas t.s. Vīnes skolai savā pointilismā un atonālismā. Varbūt taisni tāpēc tās liekas tik savdabīgas, jo latviešu mūzikā citu piemēru šajā faktūrā nav. Viņš ir pirmais, kas rauj saites ar tradicionāliem latviešu koŗa mūzikas rakstības veidiem, it īpaši oriģināldziesmā. Labs piemērs ir viņa samērā revolūcionārie Sirds kapi, rakstīti 20 gadu vecumā Latvijas konservātorijā, kad komponists vēl bija Vītola aizgādībā. ,,Jērum, Jūs esat traks...", tā izsaucies vecais meistars par šo vai citu dziesmu toreiz.

Tradicionālisti tam pārmetuši ,,ķeburaino" techniku, nemaz nepārdomājot, ka katra metriska maiņa, ritmiska figūra vai pārsteidzējs akords iezīmē kādu īpatu uzsvaru, nozīmi vai krāsu dzejas mūzikālā tulkojumā. Šāda valoda nepielīp ar pirmo noklausīšanos — paldies Dievam — ar to jāatrod tuvāka, atkārtota saskare, tad mūzikālais brīnums atklāsies un pārsteigs. Labi zināms Rimska-Korsakova brīdinājums saviem Pēterpils audzēkņiem attiecībā uz toreiz tik moderno Debisī mūziku: ,,to nedrīkst daudz klausīties, jo tad var pat pierast...".

A. Jēruma koŗa dziesmu pirmā sējumā uzņemtas 24 dziesmas: 13 jauktam korim un 11 vīru korim. Laba tiesa no tām pieder pie komponista lietiško skaņdarbu klāsta. Tās apzināti rakstītas trimdas koŗu varējumam piemērotā technikā un palaikam dzirdētas koncertos, īpaši tautasdziesmu apdares vīru korim: ,,Ai Daugava, Daugaviņa", ,,Ar laiviņu ielaidosi" (divi varianti) un ,,Šitā zēni dzīvodami", kas bieži rakstītas turpat vai diatoniskā valodā. Pie tām tomēr nevaram pieskaitīt ģeniālo ,,Ej, saulīte" apdari, bieži atskaņotu Dziesmu svētkos un kas ir meistardarbs par sevi. Ja kādreiz Vītols teicis, ka ar savām ,,lielām", vēlīnām koŗa dziesmām ,,izkomponējies" no klausītājiem ārā, tad droši var teikt, ka ar ,,Ej, saulīte" Jērums savukārt ,,iekomponējies" iekšā tautas mīlestībā. Gaumīgais korālis ,,Cēli kā dzimtenes dievnami" gan būtu bijis jāatzīmē kā harmonizējums.

Trimdas koŗu ierobežotība tomēr nav spējusi apklusināt komponista sirdsbalsi, viņa radītāja mākslinieka sirdsapziņu. Ja pie vidēja grūtuma dziesmām pieskaitāmas ,,Kad Dievs zied tavā dvēselē" (Sv. Andreja draudzes koris Toronto), ,,Klusu, klusu klausījos" un ,,Tālā dārza putns" (ansamblis Atbalss un kamerkoris Minsterē) ir visumā labiem koŗiem ceļamas dziesmas, ko tad lai sakām par ,,īsto" Jērumu? To Jērumu, kas komponējis ,,Naktij" un ,,Skumjas"? Man grūti iedomāties, ka pat viņa teicamais Londonas koris būtu varējis tikt galā ar daudzkrāsaino, kontrapunktisko ,,Ielejā snieg" vai ,,Lauzto ozolu", kur balsu virzes problēmas jau ir lieta par sevi. Varam pieņemt, ka rakstot šos bezgala interesantos skaņdarbus, komponists pieņēmis kā neizbēgamu faktu, ka viņam dzīves laikā tos nedzirdēt. Un kad dzirdēsim tos mēs? Vienīgi pāris izcilie koŗi dzimtenē tos varētu atskaņot, taču nav domājams, ka šīs Jēruma dziesmas atradīs vietu viņu programmās.

Jātencina komponista meita Jāņa un Anglijas dziesmu dienu organizācijas komiteja par šī krājuma izdošanu glītā un pārskatāmā veidā. Tas palīdzēs saglabāt A. Jēruma vienreizējo ieguldījumu latviešu skaņu mākslā, un cerams, ka šim krājumam pievienosies citi. Mūsu jaunajai skaņražu paaudzei svešumā derētu iepazīties ar šīm grūtākām dziesmām, jo tās palīdzēs tiem atvērt acis uz jaunām idejām, iepazīt neierastu vielu latviešu mūzikā. Jauniem komponistiem dažkārt tendence uz zināmu vienveidību, lietišķām apdarēm, ko dažkārt bez grūtībām var turpat nolasīt no lapas, kopā sanākot Jaunatnes svētkos. Latviešu koŗa mūzikas pūrs savā dažādībā ir tāds, kas allaž prasās papildinājumu un izdomas. Jaunie to var dot, īpaši, ja zināms, ka kopš gadiem desmit mūsu vidū radušies tādi koŗi un ansambļi kā Kalvis, Zīles, Jaunbalss, Auseklis, Melodija, Kolibri, Atbalss, Solaris un vēl citi. Tie spēj veikt jau itin sarežģītus skaņrakstus, kā to esam varējuši vērot iepriekš un arī Minsterē. Mūsu jauniem skaņražiem tā ir izcila izdevība, un Alberta Jēruma koŗa dziesmas ir visai interesants un saistīgs ceļrādis, kas izaicina uz svaigiem mērķiem un jauniem sasniegumiem.

Prof. T. Ķeniņš.

Jaunā maiņa.

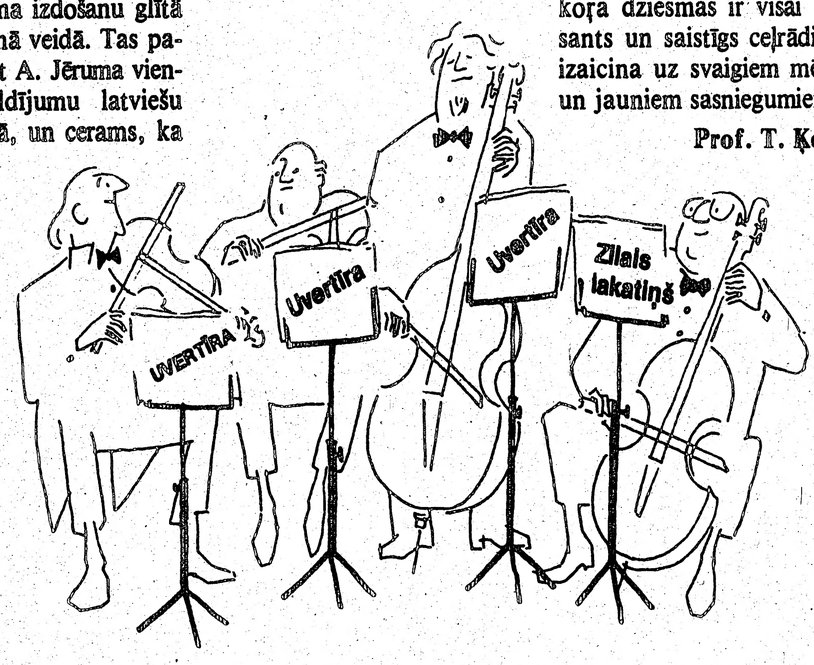

MOLNAR

Gaismas pils

Sveiciens Latvijas Alma Mater gada svētkos

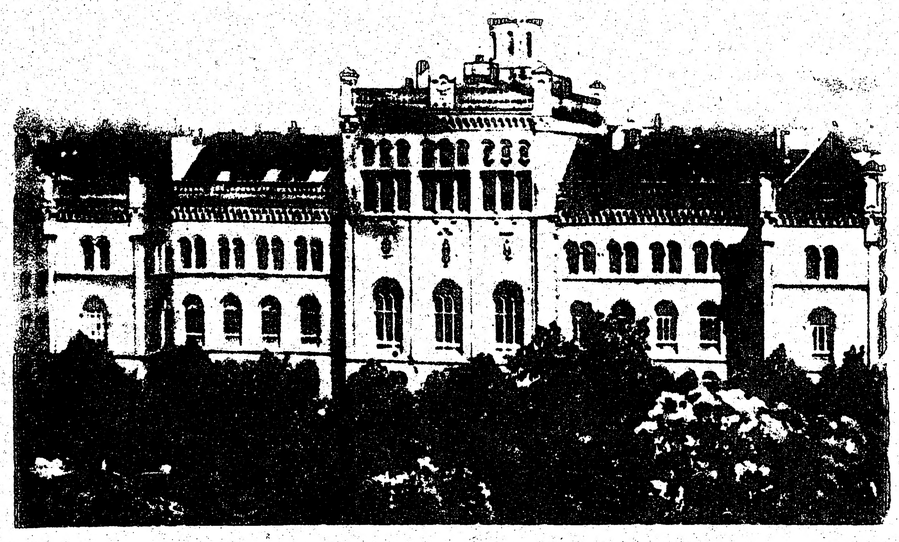

● ***Es, Latvijas universitāte,*** esmu un palieku savas tautas Gaismas pils!

● ***Es piedzimu*** 1919.g. 28. septembrī. Manas dzimšanas apliecību šajā dienā visām zemēm un tautām publicēja Latvijas izglītības ministrs Dr.A. Kasparsons, kūmās esot mūsu jaunās neatkarīgās valsts vadībai un diplomātiskam korpusam. To apzīmogoja prorektora prof. Dr. arch. E. Laubes svinīgais solījums turēt augstu manu godu un slavu, ar zinātnes palīdzību veicināt manas tautas kultūru un ,,dzīvot saviem audzēkņiem kā saviem jaunākiem draugiem.'' Šūpuļa dziesmā Nacionālās operas koris nodziedāja: Augšām cēlās Gaismas pils!

● ***Es biju vitāla*** un jau nākamajā dienā, 1919.g. 29. septembrī, mani pirmie studenti (941), 9 fakultātēs (vēlākais fakultāšu skaits bija 12), 110 mācības spēku vadībā ar pelnītu lepnumu sāka virināt Latvijas Gaismas pils durvis, lai nopietnā apņēmībā un darba gribā iedziļinātos tās bagātajos humanitāro un tehnisko zinātņu apcirkņos.

● ***Manās vēnās rit*** latviešu gara censoņu asinis, kas cauri nebrīvības laikiem izauklēja sapni par latviešu augstāko mācības iestādi. Rīgas Doms vēl šodien glabā kapakmeni, kuŗā kaldināts (1532.g.) latviešu ,,iedzimtā'' — Doctor barbaris — teologa Kristapa Miķeļa vārds. Zviedru karaļa dibinātajā Tērbatas universitātē no 1803.—1850. g. gara gaismu guva 33 latviešu zemnieku dēli, bet Rīgas politechniskajā institūtā no 1861. —1915.g. izglītojās 1500 latviešu censoņu.

● ***Mana šūpuļa līkstī,*** ieklausoties Kronvalda Aša ,,gaisa pils'' vīzijā (1871.g.) par nacionālas augstākas skolas vajadzību'', darināja nacionālie ideālisti 1917.g. latviešu skolotāju kongresā Tērbatā nodibinātajā Latviešu augstskolas komitejā un Latviešu izglītības biedrības Rīgā Augstskolas sekcijā.

● ***Dieva sargāta,*** Laimas un Māras labestībā, es pārdzīvoju pirmās dzīvības briesmas, kad Bermonta nāves bumbas no Pārdaugavas skrēja pār manu galvu (14 lādiņi skāra augstskolas ēkas), maniem jaunajiem gaismas kalnā kāpējiem apmainot (līdz 1919.g. 29. nov.) savas grāmatas pret šautenēm, lai aizstāvētu Latvijas dzīvību (18 studentu vārdi, tanī laikā 1 studente, ierakstīti manos annāļos par kritušajiem varoņiem).

● ***Es augu un veidojos nacionāla*** un neatkarīga apvienoto zinātņu rosmēs, ar uzdevumu sagatavot lietpratējus visām valsts dzīves vajadzībām, izplatīt zinātni latviešu tautā un veicināt patstāvīgus zinātniskus pētījumus. Mātes latvijas liktenis bija arī manējais!

● ***Es darbos pierādīju*** gara pasaulei, ka spēju ieņemt līdzvērtīgu goda vietu citu zemju cildināto gaismas pilu saimē, kvalitātīvi apliecinot, ka manā paspārnē noniecinātais latvietis, par kuŗu zobojoties reiz teica, ka tas zinātnes gaismas lokā ienāks tikai tad, kad ,,akmens stāvēs virs ūdens, bet spalva grims dibenā'', kāpa savā Gaismas pilī arvien augstāk, liekot augstāk pacelties visai latviešu tautai!

● ***Manas dzīves mudo*** Scientia et Patriae — Zinātnei un Tēvzemei! ir latviešu paaudžu slavēta, par spīti, ka šos, Lielajā aulā iekaldinātos vārdus, maskavieši 1940.g. vasarā, kad tie manās mājās iekārtoja savu marksistisko Padomju Latvijas valsts universitāti ar skubu nosedza.

● ***Es esmu diža,*** jo gara gaisma, nesavtība un patriotisms, ko es izstaroju, sasniedza ikvienu tēvzemes novadu, pilsētu un ciemu, un manas tautas apziņā tā tur gail vēl šobaltdien, to nevar izdzēst laikmets bargs! Mani auklējumi, kas cēla mūsu tautas gara kultūru un labklājību, darbojās līdzi ikvienā mūsu valdībā, ikvienā mūsu iestādē, mūsu baznīcās, skolās, dziedinātavās, rūpnīcās, uzņēmumos, tiesās un tēvzemes sargos. (Līdz 1940.g. Latvijas universitāti absolvēja 7138 studenti, no tiem 2183 sievietes. Lielākais immatrikulēto studentu skaits bija 1921.—32. māc. gadā — 8636).

● ***Es esmu lepna,*** jo dzirksts, ko iešķīlu savā augšanas laikā (1919.g. 28. 9. — 1940.g. 29. 7. un 1941.g. 1. 7. — 1944.g. 12. 10), nav izdzisusi. Tā tālāk pārnesta no paaudzes uz paaudzi, un šodien jauni tūkstoši latviešu izcelsmes jauniešu, tāpat sūri un grūti cīnoties, savējās svešo zemju Alma mater gaismas pilīs, seko iedzimtajai etniskai tieksmei pēc augstākas izglītības, ceļot godā latviešu darba krietnumu un morālo stiprumu. Arī viņiem šis 28. septembris ir cieņas pilna atceres diena ar nacionālu nozīmi, jo šajā dienā, 1919. gadā, latviešu tauta ieguva atzīšanu gara pasaulē. Tāpat kā reiz visa Latvijas tauta bija lepna uz mani, uz maniem sasniegumiem joprojām var būt lepns ikviens latviešu tautas piederīgais, apņemoties turpināt arī svešajos krastos manu dzīves ziņu: Zinātnei un Tēvzemei. It īpaši kalpošanā tēvzemei lai ikviens jūtas aicināts un nekad neaprimstas!

● ***Es garā esmu joprojām dzīva,*** tamdēļ aicinu visus tos, kuŗi mani paturējuši savās atmiņās un sirdīs, darīt atkal to pašu, ar ko toreiz ievadījām savu 28. septembŗa dienu — aizstaigājām uz Brāļu kapiem pateikties tiem, kuŗi savas dzīvības iecementēja mūsu valsts un tās Gaismas pils pamatos. Pieminēsim arī šogad savus varoņus, tāpat Aizsaules dārzos jau aizsauktos studiju biedrus un mācības spēkus!

Sveiciens visiem tiem, kuŗi reiz bija gara uguns kopēji mūsu Gaismas pilī! Sveiciens visiem tiem svešo zemju augstskolu audzēkņiem, ar kuŗiem mūs saista mūsu kopējās latviešu cilts asinis. Reiz gara spēks, kas slēpts mūsu nācijā, atkal atraisīsies Dievam par godu un latviešu tautai par svētību!

Šajā pieminas un cerību dienā Latvijas universitātes absolventu apvienība dziļā cieņā un pateicībā sveic savu Alma Mater — Universitatis Latviensis (kopš 1936.g. arī Jelgavas lauksaimniecības akadēmiju), kuŗas vārdu tautas piemiņā gadu nerimtīgā straume neizdzēsīs!

mag. iur. Kārlis Vanags.

PROTESTA DEMONSTRĀCIJA BOSTONĀ

Demonstrācijām, kas 1.septembrī vai arī dienu iepriekš notika daudzās ASV pilsētās, pievienojās arī bostonieši, lai protestētu pret PSRS sakarā ar pag. gadā notikušo uzbrukumu korejiešu satiksmes lidmašīnai, nogalinot 269 civilpersonas. Troksnis ap šīs lidmašīnas traģisko likteni tika uzsildīts tieši šīs atceres priekšvakarā, kad bija izplatīta dezinformācija par to, ka šī satiksmes lidmašīna varētu būt spiegu lidmašīna. Padomju aģenti, kas darbojas arī presē, mēģina ieskaidrot lasītājiem šādu neiedomājamu aplamību,

Demonstrācija pie slavenās Faneila Halles, kur pulcējās nevien no apspiesto tautu apvienoto zinātņu rosmēs, ar uzdevumu sagatavot lietpratējus visām valsts dzīves vajadzībām, izplatīt zinātni latviešu tautā un veicināt patstāvīgus zinātniskus pētījumus. Mātes latvijas liktenis bija arī manējais!

● ***Es darbos pierādīju*** gara pasaulei, ka spēju ieņemt līdzvērtīgu goda vietu citu zemju cildināto gaismas pilu saimē, kvalitātīvi apliecinot, ka manā paspārnē noniecinātais latvietis, par kuŗu zobojoties reiz teica, ka tas zinātnes gaismas lokā ienāks tikai tad, kad ,,akmens stāvēs virs ūdens, bet spalva grims dibenā'', kāpa savā Gaismas pilī arvien augstāk, liekot augstāk pacelties visai latviešu tautai!

● ***Manas dzīves mudo*** Scientia et Patriae — Zinātnei un Tēvzemei! ir latviešu paaudžu slavēta, par spīti, ka šos, Lielajā aulā iekaldinātos vārdus, maskavieši 1940.g. vasarā, kad tie manās mājās iekārtoja savu marksistisko Padomju Latvijas valsts universitāti ar skubu nosedza.

● ***Es esmu diža,*** jo gara gaisma, nesavtība un patriotisms, ko es izstaroju, sasniedza ikvienu tēvzemes novadu, pilsētu un ciemu, un manas tautas apziņā tā tur gail vēl šobaltdien, to nevar izdzēst laikmets bargs! Mani auklējumi, kas cēla mūsu tautas gara kultūru un labklājību, darbojās līdzi ikvienā mūsu valdībā, ikvienā mūsu iestādē, mūsu baznīcās, skolās, dziedinātavās, rūpnīcās, uzņēmumos, tiesās un tēvzemes sargos. (Līdz 1940.g. Latvijas universitāti absolvēja 7138 studenti, no tiem 2183 sievietes. Lielākais immatrikulēto studentu skaits bija 1921.—32. māc. gadā — 8636).

● ***Es esmu lepna,*** jo dzirksts, ko iešķīlu savā augšanas laikā (1919.g. 28. 9. — 1940.g. 29. 7. un 1941.g. 1. 7. — 1944.g. 12. 10), nav izdzisusi. Tā tālāk pārnesta no paaudzes uz paaudzi, un šodien jauni tūkstoši latviešu izcelsmes jauniešu, tāpat sūri un grūti cīnoties, savējās svešo zemju Alma mater gaismas pilīs, seko iedzimtajai etniskai tieksmei pēc augstākas izglītības, ceļot godā latviešu darba krietnumu un morālo stiprumu. Arī viņiem šis 28. septembris ir cieņas pilna atceres diena ar nacionālu nozīmi, jo šajā dienā, 1919. gadā, latviešu tauta ieguva atzīšanu gara pasaulē. Tāpat kā reiz visa Latvijas tauta bija lepna uz mani, uz maniem sasniegumiem joprojām var būt lepns ikviens latviešu tautas piederīgais, apņemoties turpināt arī svešajos krastos manu dzīves ziņu: Zinātnei un Tēvzemei. It īpaši kalpošanā tēvzemei lai ikviens jūtas aicināts un nekad neaprimstas!

● ***Es garā esmu joprojām dzīva,*** tamdēļ aicinu visus tos, kuŗi mani paturējuši savās atmiņās un sirdīs, darīt atkal to pašu, ar ko toreiz ievadījām savu 28. septembŗa dienu — aizstaigājām uz Brāļu kapiem pateikties tiem, kuŗi savas dzīvības iecementēja mūsu valsts un tās Gaismas pils pamatos. Pieminēsim arī šogad savus varoņus, tāpat Aizsaules dārzos jau aizsauktos studiju biedrus un mācības spēkus!

Sveiciens visiem tiem, kuŗi reiz bija gara uguns kopēji mūsu Gaismas pilī! Sveiciens visiem tiem svešo zemju augstskolu audzēkņiem, ar kuŗiem mūs saista mūsu kopējās latviešu cilts asinis. Reiz gara spēks, kas slēpts mūsu nācijā, atkal atraisīsies Dievam par godu un latviešu tautai par svētību!

Šajā pieminas un cerību dienā Latvijas universitātes absolventu apvienība dziļā cieņā un pateicībā sveic savu Alma Mater — Universitatis Latviensis (kopš 1936.g. arī Jelgavas lauksaimniecības akadēmiju), kuŗas vārdu tautas piemiņā gadu nerimtīgā straume neizdzēsīs!

mag. iur. Kārlis Vanags.

No izsūtījuma atpakaļ tēvzemē

ATGRIEZIES DZEJNIEKS ALFRĒDS ZARIŅŠ

Pēc trīs gadu pavadīšanas Permas 389/35. soda nometnē savā dzīves vietā Alūksnē atgriezies skolotājs un dzejnieks Alfrēds Zariņš. Viņu apcietināja Alūksnē 1981. gada aprīlī, notiesāja tā paša gada septembrī par publicēšanos trimdas latviešu presē un citiem pārkāpumiem. Viņu nosūtīja uz Parmas nometni trīs gadu soda izciešanai. ,,Amnesty International'' viņu uzņēma savā aizgādībā kā sirdsapziņas cietumnieku. Zviedrijas PEN klubs bija nosūtījis protesta vēstuli Latvijas PSR prokurātoram. Zviedru radiofons 1981. gada 5. oktobrī bija pārraidījis pāris Zariņa dzejoļus zviedru valodā. Amerikas latviešu apvienības pārstāvis ievadīja sarunas ar Ohaijo štata senatoru. Zariņa gadījumu atzīmēja cittautu prese Eiropā un Amerikā.

Zariņam nav darba, viņš apkopj savu piemājas dārziņu, audzējot saknes un dārzājus. Viņš iesniedzis pensijas pieprasījumu; jo nostrādājis 37 gadus__ Tā varētu būt apmēram 75 rubļi mēnesī, bet ar to nevar iztikt. Viņš meklē kaut kādu darbu. Sieva Lauma kopš pagājušā gada augusta nestrādā. Meita Inga mācās Alūksnes vidusskolā. Dēls Ainārs vidusskolas pēdējā klasē iemācījies par smago mašīnu šoferi, bet iesaukts armijā. Viņu sagaida atgriežamies šī gada beigās.

Abi Zariņi bija latviešu literatūras skolotāji vidusskolā, sākumā Rūjienā, vēlāk Alūksnē, bet Alfrēds ,,pārkvalificējies'' par kokapstrādāšanas cecha meistaru Alūksnes virsmežniecības trestā (kokzāģētavā). Apcietināšanas laikā viņš bija darba invalīds, jo slimoja ar sirdi. Okupācijas varas iestādes noraidījušas viņa vairākkārtīgos lūgumus atļaut iespiest dzeju grāmatu.

Soda izciešanas laikā viņam bijis atļauts sarakstīties ar gimenes locekļiem. Tas daudz palīdzējis pārvarēt grūtos apsstākļus, dodot lielu morālu ticību. Pēc visa pārdzīvotā un piedzīvotā dzejnieks atkal elpo spēcīgo dzimtenes gaisu. Dzīve sauc ar tik daudz balsīm, ir tomēr vērts dzīvot. Visu pārdzīvoto nevar ne izstāstīt, ne aprakstīt.

Pa izsūtījuma laiku gimene nedrīkstēja pieņemt aizjūras atbalstu, sūtījumi bija jāsūta atpakaļ. Tēvzemes kļavu un bērzu smarža dzejniekam atkal atdeva jaunu spēku, jaunas domas un vārdus. Viņš klausās strazdu koncertā vecajā ābelē un apkopj savu dārziņu.

TORONTO LATVIEŠU NAMA

20. gada svētki

Sestdien, 1984. gada 27. oktobrī pl. 18

NAMA TELPĀS, 491 COLLEGE STR.

*Svētku akts * Priekšnesumi * Kopējas vakariņas*
Mūzika svētku noskaņai un dejai, atspirdzinājumu bufete.

Piedalīšanās 20.- dol. no personas.
Pieteikšanās līdz 23. oktobrim pie
S. Zaķa kundzes, tālr. 293-2513

PIEDALĪTIES VISUS LŪDZ
NAMA VALDE UN DĀMU KOMITEJA.

Apcietināšanas okupētajā Latvijā

Rīgā aptuveni katru mēnesi bez vēsts pazūd viens cilvēks un divi tiek apcietināti politisku iemeslu dēļ. Par citiem republikas rajoniem tiešu ziņu nav. Igaunijā apcietina vairāk, jo viņi darbojas aktīvāk.

Parasti politiskie tiek apcietināti kā kriminālnoziedznieki, piedēvējot viņiem dažādus kriminālnoziegumus, lai maldinātu jau tā mazzinātāju sabiedrību.

Visi Latvijas cietumi ļoti pārpildīti, un nav iespējams tur ievietot visus notiesātos. Tāpēc ļoti daudziem piespriež nosacītos soda mērus no 6 mēnešiem līdz 3 gadiem, kuŗu laikā jādzīvo un jāstrādā pēc norīkojumiem.

Rīgas Centrālcietumā daudziem korpusiem ir uzbūvēti otri un trešie stāvi, kā arī vairākas daudzstāvu piebūves.

1984. gadā plānots Jēkabpils - Krustpils pusē, Rīgas ielā nodot ekspluatācijā „KGB" 3 stāvu ēku ar pagraba stāvu. Nevienā citā rajonā centrā nav atsevišķas ēkas KGB nodaļām Latvijā. Jādomā, ka tā tiek celta sakarā ar lielo ieslodzīto nometnes celšanu Jēkabpils - Krustpils pusē un laikam sakarā ar to, ka šajā soda nometnē būs politiskie ieslodzītie.

Jēkabpils soda nometnē ceļ tēraudliešanas cehu, kas apgādās Baltijas republiku, Kaļiningradas apgabala un dažu Baltkrievijas apgabalu rūpnīcas ar tēraudlējumiem.

Daugavpils - Grīvas pusē ir uzbūvēta liela soda nometne ar daudziem cehiem, kur ražo dažādu rūpniecības produkciju, galvenokārt metalla kastes. Kā cietums tiek izmantots Grīvas puses Daugavpils cietoksnis ar visiem kazematiem. Pārpildīts ir arī Daugavpils cietums. Visās soda nometnēs pārsvarā ir jaunieši, apmēram 80 proc. bijuši komjaunieši.

Cēsu soda nometnē sodu izcieš ap 1000 nepilngadīgo — bijušie pionieŗi—komjaunieši.

Ž. Skudras, L. Niedres, Būmeistara un citu politisko ieslodzīto pratināšanas un tiesas laikā tika pret viņiem lietotas nervu paralīzētājas zāles, galvenokārt potes (L. Niedre saņēmis tikai dažas tabletes). Tas deva iespēju izmeklētājiem un tiesai no viņiem saņemt iepriekš viņu sagatavotos paskaidrojumus, kuŗi lielā mērā neatbilda patiesībai.

Vispār minētie un citi politiskie ieslodzītie tiesās uzvedās kā izmēģinājuma trusīši, vienaldzīgi un nejūtīgi pret savu dzīvi un visu apkārtējo.

Latvijā un visā Pad. savienībā par zādzībām līdz 50 rubļiem vērtībā, kaut tās vainīgais ir vairākkārt atkārtojis, viņš netiek sodīts. Nedaudzas lietas nonāk biedriskās biedru tiesās.

Ļoti daudzi kriminālnoziegumi Latvijā un Padomju savienībā tiek noklusēti, jo katra republika un rajonu milicijas daļas grib izskatīties labāk uz kopējā fona un saņemt uzslavas, paaugstinājumus, bet ne rājienus par sliktu profilantisko darbu. Latvijā ik gadus notiek apmēram 2.4 milj. dažādu kriminālnoziegumu, lielākā daļa nekur netiek fiksēta un izmeklēta, jo milicija un prokurātūra to praktiski nav spējīga izdarīt.

Turpretī KGB orgāni cenšas pēc iespējas vairāk atklāt politiska rakstura noziegumus, un to darbinieki par to saņem visādus paaugstinājumus amatos, apbalvojumus un prēmijas.

Tā visiem kaut cik „neuzticamiem" KGB rajona nodaļās tiek ievestas kartotekas, kuŗās fiksē katru viņu pretvalstisku izteicienu.

Jāsaka, ka viss ir uz viņu vadža, un kad tas ir pilns, tas lūzt, viņus apcietina.

Ļoti daudzi latvieši, arī cittautieši okupētajā Latvijā un Pad.savienībā ir ierakstīti apgabalu, republiku un Savienības kartotēkās „par izciliem nopelniem".

Pēc aptuveniem datiem Pad. savienībā KGB sistēmā, kopā ar ziņu pienesējiem, strādā 3 milj. cilvēku. Robežapsardzības kaŗaspēks arī ir tieši pakļauts Vissavienības KGB.

Daudz ziņu pienesēju ir savervēts arī Baltijas republikās. Tā uz vismazākiem zvejas kuģiem, kas zvejo ārpus teritoriālajiem ūdeņiem, ir vismaz divi apmācīti ziņu pienesēji. Katram ziņu pienesējam mēnesē jādod rakstiski vismaz viens ziņojums un par katru ziņojumu viņš saņem kā minimumu no sava rezidenta 20 rubļu. Par „vērtīgākiem" ziņojumiem saņem vairāk.

Gandrīz visi kriminālnoziedznieki, tai skaitā arī spekulanti, ir padomju sistēmas sabiedrotie, jo liela daļa no viņiem saņem pazeminātus sodus un par labu uzvešanos soda nometnēs priekšlaicīgi tiek atlaisti brīvībā. Dzīvojot brīvībā, viņiem bez sevišķas piepūles izdodas apgādāt sevi un savus tuviniekus ar visu nepieciešamo pārticīgai bezrūpīgai dzīvei.

LNF.

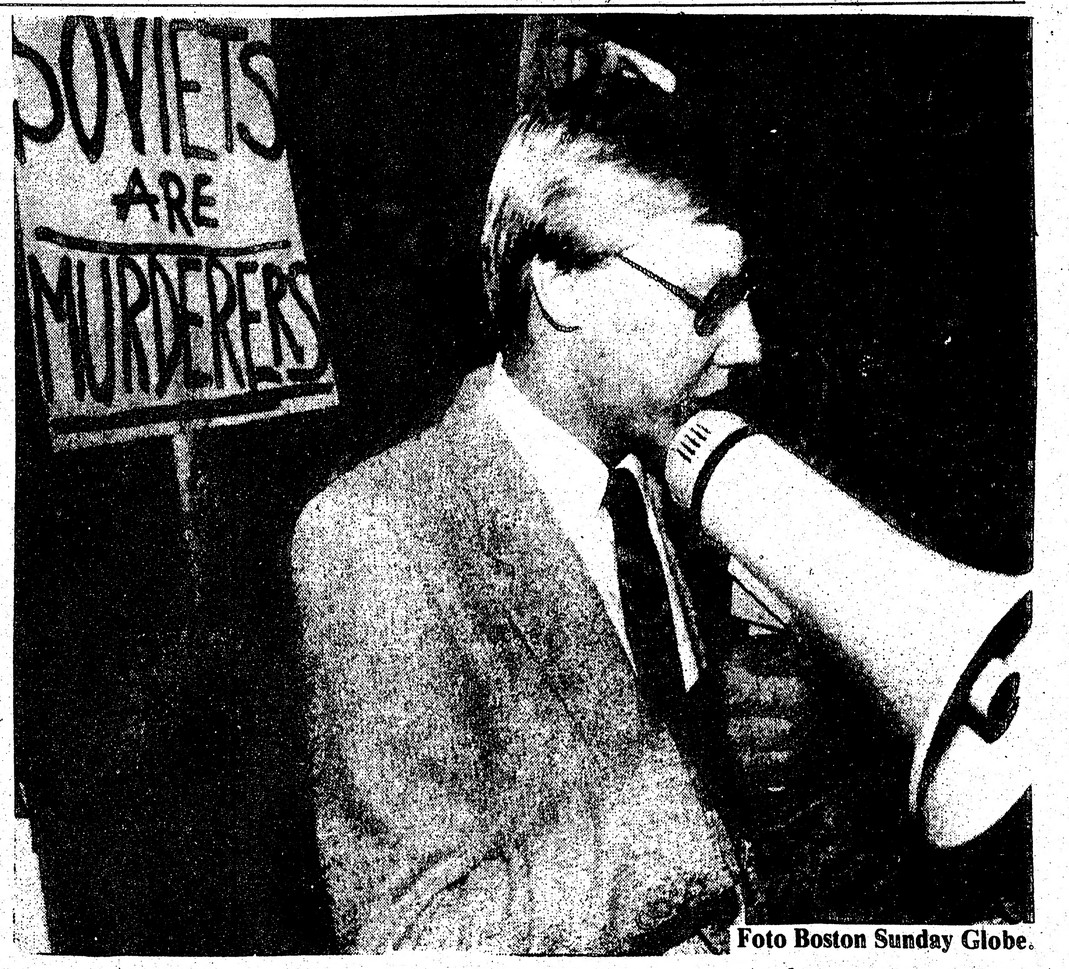

Foto Boston Sunday Globe.

Pretkomūnistu demonstrācijā Bostonā Jānis Ziediņš nolasīja upuŗu vārdus.

Noziegums pret bērna dvēseli

Ka Latvijas skolās notiek mērķtiecīga pārkrievināšana, norāda raksts okupētās Latvijas „Skolotāju Avīzes" 23. maija numurā. Jau pats avīzes virsraksts ir krievu valodā — „Russkij Jazik" — Krievu valoda. Tas ir kāda referāta atstāstījums, ko nolasījusi Skolu pārvaldes priekšniece B. Kubuliņa. Referente pasvītrāja, ka nepārtraukti notiek sabiedriskās, sociālās, garīgās un ekonomiskās dzīves internacionālizācijas pastiprināšanās process, kur liela nozīme krievu valodai, kuŗu Dzimtenes tautas brīvprātīgi izvēlējušās par starpnacionālo sakaru, draudzības un sadarbības valodu.

Iespējams, ka dažiem vārdiem okupētajā Latvijā vairs nav tā nozīme, ko mēs pazinām neatkarīgās Latvijas laikā. Internacionālizācijas pastiprināšanas process ar krievu valodu nozīmē pārkrievināšanu, bet no šī vārda lietošanas referente bēg kā no uguns. Ka Padomijas tautas būtu brīvprātīgi izvēlējušās krievu valodu par savu sakaru valodu, to neapstiprina ziņas citu zemju izdevumos. Drīzāk otrādi, šīs tautas cenšas izbēgt no krievu valodas uzspiešanas.

Krievu valodas mācīšanai jāpievēršas jau pirmsskolās (tāda ir šī vaārda rakstība). Bērnu dārza audzēkņiem rotaļas jāorganizē krievu valodā, jo tas sekmē skolēnu paidagoģisko orientāciju. Tuvākajā laikā krievu valodu mācīs jau piecu gadu vecumā.

Pieredze tomēr rādījusi, ka pirmajā pusgadā neizdodas regulāri organizēt rotaļas krievu valodā un nodarbības brīvajā laikā, tādēļ sagatavošanas klašu skolēniem, kas ārpus skolas reti dzird krievu valodu (vai nevēlas to dzirdēt), otrā pusgadā rodas grūtības. Bērnudārza audzēkņi, kam nodarbības bijušas vismaz divas reizes nedēļā krievu valodā, grūtības nepiedzīvo. Turpmāk jāsaglabā otrā pusgadā trīs krievu valodas stundas nedēļā bērndārzniekiem.

Referente ieteic klases sadalīt divās grupās, ja tur vairāk par 25 skolēniem. Tas tomēr radot grūtības, neesot ne krievu valodas skolotāju, ne klašu telpu. Krievu valodas mācīšana uzticēta cilvēkiem, kas nav speciāli sagatavoti (nav partijas staža). Lai nodrošinātu krievu valodas skolotāju kadrus, universitātes paidagoģijas fakultātē un Liepājas valsts paidagoģiskajā institūtā uzsākta viņu sagatavošana. Tāpat šo skolotāju kadru papildinājums sagaidāms no vidusskolu absolventiem, kas padziļināti apgūst šo priekšmetu. Tātad arī vidusskolās pastiprināti māca krievu valodu.

Ir pārkārtota krievu valodas un literātūras skolotāju kvalifikācijas celšanas sistēma. Republikas skolās īstenotas pārbaudītas, modernas un efektīvas krievu valodas mācīšanas metodes. Sekmīgi nodibināti sakari starp krievu un latviešu mācībvalodu skolām. Konstatēts, ka skolēni krievu valodā prot lasīt un brīvi saprasties. Krievu valodas stundās latviešu mācībvalodu skolās daudz uzmanības veltī lasīšanai, nevis satura izpratnei. To varētu iztulkot, ka skolēni nevēlas izprast komūnistu ideoloģiju.

Krievu valodas olimpiadā latviešu valodas skolās līdz šim bija jāpiedalās skolēniem no astotās līdz vienpadsmitai klasei. Tagad nolemts, ka olimpiadā jāpiedalās skolēniem jau no ceturtās klases.

Rakstā norādīts, ka Limbažu rajonā esot 11 krievu valodas skolotāju trūkums, bet divi esot aizgājuši uz Salacgrīvu, jo „viņi neesot varējuši iekārtot savu bērnu bērnudārzā." Tātad limbažnieki nemaz šos skolotājus neuzņem ar „prieku un sajūsmu", bet mēģina atbrīvoties no krievu valodas bērnudārziem. Un šādu piemēru neesot mazums.

Dažos rajonos vairākus gadus nav neviena krievu valodas metodiķa, citās vietās tie bieži mainās. Runas prasme krievu valodā skolniekiem ir pietiekamā līmenī, bet daļai tā neatbilst mūsdienu prasībām. Tas nozīmē, ka nākotnē viņiem būs jāsastopas ar grūtībām starpnacionālā sazināšanās jomā, ražošanas darbā, karadienestā.

Referente arī ieteikusi uzlabot vidusskolēnu orientāciju uz krievu valodas un literātūras skolotāju un militārām speciālitātēm.

Raksts skolotāju avīzē rāda, ka okupanti nodomājuši sākt pārkrievināšanas procesu jau ar piecu gadu veciem bērniem, pievērst krievu valodas mācīšanai lielāku uzmanību pārējās klasēs, sagaidot, ka „ražošanas darbā" sarunas noritēs krievu valodā. Tas nozīmē tautu pārkrievināšanu.

No raksta arī noprotams, ka šī pārkrievināšana nav bez pretestības, ka latvieši neveicina krievu valodas skolotāju ierašanos vai apmešanos latviskos rajonos.

Skolotāju avīzē novērojama cita parādība. Te ievietoti sludinājumi, ka dažādas vidusskolas izsludinājušas par nederīgiem atestātus par vidējo izglītību. Tādu nederīgu atestātu ir ne vien no pēdējiem gadiem, bet pat no 1966. gada.

Vk.

Laikraksta
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Jaunie autori!

Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.

- **Izvērtē**
- **Novērš valodas kļūdas**
- **Rediģē**
- **Sagatavo salikumu**
- **Iekārto manuskriptu iespiešanai**
- **Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju**

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.

Tuvāka informācija:

Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

Valters Zirnītis jubilārs

Viens no rosīgākiem trimdas preses darbiniekiem, kuŗa raksti nepārtraukti parādās katrā Latvija Amerikā un DV mēnešrakstā — Valters Zirnītis š.g. 23. septembrī atskatās uz 80 mūža gadiem. Jubilārs ir ļoti aktīvs sabiedriskā darbā un militārā laukā dzimtenē un Otrā pasaules kaŗa beigu izskaņā. Nerimtīgā darbā stāvot par Latvijai atņemto tiesību atgūšanu, V. Zirnītis nepiekāpīgi rakstos vienmēr apliecina savu piederību mūsu nacionāliem uzdevumiem svešumā. Gadi nav mazinājuši kapteiņa Valtera Zirniņa sparu un apņemšanos sagaidīt dzimtenes brīvības rītu.

Jubilārs ir līdzdalībnieks Latvijas Brīvības fondā, mūža biedrs Amerikas Latviešu apvienībā, Daugavas Vanagu organizācijā un Latviešu Nacionālā Apvienībā Kanadā. Par nopelniem avīžniecībā V. Zirnītis apbalvots ar PBLA Kultūras fonda Krišjāņa Barona prēmiju preses nozarē. Kā lokālais Grand Rapidu reportieris jubilārs ilgus gadus seko latviešu sabiedriskās dzīves norisēm, tādā veidā nākot sadarbības sakaros ar draudzēm, organizācijām un atsevišķiem latviešu trimdiniekiem rosīgajā latviešu centrā.

Ar presi V. Zirnītis ,,rados'' jau kopš jaunības dienām, rakstot jaunatnes, fiziskās audzināšanas, sporta un militārās apmācības jautājumos visos lielākos dzimtenes laikrakstos un žurnālos. Preses darbs neaprimst arī kaŗa gaitās, gūstā un nometņu laikā. Kādu laiku viņš Vācijā vada un redigē ,,Rīga dimd'' un ,,Trimdinieka gaitas''.

Jubilārs dzimis 1904. g. 23. septembrī Skaņkalnes pagastā. Lai gūtu līdzekļus iecerētās kaŗa skolas apmeklēšanai, jauneklis pārlaiž grūtu jaunības darba posmu svešās sētās. 1927. g. beidz kā leitnants kaŗa skolu un dien visu laiku 10. Aizputes kājnieku pulkā Daugavpilī. Līdz virsleitnanta pakāpes sasniegšanai jubilārs rosīgi darbojas vada un rotas komandieŗa amatos, blakus pildīdams tieslietu darbveža un pulka fiziskās audzināšanas instruktora pienākumus. Gaŗa ir jaunā virsnieka — sportista pienākumu un uzdevumu rinda arī 4., 12. un 18. aizsargu pulkos un Latvijas Vanagu organizācijā, kur viņš pilda 8. Vanagu apgabala priekšnieka pienākumus. Par rosmēm militārā un aizsardzības laukā jubilārs atbalvots ar Triju zvaigžņu ordeņa 5.šķiru un visu triju pakāpju Nopelnu medaļām. Vācu okupācijas laikā iedalīts Latviešu policijas būvbataljonā, ieskaitīts kapteiņa dienesta pakāpē un piedalījies pretinieku tīrīšanas akcijās un nocietinājumu darbos. Latvijā 1944. g. kā rotas un vēlāk bataljona komandieris nosūtīts uz Tornu lidlauka apsardzības pienākumu pildīšanai. Gūstā kritis pie Libekas un ilgāku laiku bijis vairākās gūstekņu nometnēs.

ASV jubilārs strādājis dažādos darbos Virdžīnijā un vēlāk Grand Rapidos. Blakus maizes darbam palicis uzticīgs avīžniecībai. Pēc pensionēšanās V.Z. rosās savā mājas dārzā un kopj savas bišu dravas.

Saulainu mūža pievakari uzticamajam preses darbiniekam!

Edgars Peniķis

Mons. K. Ručs — likumīgais pārstāvis

Pagājušā gada 26. oktobrī benediktīniešu klosteŗa klusībā mons. Dr. K. Ručam apritēja 30 gadi mūsu garīgās aprūpes vadības un pārstāvības pie Sv. Krēsla darbā.

II Vatikāna koncila 2. sesijas laikā, 1963. gadā, V.E. bīskaps B. Sloskāns lūdza Sv. Krēslu, lai viņu vājās veselības dēļ atbrīvotu no mūsu garīgās aprūpes vadītāja un pārstāvja pienākumiem. Savā vietā viņš ieteica izraudzīt mons. Dr. K. Ruču, kas strādāja pie bīskapa par sekretāru. Bīskapa Sloskāna lūgumu un ieteikumu atbalstīja un parakstīja bīskaps A. Urbšs un bīskaps J. Rancāns.

Pāvests Pauls VI mūsu bīskapu lūgumu labvēlīgi izpildīja un Dr. Baznīcas tiesībās un Sv. Rotas (Baznīcas augstākā tribunāla) advokātu mons. K. Ruču iecēla par latviešu un igauņu katoļu garīgās aprūpes vadītāju un pārstāvi pie Sv. Krēsla Vatikānā. Paziņojot tautiešiem šīs pārmaiņas mūsu pārstāvībā un garīgā vadībā, mūsu bīskapi uzsvēra:

,,Ar mons. Dr. K. Ruča iecelšanu Svētais Tēvs Pauls VI parādīja latviešu un igauņu tautai savu tēvišķo uzmanību, mīlestību un rūpību, vēloties, lai arī turpmāk būtu oficiāls starpnieks un sakarnieks starp Svēto Krēslu un latviešu un igauņu trimdas saimi.

Aicinām visus mūsu priesteŗus un ticīgos cieši vienoties ap mūsu likumīgo pārstāvi un starpnieku pie Svētā Krēsla un pie viņa griezties garīgās aprūpes lietās.'' **P. D.**

Sv. Pēteŗa bazilikas priekšā, Vatikānā, 1963. gadā pēc mons. Dr. K. Ruča iecelšanas par latviešu pārstāvi pie Sv. Krēsla: bīskaps J. Rancāns un mons. K. Ručs.

Redaktoram Artūram Reinvaldam astoņdesmit

Redaktors un sabiedriski rosīgais Artūrs Reinvalds Ziemeļkalifornijā 6. septembrī pārkāpj gadu astoņdesmito slieksni. Viņa mūžs sācies Mazsalacas pagastā, Ziemeļvidzemē, kas raksturīga ar krietnu devumu sabiedriskai un mākslas dzīvei. Lai pieminēti: skolu darbinieks Edvarts Tūters, varonīgais LKO kavalieris kapteinis P. Zolts, mākslinieks E. Saukums u.c.

Apguvis vispārējo un speciālo izglītību, Reinvalds saistās Iekšlietu ministrijas dienestā ar plašu atbildīgas darbības loku Latvijas novados. Līdztekus tiešajiem pienākumiem viņš organizē un vada teātŗa izrādes un koncertus, dzied koŗos un plaši izvērš darbību kā brīvās Latvijas preses izdevumos, tā trimdas posmā vācu zemē un Savienotajās valstīs. Par izciliem nopelniem brīvās Latvijas posmā viņu apbalvo ar Triju zvaigžņu ordeni, Aizsargu nopelnu krustu un Viestura ordeni.

1949.g. A. Reinvalds iecelo ASV, novietojas uz dzīvi Kalifornijā un uzsāk darbu būvniecībā, ko strādā līdz aiziešanai atpūtā. Reinvaldu saista daudzi pienākumi un intereses latviešu sabiedriskā, kultūras un baznīcas dzīvē. Uzņēmies lielās Ziemeļkalifornijas latviešu draudzes vadību, viņš kļūst arī par draudzes izdevuma Zelta Vārtu Vēstis redaktoru, kas ir viens no plašākiem un tematikā vispusīgākiem draudžu izdevumiem trimdā, ar nacionālu un kristīgu noslieci. Tautieši visā brīvajā pasaulē sevišķi atzīmēja jubilāra pievēršanos mūsu jaunatnei, kuŗas nākotnes gaitām, latviešu valodas saglabāšanai un nacionālai audzināšanai ierādīta izcila vieta.

Redaktors Reinvalds arī veltījis daudz uzmanības un pūļu balvu sagādei tiem latviešu jauniešiem, kas par latvisko modrību izpelnījušies apbalvojumus. Jubilāra rosmes kā draudzes, tā nacionāli sabiedriskās dzīves jomās nav rimušas. Būdams bezkompromisa cīnītājs par latvisku lietu, jubilārs brīdina no svešajā vidē paustām liberālām idejām, kas skalda arī latviešus un traucē vienotību kopējam darbam un idejai par verdzinātās dzimtenes atbrīvošanu.

Gadu nastu viegli nesdams, jubilārs vēl žirgts un aizrautīgs uzņemto pienākumu īstenotājs, ko viņš veic ar jauneklīgu sparu un entuziasmu. Viņa rosmīgā iedaba vēl šodien neļauj pakļauties apziņai par sirmajiem gadiem vai rimtāku posmu mūža tecējumā. Vēl jāstrādā, lai piepildītu savu sūtību tēvzemes labā — saka jubilārs. Tā ir vīra valoda, kuŗam Latvija sirdī. Lai šī iecere un apņemšanās jubilāram paliek par ceļa zvaigzni gadu tālākā ritējumā! **A. Sed.**

Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas lietotu mantu tirdziņš 29. septembrī no pl. 9—15 Latviešu Nama auto novietošanas laukumā.

Apsveicam Kristus Dārza Fondu!

Jūtamies gandarīti, ka varējām atbalstīt Kanadas latviešu sabiedrību, finansējot šo cēlo bezpeļņas projektu

Aprūpes māju Kristus Dārzs 4,494,000.00 dolaru apmērā.

Canada Life Mortgage Services Ltd.

Vēlam vislabākās sekmes šī projekta īstenošanā!

BŪVDARBU UN PROJEKTA FINANCĒŠANAS ĪSTENOTĀJI

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 142

Ir izvērtēts, ka no 6 milj. baltiešiem komūnisma paradīzē 40.000 ik nedēļu klausās „Vācu viļņa" raidījumus krievu valodā. Kad 1968. gadā ierosināja vācu viļņa raidījumus arī latviešu un igauņu valodā, Bonnas valdība toreiz atrunājās, ka tas neveicināšot rietumu un austrumu saspīlējuma mazināšanos. Aizdipušajos 16 gados daudz kas mainījies Bonnas un Maskavas attieksmēs par labu NATO ideoloģijai. Vai Baltiešu Pasaules Apvienība nevarētu Baltajā namā iekustināt šo lietu par jaunu, atgādinot, ka Vācija ar Hitlera un Staļina 1939.g. Baltijas valstu izpārdošanas nolīgumu morāli līdzvainīga pašreizējos mūsu tautu likteņos?

* * *

Tas taču vairs nav sīkums! Pēc pēdējās „viņas puses" statistikas jaukto laulību skaits okupētajā Latvijā, salīdzinot ar kaimiņiem, ir vislielākais — 20,2 nosimte (procenti), kamēr Igaunijā tikai 11,1, bet Lietuvā pat divi reizes mazāk — 9,6 nosimte. Nav brīnums, ka kādam tēvzemes apmeklētājam tautieši viņā pusē teikuši: „Jums tur, svešumā, esot daudz īstenu latviešu, atsūtait mums kādus tūkstošus, mums šeit sāk to pietrūkt!" (Z-le, Austrālijā). Bet neba mums te citādāk, jauktās laulības strauji pieaug, latviskās asinis trimdā neganti atšķaidās! — „Ko palīdz tiem cilvēkiem, kuŗus padomju vara joprojām apcietina, tiesā un izsūta uz vergu darba nometnēm, mūsu samierināšanās, ka, lūk, rietumu valstis taču neatzīst Latvijas iekļaušanu Pad. savienībā?!" (Imants Balodis).

* * *

Ņujorkas pilsētas galva Edis Kočs Manhatenā, uz 3. avēnijas un 67. East ielas stūŗa, kas atrodas netālu no Apvienoto Nāciju PSRS misijas nama, izlicis labi saredzamu jaunu vietas nosaukumu: „Sakharov & Bonner Corner". Krievu niknums par to tā iepatikās ņujorkiešu senātoram Alfam Damato, ka tas žigli vien izkārtoja, ka arī Vašingtonā ielu, kuŗā atrodas PD vēstniecības nams, oficiāli pārkristīja par „Andr. Sakharov Place", krievu vajātā disidenta, Nobela prēmijas laureāta prof. Saharova godināšanai. Kad Čerņenko atbrauks uz Ameriku, tas apmetīsies „Saharova laukumā Nr.1". Vai arī mēs nevarētu būt aktīvāki ar izdomu vareno un neaizkaŗamo krievu paķircināšanai, lai tie kaut lec no ādas laukā!

* * *

Par „īstu preses orgānu, kas interesanti nosedz savu interešu lauku" redaktors Viktors Upeslācis, kas jau Latvijā bija rosīgs preses darbinieks, kvalificējis Eiropas latviešu jaunatnes apvienības žurnāla „ELJA Informācija" 101. numuru. Tur, piemēram, par jaunatnes kongresu viņš izlasījis šādas rūgtas, atklātas rindas: „... lepnāku, brašāku, lustīgāku jauniešu baru es savā mūžā nebiju redzējusi! Es tūlīt redzēju, ka šie intelliģentie, foršas dzīves baudītāji un radītāji ir mana tipa cilvēki!", vai atkal: „...kongresā bija vulgāra dzeršanas orģija. Katra trešā istaba bija pievemta, ik pa desmit soļiem tu uzkāpi kādam šņabja līķim uz vēdera!" Jādod tik Preses biedrības godalga par šo „interesanti nosegto" jauniešu interešu loku! Bet lai kaunās visi tie, kas domā, ka šie foršās dzīves baudītāji un šņabja deguni ar sava tipa cilvēkiem 1985. gada vasarā varēs dzert un zivis baŗot uz „Baltiešu brīvības kuģa" (mūsu darba jaunatnes frakcija uz tā iecerējusi kongresu — pirmo Vispasaules baltiešu jauniešiem), tikai tamdēļ, ka kantīnē būs „atspirdzinātāji padzērieni" bez muitas, pusi par velti!

Nekā, brālīt, tādiem „vasaras svētkiem" sabiedrības stipendijas jau nu gan nav paredzētas, vai ne tā?!

* * *

Viens no Amerikas latviešu katoļu apvienības mērķiem ir noorganizēt ātru un iedarbīgu sakaru dienestu starp brīvajā pasaulē izkaisītajiem katoļiem, lai maksimāli varētu izmantot visus notikumus, kam kāda nozīme mūsu tēvzemes brīvības labā. Labas sekmes! Līdz šim trimdas latviešiem tāda efektīga saziņdienesta trūcis; lai nu parāda, kā to izkārtot. Kad ASV prezidents nesen Apspiesto tautu nedēļas 25-gadē tādu izsludināja laikam no 15. līdz 21. jūlijam, latvieši prezidenta uzsaukuma tekstu publicēja, kad nedēļa bija jau izbeigusies — 25. jūlijā un pat vēlāk! Izpalika tā satura pieminēšana baznīcu lūgsnās, gan vasaras nodarbības saietos. Organizēšana vēl arvien nav mūsu stiprā puse.

* * *

LELBAs Vidienes apgabala mācītāju konferencē Čikagā atklājās, ka no jaunajiem teoloģijas studiju beigušajiem mācītājiem, kuŗus Baznīcas virsvalde bija atbalstījusi ar 10.000 dol. stipendijām katru, daudzi paziņojuši: Paldies, bet latviešu draudzēs gan mēs kalpot nevēlamies! Tādu pašu „paldies" jau pateikuši vairāki latviešu mēlē apmācītie ALA stipendiāti, dusmīgi uzmetot lūpu, kad tiem tautieši apprasās, kad nu viņi ies atkalpot saņemto latviešu skolās, nometnēs, biedrību bibliotēku u.c. rakstu darbos. Nepateicība pasaules alga... Ziedojiet!

Kāda starpība! ASV prezidents Tedis Rūzvelts ieteica ar pretinieku runāt maigi, bet rokā modri turēt rungu! Mūsu Ronaldam Rēgenam, izrādās, ir cita stratēģija: bargi runāt, bet rokā turēt medus maizi! Tā ASV nupat atļāvušas padomju zvejas flotei nozvejas mūsu piekrastes ūdeņos un ir prieĉīgas, ka „cilvēciskos nolūkos" var atkal palīdzēt Kremļa tirannijai šoziem izkļūt no pārtikas trūkuma ķezas, noslēdzot papildu līgumu par 60 milj.dol., par 400000 tonnām labības. Ar šo papildu darījumu ASV bada kāšiem krieviem pārdevušas 4,3 milj. tonnu kukurūzas un kviešu.

Pēc krievu iebrukuma Afganistānā Kārters labības piegādi apturēja, bet Rēgens, kas allaž solījis „sodīt" agresorus (pēdējo reizi, kad Beirutā tika nogalināti 264 ASV karavīri, viņš teica: „Tiklīdz atklāsim, ka kāda valsts stāv terroristu aizmugurē, mēs to atmaksāsim!"), tagad atzinis, ka „pārtiku nedrīkst izmantot kā politisku ieroci!. Naudas kārē tiek piemirsts, ka ASV un visas brīvās pasaules interesēs ir ar boikotiem, kredita noliegumiem u. tml. veicināt PS iekšējo sabrukumu. Ik reizes, kad maskaviešu mafijai kādas saimnieciskas grūtības, baņķieri šeit biksta valdību „humanitātes vārdā" palīdzēt bīstamiem sarkaniem imperiālistiem! Bet mūsu propagandas vadītājs Aristīds Lambergs izmisis sauc: „Jāizbeidz jebkāda tirdzniecība ar PSRS!" Ģenerālis J.Singlaubs (AN militāro spēku stāba priekšnieks Korejā) to pašu paskaidro šādi: „Lai nepienāktu laiks, ka mēs bailēs no atomkaŗa būsim spiesti piekāpties krievu draudu priekšā, brīvajai pasaulei jāpārtrauc pašreizējais padošanās process un nekādi nav jāatbalsta komūnistu režīms!" Ņuhempšairas gubernātoram Tomsonam jau gatava recepte: ASV jāatbrīvojas no Apvienotām Nācijām un jāiztīra Ārlietu ministrija!"

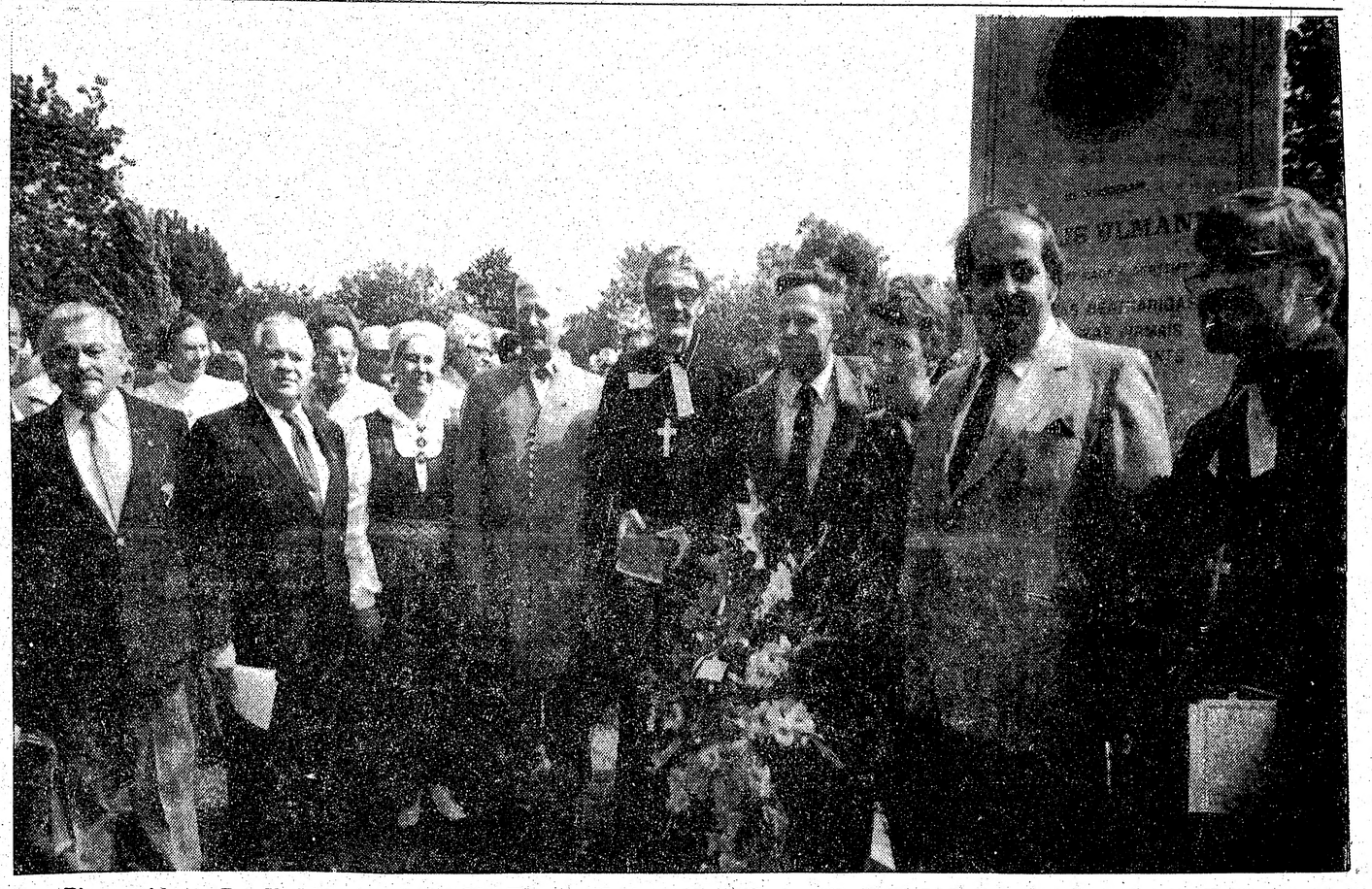

Pie prezidenta Dr. K. Ulmaņa piemineķļa Toronto Jorkas latviešu kapos. No kr.: A. Krūmiņš, Dr. A. Vanags, J. Vandelis, māc. A. Celms, prezidenta brāļa mazdēls Andrejs Gusts Ulmanis, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs un māc. J. Cālītis. Foto J. Liģers.

Kanadas latvieši — Minsteres svētku dalībnieki lidmašīnā virs Atlantijas okeana. Foto J. Liģers.

TORONTO ZIŅAS

● Sinodes atklāšanas dievkalpojums ar dievgaldu ceturtdien, 11. oktobrī, pl. 14 Sv. Andreja baznīcā. Svētrunu teiks prāv. A. Voitkus. Svētdien, 14. oktobrī, pl. 10 dievkalpojums turpat ar dievgaldu un ievēlētās LELBAs pārvaldes ievešana amatā. Svētrunu teiks archibīskaps A. Lūsis. Dziedās Sv. Andreja draudzes koris. Piektdien, 12. oktobrī, pl. 9 Sv. Jāņa baznīcā rīta lūgšana un Bībeles stunda prof. E. Grīšļa vadībā.

● Toronto Korporāciju kopas rīkotie Latvijas universitātes gadasvētki 30. septembrī pl. 17 Latviešu Namā. Akadēmisko runu teiks Vilis Skultāns no Rietumvācijas, ilggadējs žurnālists un agrākais Brīvības raidītāja Minchenē latviešu daļas vadītājs. Dr. Lidija Skultāne, kas pavada savu vīru uz Ziemeļameriku, Latviešu Centrā Toronto nolasīs referātu par dabas ārstniecību. Skultānu pāris viesosies arī citos latviešu centros, starp tiem arī Klīvlandē un Kalamazū.

● Bībeles vakarus agrāko Ticības celsmes stundu vietā atsāks 16. oktobrī, katru otrdienu no pl. 19 Sv. Andreja baznīcā.

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienu sākums 24. oktobrī, pl. 13, Latviešu Centrā, ik mēneša pirmajā un trešajā trešdienā, tai pašā laikā.

● Sv. Andreja draudzes svētdienas skola mācības sāks 30. septembrī pirms kārtējā dievkalpojuma. Iesvētāmo jauniešu un viņu vecāku informācijas sanāksme 30. septembrī, pēc dievkalpojuma, ar pārrunām un jaunatnes pieteikšanos nākošās vasaras iesvētībām.

● Māc. J. Cālītis kristījis Aleksandru Ellu Muižnieci, Rolanda un Rasmas, dzim. Stagavas meitu.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas pirmajā sēdē pēc vasaras pārtraukuma pieņēma tuvāko sarīkojumu plānu. Lietoto mantu tirdziņš būs sestdien, 29. septembrī, no pl. 8.30—14 Latviešu Nama auto novietošanas laukumā. Mantu ziedojumi nododami pēc dievkalpojuma baznīcas lejas zālē, bet smagākie priekšmeti nogādājami tirdziņa dienas rītā tieši uz Latviešu Namu. Pēc Pļaujas svētku dievkalpojuma, 30. septembrī, pl. 11, Sv. Jāņa baznīcā dāmu komiteja rīko draudzes pēcpusdienu ar Valijas Mērnieces referātu un loterijas izlozi. Dāmu komitejas gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš baznīcas telpās 24. novembrī, no pl. 9—16 ar plašu daiļamatniecības un citu izstrādājumu klāstu. Bagātīga ēdienu bufete un mantu loterija. Gadskārtējais Ziemsvētku ieskaņu koncerts 8. decembrī Sv. Jāņa baznīcā. Dziedās baritons Pauls Šķetrs un draudzes vokālais ansamblis.

● Igauņu mācītājs U. Petersoo Sv. Andreja baznīcā salaulājis Ritu Dainu Krēsliņu un Antoniju Džonu Teniju (Teney).

● Māc. J. Cālītis 10. septembrī apbedījis 1. septembrī Floridā mirušo Elzu Rempi, kas bija piedzīvojusi 85 mūža gadus. Nelaiķi pārpelnoja. Viņa atstāj Floridā meitu, znotu, 3 mazbērnus un 5 mazmazbērnus.

● Kapu svētkos Jorkas latviešu kapos māc. J. Cālītis iesvētīja pēdējā gadā uzstādītos kapu pieminekļus: Jānim Jansonam, Paulim Edvardam Liepiņam, Emmai Brantai, Olgai Rauskai, Voldemāram Apsītim, Jānim Aleksandram Ābolam, Nikolajam Zubānam, Elvīrai Auseklei un Pēterim Kamaram.

● Pēc kapu svētkiem Jorkas latviešu kapos, jau ceturto gadu Latviešu Centrā kapu svētku dalībniekiem rīkoja azaidu. Šoreiz tas bija pulcinājis sevišķi lielu apmeklētāju skaitu — 600, jo tajā pašā reizē bija arī pieminekļa iesvētīšana Kārlim Ulmanim, kas dalībnieku skaitu vēl pavairoja. Pusdienotāji bija aizņēmuši ne vien visus galdiņus Centra trijās zālēs, bet arī ārpusē. Māksl. Ed. Dzenis dāvināja Kārļa Ulmaņa portretu, kas bija novietots pie skatuves starp diviem sakrustotiem Latvijas karogiem. Par daudzajiem viesiem rūpējās 50 personu liela talcinieku grupa ar galveno saimnieci Edīti Āpši un ,,viesmīļu'' izkārtotājām J. Vāgneri un D. Līvīti Valža Vāgnera vadībā. Apgrozījums sniedzās pāri par 4.000 dol.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības kārtējā nedēļas sanāksmē 13. septembrī Latviešu Namā ap 180 dalībnieku noskatījās divas kultūrfilmas

Svētdien, 30. septembrī, pl. 14.00 Toronto DV klubā, 125 Broadview Ave, —

Aleksandrs Ķegumnieks: Lietas, par kuŗām nerunā.

par lidotājiem un dziedāšanas prieku dažādās valodās. 27. septembrī, pl. 14, apvienības teātŗa grupas izrāde Birutas Komarovskas iestudējumā.

● DV klubā pasāktos svētdienu referātus ar pusdienām turpinās arī šogad. Pirmais šāds pusdienu referāts notiks 30. septembrī, pl. 13 ar red. Aleksandra Kundrata referātu. Ar šo datumu DV klubs turpmāk būs atvērts katru svētdienu no pl. 12 līdz 21, kad varēs saņemt vanadžu gatavotās siltās pusdienas. Pusdienās 21. oktobrī runās LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs, 11. novembrī — DV Kanadas valdes priekšsēdis Gundars Brikmanis un 25. novembrī politiskais darbinieks Kārlis Zeņaitis. Svētdienās dzērienus pasniegs tikai kopā ar pasūtinātām maltītēm.

● DV Toronto tautas deju kopa Daugaviņa rīko 29. septembrī pl. 19.30 Latviešu Centrā Kazino vakaru ar vakariņām. Daugaviņas mēģinājumi notiek katru svētdienu Centrā pl. 19 Edv. Kalviņa vadībā. Viņa palīgs ir Uldis Roze. Mazā Daugaviņa Daces Cielavas vadībā ar 12 dejotājiem atsāks darbību 27. septembrī turpat. Jauni dejotāji var pieteikties, zvanot D. Cielavai, tālr. 483-5610.

● TLB sestdienas skolas audzēkņi piedalīsies svētdien, 23. septembrī, Heritage Fair sarīkojumā Jorkas cietoksnī ar tautiskajām dejām Valdas Bērziņas vadībā.

● Rīgas 72. skautu vienība atsāks darbību ar dievkalpojumu kopā ar gaidām 1984.g. 23. septembrī pl. 11.00 Sv. Andreja baznīcā.

Zēni vecumā no 7—11 g., kas vēlētos iestāties mazskautos, var pieteikties pie vienības priekšnieces, vadītājas Dainas Līvītes, tālr. 622-6173.

Zēni vecumā no 12—14 g. var pieteikties pie v.v. Edvīna Kalniņa, tālr. 438-3906.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

AMBER PRINTERS &
PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Zēni vecumā no 15—17 g. var pieteikties pie vad. Laimona Gobas, tālr. 489-4448.

Zēnus var pieteikt arī pirms vai pēc dievkalpojuma vai pirmajās nodarbībās trešdien, 26. septembrī Latviešu Centrā — no pl. 18—20.

● DV Toronto nodaļas bibliotēka pēc vasaras pārtraukuma atsāks darboties 26. septembrī (trešdienas vakaros) no pl. 18.00—20.00, un pēc tam vienreiz mēnesī, 10. oktobrī, 7. novembrī un 5. decembrī.

● DV Toronto nodaļas novusa klubs savu darbību atsāka 13. septembrī pl. 19 (ceturtdienas vak.), DV namā, 125 Broadview AVe.

LONDONA

● Londonas latviešu ev. lut. baznīcas dāmu komiteja savu rudens sapulci 7. septembrī atklāja ar L. Caukas vadītu svētbrīdi.

Uz trim gadiem jaunievēlētā valde konstruējās šādi:

Priekšniece — M. Pipaste, priekšnieces vieniece — I. Laipniece, sekretāre — J. Denisova, kasiere — V. Alksne, mantzine — M. Laugale, biedrzine — E. Lestiņa, saimniecības vadītāja — A. Sarmane, aprūpes vadītāja — M. Eglīte, altāŗa ziedu aprūpētāja— I. Epnere.

Paredzēti divi sarīkojumi: Pļaujas svētku atcerei — oktobrī un pankūku vakariņas 1985.g. februārī.

Dāmu komitejas rīkotā Ticības celsmes stunda notiks 4. novembrī. L. C.

HAMILTONA

● Māc. K. Kuškēvics trešdien, 12. septembrī izvadīja pēdējā gaitā Līnu Ceru (Freimani), no Latviešu ev.lut. Kristus draudzes baznīcas uz Vudlandes kapu latviešu nodalījumu. L. Cera mira slimnīcā 9. septembrī pēc īsas slimošanas. Nelaiķes vīrs J.Cers ir pašreizējais Hamiltonas latviešu biedrības priekšnieks un bijušais LNAK pārstāvis Kičenerā. Kapos atvadu vārdus teica no HLB L. Kalve, no Hamiltonas latviešu pensionāru apvienības Fr. Petrovskis un no LNAK — J. Grodnis.

● Piektdien, 7. septembrī, māc. K. Kuškēvics izvadīja pēdējā gaitā no Dadsworth un Brown bēŗu mājas 5. septembrī mirušo Arvīdu Lipsbergu uz Vudlandes kapsētas latviešu nodalījumu. A. Lipsbergs dzimis Salacgrīvā 1906. g. 27. decembrī. Latvijā nodarbojās ar zvejniecību. Bēgot no Latvijas uz Zviedriju, viņa laiva pie Sāmsalas avarē, un viņa sieva ar dēlu noslīkst. Dažus gadus viņš dzīvo Zviedrijā, un tad atkal bēgļu laivā dodas uz ASV un pēc tam pārceļas uz Kanadu, Hamiltonā. Te strādā būvniecībā. Pirms apm. 10 gadiem pārceļas uz Vankuveru, kur nodarbojas ar lašu zveju. Šeit viņu piemeklē liela nelaime, proti, miglā, tumsā un vētrā laiva uzskrien uz klintīm un salūzt. Arī pats A. Libsbergs tiek ievainots kājā. Šī nelaimes gadījuma rezultātā nākas amputēt vienu kāju. Pirms 2 gadiem A. Lipsbergs atgriežas Hamiltonā. Te viņu piemeklē laundabīgs audzējs, un samērā īsā laikā viņš mirst. Par viņu sēro brālis Vankuverā un māsa Latvijā, kā arī latviešu draudze un DV Hamiltonā. Bēŗu namā DV Hamiltonas nodaļas biedri stāvēja goda sardzē, un kapos atvadu vārdus teica DV Hamiltonas nod. priekšn. Vilis Dāboliņš. J. G.

1920.g. Kazino vakars

DV deju kopa Daugaviņa 29. septembrī pl. 19.30 rīko Latviešu Centrā saviesīgu vakaru. Būs arī spēļu elle! Tie, kam varbūt šinīs hazarda spēlēs nelaimēsies, varēs izmēģināt laimes ratus. Vakara beigās notiks vairāksolīšana.

Velciet ārā no pūra lādes vecos 1920. gadu laikmetīgos tērpus, tad tiksit iekšā par pazemināto cenu. Ieeja 15 dol. no personas, ieskaitot gardas vakariņas, bet ja iegādāsities iepriekš, varēsit tikt iekšā par 13 dol. Tās dabūjamas jau tagad Latviešu Kreditsabiedrības birojā Latviešu Namā un Latviešu Centrā. Ar kostīmu ieeja arī 13 dol. Atlikumu sadalīs starp Daugaviņu un Latviešu Centru.

Cenšaties ģērbties laikmetīgos tērpos, jo būšot arī apbalvošana!

Vanadzes Sidrabenē

DV Kanadas vanadžu vadītāja Nora Pulciņa 8. septembrī sveica ap 100 no tuvākām un attālākām nodaļām ieradušos vanagus un vanadzes un pat viešņas no tālās Austrālijas.

Programmas kārtību pieteica vanadžu vadītāja Pulciņa, vijot savus pieteikumus gan ar tautas dainu pantiņiem, gan aicinot dziedāt tautasdziesmas. Klātesošie noklausījās A. Bencones, Miķelsona un Tiltina priekšnesumus un Sv. Katrīnu vanadžu teātŗa grupas ludziņu Ziņkārīgie (Milija Zvejniece, Emma Krūmiņa un Ilze Dreifelde), kuŗa pamācīja, ka ziņkārība, kritizēšana un aprunāšana bieži ,,atspēlējas'' pašām pļāpām. — Pēc tam viesi mielojās pie vanadžu klātā galda.

Tās bija skaistas, lielā kopībā pavadītas stundas, teicot pēdējās ardievas vasarai un ieskaņojot rudeni ar kopējo darbu. Z.

C. OTTWAY
ĀRSTNIECĪBAS AUGU SPECIĀLISTS
463—5125 300 Danforth Ave M4K 1N6
Augi — dabisks veselīgs uzturs — vitamīni
Bezmaksas padomi un laipni pakalpojumi
angļu un igauņu valodā.

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(55. turpinājums)

Sameklēju auklu, āķi un reņģu galvu. Esmu dzirdējis, ka pīles kādreiz uzķeroties uz makšķeres, bet manu veco reņģes galvu pīles neiekāro. Laikam nav izsalkušas. Arī es neesmu tik izsalcis, lai ēstu reņģes galvu. Sviežu to ūdenī, kur to uzķer un norij viena pīle. Jūtos piekrāpts.

Sagaidāma vēl viena skaista, auksta nakts.

Pīles cepeti piedomājis pie pāris maizes garozām, liekos uz auss.

Tēvs nosaka, ka rīts gudrāks par vakaru, un arī liekas gulēt.

Rīts atkārtojas tikpat skaists, tikai bez brokastīm. Vai patiešām zvejnieki, pagāni tādi, neredz, ka te ir iesalis Bullītis un man gribas ēst? Ledus ir pietiekami stiprs, ka varu noiet krastā, bet tēvs mani atrunā. Krastā es tikšot, bet kā atpakaļ? Vai tad līdz vakariņām nevarot pagaidīt? Gan jau māte ko siltu cepeškrāsnī būšot paglabājusi.

Paskatos tēva sejā un debesīs. Saprotu. Gaiss nodudzis. Ziemeļvakaros pie debesīm karājas mazs mākonītis. Būs pārmaiņas. Nevajaga ne vārnu, ne reimatisma, lai pareģotu vētru. Tēvs pārbauda Bullīti no viena gala līdz otram. Liekie krāmi nozūd kravas telpās, lūkas noķīlētas un aiznaglotas, motors saeļļots. Uz mola iznesam papildu tauvu ar abiem galiem uz Bullīša, lai vajadzības gadījumā varētu atsviest vaļā, uz mola nekāpjot. Ledus atkal sakustas, un viss milzīgais laukums spiežas uz krastu. Pret molu atdūries, rāpjas tam pāri un apkārt. Starp molu un krastu ledus saplaisā un slīd pa straumi, raujot Bullīti sev līdz, kamēr tauvas un enkurķēde nostiepjas. Cīnāmies, lai Bullīti dabūtu atpakaļ pie mola no ledus brīvā ūdenī...

Silta brīze uzpūš no vakariem. Tēvs priecājas, ka vējš ledu aizpūtīs jūrā un sašķaidīs. Bet — nākošā brīze atskrien cieta un asa no ziemeļvakariem. Iesvilpjas vantis, noslauka Bullīša klāju un aizpūš tēva cerības. Sarkana saule ielien zilos mākoņos, bet ziemeļos no tumša mākoņa atdalās pelēkas skrandas, kas ātri mums tuvojas.

„Jālaižas! Būs ceļa vējš!" — Tēvs uzsauc. Man tas divreiz nav jāsaka. Dažās minūtēs enkurs pacelts, gali atsviesti un buras uzvilktas, un Bullītis jau iegriezts melnajā ūdens upē, ko mols, šķeldams ledu, ir atstājis aiz sevis.

Tēvs stūrē, saģērbies kažokā, ausenē un stulmu zābakos. Vējš pārsviežas uz ziemeļiem...

„Zini, dēls, būs jāsilda motors", tēvs ierunājas. „Ledus spiežas uz krastu. Jālaužas cauri, kamēr nav par vēlu. Netiksim apkārt Mērsragam." Tēvs izliekas mierīgs, bet redzu, ka ir norūpējies. Motors niķojas kā parasti, kad tas visvairāk ir vajadzīgs. Griežu, griežu, kamēr elpa aizraujas. Joki nav. Bullītis pilnās burās skrien Mērsragam vairāk virsū nekā gaŗām. Beidzot motoriņš par mani apžēlojas un iepukšķas.

Tēvs sagriež Bullīti šķērsām vējā un sākam lauzt ledu. Kur Bullītis iestrēdz, palīdzam ar ķekšiem un virvēm. Vējš pūš Bullīti vairāk uz sāniem nekā uz priekšu. Uz raga sablīvētās ledus kaudzes aug mums pretī, bet otrā pusē, pret ziemeļiem, jau var saskatīt melnus viļņus.

„Met zēģeles lejā", tēvs sauc. „Jātiek jūrā!"

Straujš vēja brāziens pasteidzas pirms manis zēģeles noraut. Buras ar troksni pārplīst, un audekla gabali plandās gar mastu.

„Ņem nazi!" — tēvs sauc. Sāku griezt, kur pagadās, un atgrieztās skrandas aizlido vējā. Tēvs sagriež Bullīti pret vēju, kamēr savaldu buru atliekas.

Ledus klipām, kas kraujas uz raga, aizslīdam gaŗām ar trīs jūdžu ātrumu. Ticis ārā no ledus sprosta, tēvs Bullīti sagriež atkal pa vējam un liek man piecelt gabaliņu no priekšzēģeles. Nesamies atkal kopā ar vēju, viļņiem un straumi, atstājot Mērsragu ar ledus klipām aiz muguras. Uz brīdi atvelkam elpu. Tēvs piesien sevi pie stūres, tā — katram gadījumam. Es iededzinu uguņus, jo ir jau satumsis. Pelēko mākoņu driskas joņo pār jūru tik zemu, ka grib saķert viļņu galotnes, kas aug augumā. Ir tik baismīgi skaisti, ka reizēm tēvs iesaucas kā tāds puika: „Skaties, skaties, kur devītais nāk!!"

Nāk arī kā pats nelabais, baltos matus vējā plivinādams. Skaisti un vareni! Bet to devīto nāk tik daudz, ka apnīk saukt un skatīties. Pa brīdim tēvs jau sauc: „Devītais nāk! Mūc lejā!"

Devītie jau paguvuši izaugt tik lieli, ka mazgā mūsu Bullīti no astes līdz galvai. Tumsa sabiezē, sniega vērpetes lido pār jūru un brīžam es neredzu nekā vairāk kā tēva sasarkušo deguna galu un lāstekām piesalušo bārdu. Tā viņam tur būs jāstāv, kamēr... Jā. Kamēr? Kā viņš atradīs šauro ostas ieeju, nesadauzot Bullīti uz moliem? Varbūt izskriesim krastā kaut kur blakus Nordšildam? Kur mēs esam? Mērsragu pametām, saulei rietot. Cik ilgi ar tādu ātrumu esam skrējuši? Vienalga! Sniega virpuļi, viļņu gāzes un vēja brāzieni ir visa mūsu pasaule šajā brīdī. Tajā esam iekšā līdz ausīm. Cik ilgi jau esam projām? Trešā vai ceturtā nakts? Varbūt. Grūti iedomāties, ka kaut kur smaržo cepeši, dedzina eglītes, dzied Klusa nakts..., brauc kamanās, ilkss zvaniņiem tinkšķot un baznīcu zvaniem dunot: „Miers virs zemes..."

Devītie dun visapkārt, ledus lāstekas uz klāja krītot salūzt tinkšķēdamas, un vējš auro kā ērģeļu stabules. Tēvs stāv, kājas ieplētis pie stūres, kā piesalis ledus vīrs, un mazais buru trijstūrītis, kas palīdz tēvam stūrēt un Bullītim skriet, ir noledojis balts.

Stāvot lūkā uzmanu tēvu un motoriņu, kas slapja gaisa sarījies, sprauslo un niķojas.

Sniega putenī nevienas bākas saredzēt nevar, bet pēc viļņiem redzu, ka tuvojamies krastam. Tie kļūst stāvāki, putaināki un ielejas starp viļņiem dziļākas. Kur mūs izsviedīs? Neticu brīnumam, ka mēs varētu ieskriet ostā, tāpat kā diegu ievērt adatā aizmiegtām acīm.

Brīnums tomēr notiek. Uz brīdi pamirdz zaļa uguntiņa tieši kursā. Izberzēju acis un paskatos vēlreiz. Nekā! Sniegs vien. Pašķielēju uz tēvu. Viņš pamāj. Zaļā bāciņa tieši kursā viņam liekas dabiska lieta.

Mm — neticams brīnums! Otrreiz ieraugu bāciņu jau drusku pa labi.

„Mūc lejā, lielais nāk! — tēvs atkal sauc. Jāmūk ir, bet redzēt arī gribas. Milzu ūdenskalns paceļas aiz tēva un rauj Bullīti sev apakšā, kas, no viļņa bēgdams, skrien gandrīz stāvus no kalna lejā. Uz brīdi pat vēja nejūt viļņa aizsegā. Zaļā bāciņa padrāžas mums gaŗām un ieskrien vilnī. Putas vien nošķīst, kad tā pazūd vilnī, zaļo aci mirkšķinādama vēl cauri ūdens masai! Vienu mirkli bāciņa ir lejā zem mums, bet otru — mēs paši apakšā zem viļņa galotnes, kas, ūdens valnim sabrūkot, draud mūs aprakt. To es nedrīkstu sagaidīt ar vaļēju lūku un muti.

Metos lejā, aizcērtu lūku un, mēteli izplētis, pārliecos pāri motoram, to no ūdens sargādams, lai neapstājas. Dzirdu, ka vilnis krākdams sabrūk uz Bullīša, kas zvārojas, raustās un dreb zem smagās nastas. Ūdens motortelpā šļācas pa visām spraudziņām, arī man uz kakla un galvas. Lai! Kad tik motors sausumā. Pumpēju degvielu motorā ar roku, ka tas no naftas gandrīz aizrijas. Drusku parīstījies, pukšķ tālāk. Labs, mīļš motoriņš! Jāpasaka tēvam.

(Turpinājums sekos)

Modris Lorbergs

Šis ir tas laiks

I

Šis ir tas laiks,
kad rudenīga doma
krītošās lapās
kapu dobes klāj —
Aiz lauka lauks,
aiz krustiem krusti ceļas
un nerimstošā vilnī
asins ziedi kvēl.

Šis ir tas laiks,
kad vārdu nezināmam
nejautā vairs sirds un prāts —
Lai jauna dzīve celtos,
ir nāvei sevi visu ļāvis kāds —

Šis ir tas laiks,
kad tālos kapos krusti
asins ziediem zied —

II

Šis ir tas laiks,
kad domas
piesalst ledus lāstekai
un apsarmo
ziemeļu elpā —

Sniegā un ledū
cerību zaļumā
vasaras dzīvība trīc —

Šis ir tas laiks
lāstekā gudrīgi
dzīvību saglabāt!

* * *

Arnolds Aple

Kas ir mūsu Valesa?

Ne balles kurpēs,
ne basām kājām —
uz muguras līkas
mums Latviju neatnesi!

Kur ir mūsu Valesa —
mūsu drosme?
Vai vagara spieķis
mums ceļu rāda?

No kapenēm kritušie vanagi
trauksmē lido un jautā:
— Kur ir
trimdā rūdītais gars? —

Latvijas diena
nāks tik drīz,
cik taisna mums mugura būs!

* * *

Visvaldis Reimanis

Tik vien

Sens sakāmais
sen jau biedēja
un atgādināja —
No zemes tu esi ņemts,
par zemi tev jāpaliek.

Senais sakāmais
biedēt beidzis,
stāstīt turpināja —
No miesām tu esi nācis,
tev miesās jāpaliek.

Un raugi! Bez kauna miesās palikusi,
miesa pierādīja,
ka viņā kādreiz mīla dzims,
un ka mīlestībā
vienmēr piedzimst Gars.

Bet smejies,
pierādījās vēl kaut kas —
ka Garam būtnē nākušam caur mīlu
radīt padodas vismīļāk
atkal jaunu miesu.

- - - - - - -

Nav jānopūlas
gudrāk pateikt
seno sakāmo —
No Gara nākušam
tev Garā jāpaliek.

Paplašina darbību

Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā valdes sēdes lēmumi un atzinumi.

Baltiešu un it sevišķi latviešu vārds Kanadas sabiedriskās un politiskās aprindās ir labi pazīstams un cienīts, ne jau skaita, bet galvenokārt labās organizācijas dēļ. Ar savu aktīvitāti un mērķtiecīgo darbu mūsu centrālā organizācija LNAK valdes priekšsēža T. Kronberga vadībā ir vienmēr atradusi dažādas sakaru iespējas gan ar federālās valdības, gan ar provinču un arī pašvaldību iestādēm. Lai nākotnē šīs aktīvitātes varētu ne tikai uzturēt, bet savu darbību vēl vairāk paplašināt, LNAK valde atzinusi par nepieciešamu iesaistīt jaunus kvalificētus darbiniekus īpašu uzdevumu veikšanai. Ar tādu nolūku tika noorganizēta juridiskā nozare advokātes Sarmītes Bultes vadībā, kas sniedz juridiskus padomus un norādījumus visiem interesentiem.

Savā pēdējā valdes sēdē, kas notika R. un I. Purvu īpašumā Purvainē, pieņēma lēmumu par jaunu finanču un sabiedrisko lietu nozaru dibināšanu. Finanču nozares vadību uzņēmušies T.Forstmanis un Dr. G. Siliņš, bet sabiedrisko lietu nozari vadīs Ināra Vilmane.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs vispārējos vilcienos informēja paplašinātās sēdes dalībniekus par PBLA Dziesmu dienām Minsterē, kuŗās no Kanadas bija ieradušies ap 500 klausītāju un dalībnieku. Arī pārējie sēdes dalībnieki, kas bija ieradušies Minsterē, pievienojās T. Kronberga atzinumam, ka Minsteres svētki un sarīkojumi nav devuši tādu nacionālo pārdzīvojumu un pacilātību, kāda bija jūtama pirmajās PBLA dziesmu dienās Gotlandē. Minsteres dziesmu dienu laikā notika arī PBLA valdes sēde, DV Centrālās valdes sēde un citas nacionāli svarīgas apspriedes, par ko mūsu laikraksta lasītāji jau informēti.

Latviešu nacionālo pasākumu atbalstītājs J. Mieriņš kā ,,ciema kukuli" Minsteres latviešu ģimnazijai, saziņā ar LNAK valdi, bija dāvinājis jaunu transporta mašīnu — mini-autobusu. Izrādās, ka šī darījuma pilnīgai nokārtošanai vēl nepieciešami papildus 400 dol., ko valde atvēlēja no savām iekrātām summām.

Izvērtējot Kanadas latviešu piedalīšanos un plašo atsaucību Minsteres dziesmu dienās, LNAK valde pateicas visiem Kanadas latviešiem, kas tur ieradās, bet it sevišķi Monikai Jonānei, kas bez atlīdzības veltīja neskaitāmas darba stundas, organizējot braucienus un uzturot sakarus ar dziesmu dienu rīcības komiteju.

Neraugoties uz ļoti sliktiem laika apstākļiem, Brīvā Olimpiada izdevusies tomēr ļoti labi, kā to ziņoja sporta nozares vadītājs un latviešu pārstāvis šīs olimpiadas rīcības komitejā J. Vilmanis. Brīvo olimpiadu, kā zināms, organizēja latvieši, lietuvieši, igauņi un ukraiņi, lai vērstu uzmanību uz to, ka apspiesto tautu sportistiem nav iespējas piedalīties vispārējā olimpiadā kā savas tautas pārstāvjiem. Šī gada Brīvajā Olimpiadā latviešu sportisti izcīnījuši 18 zelta, 11 sudraba un 13 bronzas medaļas, kopvērtējumā iegūstot pirmo vietu. Lietuviešu medaļu samērs ir 10—22—9, igauņiem 16—1—3, bet ukraiņiem 11—10—9. Brīvā olimpiada guva arī teicamu publicitāti laikrakstos, radiofonā un televīzijā. Pašreiz ievadītas sarunas ar Internacionālo olimpisko komiteju par eventuālām iespējām latviešu sportistiem piedalīties nākošā vispārējā olimpiadā. Brīvās olimpiadas rīcības komitejas vārdā J. Vilmanis pateicās LNAK valdei un visiem atbalstītājiem par sniegto materiālo palīdzību un līdzdalību.

Kultūras nozares vadītāja Inta Purva informēja par pēdējo kultūras padomes sēdi, kur pieņemts projekts ,,Latviešu pienesums Ontario." Šis projekts iedalīts divās daļās, no kuŗām pirmā ap 45 minūšu slīdīšu izrāde paredzēta angļu valodā vispārējām vajadzībām. Otrā daļa iecerēta kā kultūrvēsturisks dokuments latviešu valodā ap 90 minūšu ilgai izrādei. Šī projekta koordinātors ir H. Miķelsons, slīdīšu izrādes sagatavos mākslinieks Ēriks Dzenis, bet tekstus latviešu un angļu valodās sagatavos rakstniece Ingrīda Vīksna. Līdz šim no provinces valdības šim projektam saņemti 2.000 dol., kas nepieciešqami materiālu sagādei un slīdīšu izgatavošanai. Vēl vajadzīga ir ierīce slīdīšu izrādei un skaņu aparāts, kas maksātu ap 1.800 dol.

Kultūras padome iecerējusi arī latviešu valodas dialektu pētīšanu saziņā ar mūsu filologiem, par ko pašreiz tiek apzinātas iespējas.

Valde iepazinās arī ar honorāra lietu referenta H.Miķelsona pārstrādātām autoru honorāru likmēm, ko vēl papildinās un pieņems kādā no nākošajām sēdēm.

No Arvīda Dzērvīša personīgās bibliotēkas saņemts lielāks grāmatu krājums LNAK centrālai bibliotēkai, par ko valde izteica pateicību.

Nevarēdams personīgi ierasties sēdē, rakstveida ziņojumu bija iesniedzis politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss. ziņojumā minēto ierosinājumu par sabiedrisko zinātņu īskursu Toronto valde atzina par vēlamu un īstenojamu. Viens no tuvākā nākotnē veicamiem uzdevumiem ir saziņā ar septiņu nāciju komiteju panākt pie federālā parlamenta atsevišķas apakškomitejas nodibināšanu cilvēku tiesību jautājuma pētīšanai.

Sarmīte Bulte informēja, ka 1. augustā nodibināts Latviešu liberāļu klubs, kuŗā pašreiz jau vairāk par 40 liberāļu partijas piederīgo. Kluba vadītāja ir Sarmīte Bulte, sekretāre Margareta Logina, bet kasieris Alberts Vainbergs.

Par jau agrāk nodibināto Latviešu konservātīvo klubu informēja šī kluba vadītājs A. Budrēvics. Kluba biedru skaits jau sasniedzis pirmo simtu, un darbība uzskatāma par rosīgu.

Pēc A. Krastiņa ierosinājuma valde nolēma pasūtināt filmu The Baltic Tragedy, atvēlot tai vajadzīgos līdzekļus.

Par Kristus Dārza projekta iedzīvināšanu informēja A. Budrēvics. Būvdarbi izdoti firmai Bramalea Ltd.

R. Norītis.

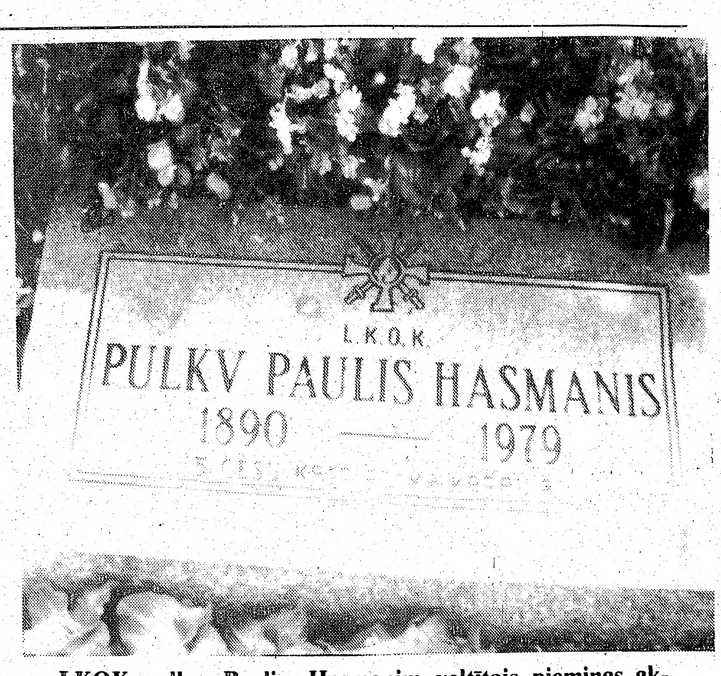

LKOK pulkv. Paulim Hasmanim veltītais piemiņas akmens Vūdlavna kapsētā Grand Rapidos, Mičigenā, kuŗam līdzekļus deva LKOK biedrība un 5. Cēsu kājn. pulka piemiņas komiteja. To iesvētīja kapu svētku laikā 12. aug. māc. J. Mednis. Ziedus minēto organizāciju uzdevumā nolika vietējās DV apvienības priekšn. A.Balodis.

Foto Ervīns Einiks.

Sarīkojumu Kalendārs

27. septembrī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru kārtējā sanāksme. Teātŗa izrāde B. Komarovskas iestudējumā.

30. septembrī pl. 13 DV klubā pusdienas un referāts.

30. septembrī pl. 17 Latviešu Namā Latvijas universitātes gada svētki. Akadēmisko runu teiks mag. iur. Vilis Skultāns par tematu ,,Brīvās Latvijas pēdējie gadi vēstures avotos."

6. oktobrī Latviešu Namā KLKA kongress. Pl. 9.00 delegātu reģistrācija. Pl. 10.00 svinīgs akts ar organizāciju pārstāvju piedalīšanos. Pl. 19.30 Latviešu Namā saviesīgs vakars ar loteriju pie labas mūzikas. Visi laipni ielūgti.

6. oktobrī pl. 13 Purvainē LPB Kanadas kopas ražas novākšanas talka.

7. oktobrī pl. 13.00 KLKA dievkalpojums ar vairāku garīdznieku piedalīšanos Lietuviešu baznīcā, 1021 College ielā.

7. oktobrī pl. 15.30 Latviešu Namā KLKA Jauniešu mūzikālie priekšnesumi un Dr. K. Ruča referāts ,,Latviešu katoļu baznīca šodien." Visi aicināti.

13. oktobrī pl. 19.30 Latviešu Namā DV Torondo nodaļas 34. gada svētki.

14. oktobrī pl. 11.30—15.00 pirmais azaids šoruden Latviešu Centrā. Pl. 16.00 lielajā zālē referāts — slīdītes — koncerts: ,,Cīņā par Latviju." Referēs Pāvils Brūvers, koncertā piedalās Pāvils un Rita Brūveri un Uldis un Maruta Graši (no Vācijas). Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar 5 dol. no pers.

14. oktobrī (svētdien) pl. 13 Latviešu Namā Latvisko zināšanu semināŗā prof. Dr. E. Andersona referāts — Latvijas brīvvalsts pēdējās dienas.

21. oktobrī pl. 13 DV klubā pusdienas un referāts.

27. oktobrī pl. 18.00 Latviešu Nama 20. gadasvētki.

27. un 28. oktobrī DV namā novusa turnīrs un 27. oktobrī balle turpat.

4. novembrī pl. 15 DV namā mūžībā aizgājušo DV biedru piemiņas pēcpusdiena.

11. novembrī (svētdien), pl. 15.00 un pl. 19.00 DV TK G. Griezes lugas ,,Atkal atraitnis" izrādes Adelaide Court teātrī, 57 Adelaide St. East, Toronto (pie Yonge ielas).

11. novembrī pl. 13 DV klubā pusdienas un referāts.

18. novembrī (svētdien) pl. 16 Latvijas valsts 66 gadu atceres 18. novembŗa akts Toronto universitātes Convocation Auditorium King College circle.

24. novembrī pl. 20 DV namā karavīru daudzinājums.

25. novembrī pl. 13 DV klubā pusdienas un referāts.

1. un 2. decembrī DV namā tirdziņš.

9. decembrī DV namā bērnu eglīte.

15. decembrī DV namā DV Toronto nodaļas biedru eglīte.

31. decembrī DV namā Jaungada sagaidīšana.

TORONTO
LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS
26. SEZONAS KONCERTI

22. oktobrī, pirmdien, vijolnieks Gunārs Larsens no Šveices.

27. novembrī, otrdien, vijolniece Ieva Graubiņa no Anglijas.

1985. gadā

25. februārī, pirmdien, baritons Pauls Berkolds no ASV.

9. aprīlī, otrdien, mecosoprāns Ileāna Pētersone no Zviedrijas.

Visi koncerti notiks Town Hall pl.20.00

1985. GADĀ

2. martā vīru koŗa Viesturs 30 gadu jubilejas koncerts.

SIDRABENĒ

23. septembrī pl. 14 Draudzes dāmu komitejas bērnu nometnes atbalstam rīkotās pusdienas.

13. oktobrī pl. 19 sezonas noslēguma sarīkojums ar groziņiem.

TĀLAVA

29. septembrī pl. 16 Latviešu lauksaimniecības biedrības 25 gadu darbības atcere un Pļaujas svētki.

SV. KATRĪNAS

14. oktobrī pl. 15 DV Sv. Katrīnu nodaļa rīko Franču zālē, 101 Garnet, vīru ansambļa Kalvis koncertu. Ieeja 8 dol. par personu.

Dr. E. Upenieka paskaidrojums The Toronto Star raksta lietā

Nesen publicētais The Toronto Star avīzes tendenciozais raksts kāda latvieša testamenta lietā netieši met ēnu uz Dr. E. Upenieka personu, nepamatoti norādot, ka viņš kā ārsts esot pārkāpis ārsta ētiku. Raksts ir pamatots ar to, ka Dr. Upenieks, būdams minētās personas ārsts, uzrakstot testamentu, uzņemoties izpildītāja lomu un pie tam iegūstot no tā zināmu mantojumu, ir rīkojies pret pieņemtiem ārstu morāles principiem.

Dr. Upenieks paskaidro, ka viņš minēto personu nekad nebija saticis, nedz arī pazinis vai bijis viņa ārsts, bet ticis steidzīgi gaŗās nedēļas nogalē izsaukts kārtot testamentu, kad minētai personai pateikts par viņa slimības nopietnību. Nākamajās divi dienās slimnieks jau bija nesamaņā.

Testaments arī bez kavēšanās uzrakstīts, ievērojot visu nepieciešamo piesardzību, lai īpaši novēlētā mantojuma daļa mantiniecei uz Latviju tiktu arī nogādāta bez nevēlamās iejaukšanās no zināmām autoritātēm. Novēlētājs, apzinoties visas šādas varbūtības, Dr. Upeniekā kā goda konsula personā juta drošību, ka vēlējums tiks patiesi izpildīts.

Lielākā daļa mantojuma tika norakstīta viņa četriem draugiem, draudzei, pie kuŗas viņš bija piederējis, mācītājiem, kuŗi viņu bija apciemojuši slimnīcā, slimnīcai, kuŗā viņš atradās un vienai kanadiešu organizācijai, pie kuŗas viņš piederēja. Atlikušo daļu viņš sadalīja Kristus Dārza projektam un krustmeitai Latvijā. Šo pēdējo vēlējuma daļu uz Latviju viņš saprotamu iemeslu dēļ rakstīja uz Dr. Upenieka vārda, klāt pieliekot konfidenciālu dokumentu ar norādījumu, kā to praktiski izpildīt.

Dr. Upenieks, tiklīdz bija sakarus ar minēto mantinieci uzņēmis, nekavējoties labu daļu mantojuma viņai arī nogādājis, par ko viņa sirsnīgi pateikusies skaistā vēstulē. Pārējo mantojuma daļu testamenta izpildītājs Dr. Upenieks domā nokārtot dažu gadu laikā visu iespēju robežās, kā to novēlētājs norādījis.

Vairāk par šo lietu Dr. E. Upenieks, sekojot savu advokātu ieteikumam, nevēlas neko tuvāk paskaidrot, kamēr prasības pret avīzi tiks izšķirtas.

Meklējam algotu palīgu

vecas māmuļas uzraudzīšanai. Zvanīt. 444-4033.

RAIBĀ NEDĒĻA

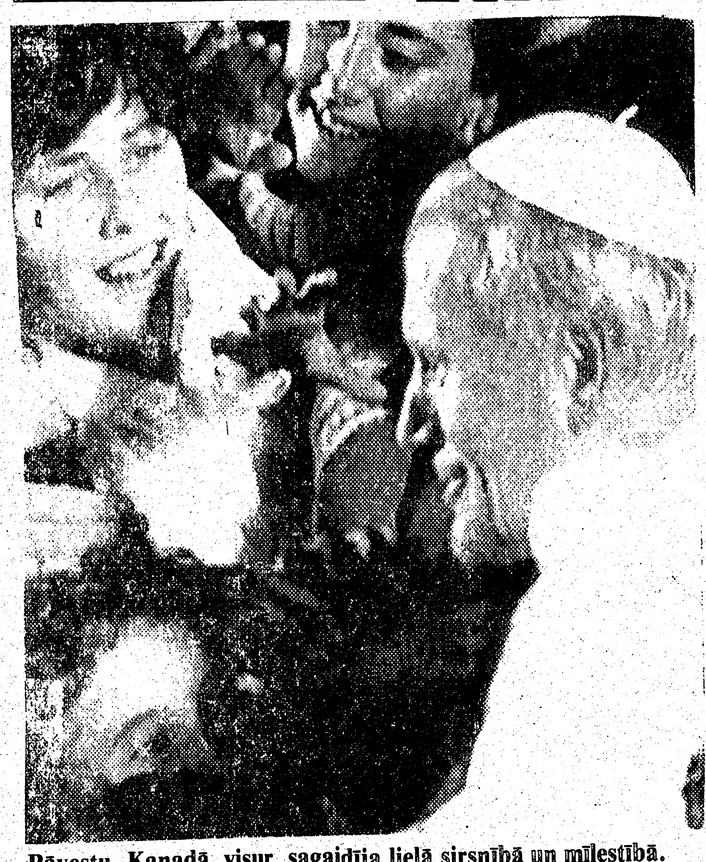

Pāvestu Kanadā visur sagaidīja lielā sirsnībā un mīlestībā.

PĀVESTS PRASA BRĪVĪBU

Neaizmirstamais pāvesta Jāņa Paula Kanadas svētceļojums jau pieder pagātnei. 12 dienās pāvests vārda tiešā nozīmē ar savu gaišo un atklāto personību iekaroja visu kanadiešu sirdis. Visur, kur viņš arī neparādītos, sagaidītāju skaits sniedzās simttūkstošos, un Toronto brīvdabas dievkalpojumā klāt bija pusmiljons svētceļnieku. Kaut Svētais Tēvs deklarēja, ka viņa Kanadas apmeklējumam ir pastorāls raksturs, vairākos gadījumos pāvests drosmīgi atklātā valodā kritizēja mūslaiku modernās sabiedrības sociālās, saimnieciskās un morālās dzīves aplamības.

Jau Toronto, piedaloties īpašā poļu lielsanāksmē un slovaku katedrāles pamatakmens iesvētīšanā, pāvests norādīja uz cilvēku tiesību ignorēšanu Austrumeiropā. Viņš atkārtoti uzsvēra: ,,Bez taisnības paliekams miers nav iespējams.''

Edmontonā pāvests jūtu uzplūdumā sauca: ,,Maize un labi dzīves apstākļi nav vienīgie, ko cilvēki cenšas sev nodrošināt. Daudz svarīgāka cilvēka cieņai ir patiesa brīvība. Brīvību un tiesības var aizturēt tikai uz laiku. Tas jāiegaumē tiem, kas šo brīvību cenšas nolaupīt.''

Toronto poļu kongresa prezidents Kazuba bija aicinājis tikties ar pāvestu arī LNAK valdes priekšsēdi T. Kronbergu.

Pāvesta sagaidīšanā Toronto, Montrealā, Vinipegā un Edmontonā daudzo etnisko grupu vidū, protams, bija arī latvieši. Pāvests arī, pieminot atsevišķās tautības, minēja latviešus, uz ko klausītāji reaģēja ar ilgiem aplausiem.

Par pāvesta Kanadas svētceļojumu un šī nozīmīgā notikuma tālākām sekām ilgi vēl runās ne tikai Kanadā vien.

Pāvests veicinājis arī Kanadas vienotības stiprināšanu, uzsverot katras etniskās kultūras svarīgo lomu un mudinājot ikvienu turēties ne tikai pie baznīcas, bet arī pie savas izcelsmes pamatiem.

MALRŪNIJS UZ VAŠINGTONU

Jaunais Kanadas ministru prezidents Braiens Malrūnijs vēl šī mēneša beigās dosies uz Vašingtonu, lai tiktos ar prezidentu Rēgenu. Amerikāņu

Malrūnijs dosies pie Rēgena.

politiķi un prese uzskata, ka ar Malrūnija stāšanos amatā ASV un Kanadas attieksmes iezīmēs pozitīvs, ciešas sadarbības pagrieziens. Jau tagad amerikāņu likumdevēji prasa, lai Vašingtona neattiecinātu uz Kanadu tērauda un citu izejvielu importa ierobežojumus.

Amerikāņu kapitāla ieguldījumiem Kanadā būs izšķirēja nozīme bezdarba samazināšanā un arī Kanadas dolara kursa stabilizēšanā.

BRITI PRIECĀJAS PAR HARIJU

Notikumiem Anglijas karaļnamā britu pilsoņi seko ar lielāku interesi nekā sarežģījumiem iekšpolitikā un Londonas ārpolitiskiem gājieniem. Aizvadītajā nedēļā angļi aizmirsa pasauli un gavilēja par jaunas atvasītes piedzimšanu prinča Čarļa un Velsas princeses Daienas ģimenē. Viņu divu gadu vecajam zēnam princim Viljamam piedzima brālītis, kuŗa oficiālais tituls ir princis Henrijs, Čarlis, Alberts, Dēvids, bet ērtības labā viņa karaliskie vecāki bērniņu saukšot ģimenē par Hariju. Jaunais princītis ir trešais pēc kārtas, kas pēc tagadējās karalienes aiziešanas varēs pretendēt uz troni — pirmais viņa tēvs princis Čarlis, otrs — vecākais brālītis Viljams un trešais viņš pats.

MARŠALA OGORKOVA GRĒKI

Pasaules presē vēl arvien turpinās minējumi par Pad. savienības bruņoto spēku ģenerālštāba priekšnieka atstādināšanas patiesiem iemesliem. Ogorkovs tagad iecelts par Vorošilova militārās akadēmijas priekšnieku, kas ir nenoliedzams pazemojums.

Maršals Achromejevs.

Ogorkova pēctecis, viņa līdzšinējais vietnieks maršals Achromejevs, jau stājies amatā.

Domā, ka Ogorkova atstādināšanā atspoguļojas cīņa pašā politbirojā par varu pēc Černenko aiziešanas. Interesanti atzīmēt, ka Černenko šo mēnesi kļūs 73 g. vecs. Kādā rakstā padomju presē pieminēts, ka Ļeņina māte 73 g. vecumā jau paredzējusi savu galu, jo tādā vecumā cilvēkam esot jāsagatavojas visam ļaunākam.

Ogorkovam pārmeta partijas ignorēšanu, kas ir viens no smagākiem pārmetumiem sarkanajā imperijā. Domā, ka Ogorkovs atbalstījis Ļeņingradieša Romānova grupu sacensībā pret otru troņa tīkotāju Garbačovu. Ustinovs, Gromiko un arī Černenko uzticas Garbačovam vairāk nekā romānovam. Ogorkova pazemināšana varbūt arī izkliedē aizdomas par varbūtēja apvērsuma gatavošanu sarkanarmijā.

PALME BRĪDINA MASKAVU

Zviedrijas ministru prezidents Olafs Palme Zviedrijas sociāldemokratu kongresā Stokholmā teiktajā runā neparasti asos vārdos pārmeta Pad. savienībai Zviedrijas suverenitātes principa ignorēšanu. Reizē Palme pieminēja arī sarkanās flotes zemūdeņu aktīvitāti Zviedrijas territoriālos ūdeņos, kā arī Pad. savienības lidmašīnu Zviedrijas robežu neievērošanu. Padomju zemūdenes vēl joprojām turpina operēt zviedru flotes bazes Karlskronas tuvumā. Palme norādīja, ka Zviedrija nekavēsies, ja tas būs nepieciešams, ar varu padzīt katru nelūgtu ciemiņu. Acīm redzot zviedru sociāldemokrati tikai tagad sāk apsvērt varbūtēju Pad. savienības invāziju militāra konflikta gadījumā Eiropā.

BILIJS IZPATĪK

Amerikāņu baptistu evaņģelists Bilijs Grēms Ļeņingradā no jauna atkārtoja, ka brīvība Pad. savienībā esot daudz lielāka nekā rietumi to iedomājoties. Grēms lien vai no ādas laukā, lai izpelnītos komūnistu labvēlību. Maskavā iņš konservātīvo platmali apmainīja pret strādnieku ,,žokejmici'' un šādā ietērpā pozēja krievu propagandas fotografiem kādā žīdu sinagogā. Nobildējies kopā ar nelaimīgo rabīnu, Grēms vizuāli centās pierādīt, ka arī žīdiem Pad. savienībā nekas nekaiš. Žīdu disidenti un ,,refjūzņiki'' par šo baptistu sludinātāju ir ļoti sašutuši.

Cik liela ir reliģiskā brīvība, to Maskavas baptisti pieredzēja Grēma sludināšanas dienā viņu saiešanas namā.

Čekisti un policisti pārbaudīja dievkalpojuma apmeklētāju biļetes un lielu daļu no tiem aizsūtīja mājā, norādot, ka techniskas drošības dēļ tos nevar ielaist baznīcā, jo baznīca esot jau pārpildīta. Patiesībā baznīcā bija vairāk nekā 200 brīvu vietu. Kā zināms, tad Grēms jau sludinājis Ļeņingradā un arī Igaunijā. Igaunijā viņa vārdam piekabināts vārdiņš ,,kurrat'', kas nav pārāk glaimojošs reliģiskam dvēseļu glābējam.

Maskavā Bilijs taupīja spēkus tālākam ceļojuma uz Sibiriju. Daļu no Bilija paredzētām izdarībām pārņēma viņa dēls Franklins.

Ja Franklins ir naīvs un nepieredzējis, tad to varētu saprast, bet paša Bilija Grēma dialogs ar Kremli kalpo komūnistu propagandas mērķiem un nekam citam.

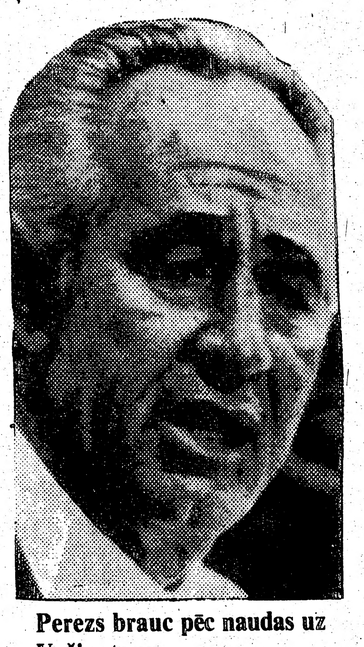

Perezs brauc pēc naudas uz Vašingtonu.

PEREZS BRAUC UZ VAŠINGTONU

Pereza-Šamira vienības koalīcija knesetā dabūja pietiekamo balsu vairākumu. Pereza pirmais solis, stājoties ministru prezidenta amatā, bija mēģināt saglābt katastrofālo saimniecisko stāvokli. Drīz vien viņš bija spiests atzīt, ka bez amerikāņu palīdzības to nevarēs panākt. Nākamajā nedēļā arī Perezs dosies uz Vašingtonu, un domājams, ka Izraēlas svarīgie draugi amerikāņu mētropolē panāks to, ka Perezs tukšām rokām mājās neaizbrauks. Te jāpiezīmē, ka pēc ilgas tielēšanās Perezs un Šamirs vienojušies par Izraēlas karaspēka pakāpenisku atvilkšanu no Lebanonas.

Bilijs jaunā evaņģelista cepurē Maskavā.

Anšlāvs Eglītis

Gremlini

(GREMLINS. WARNER BR.)

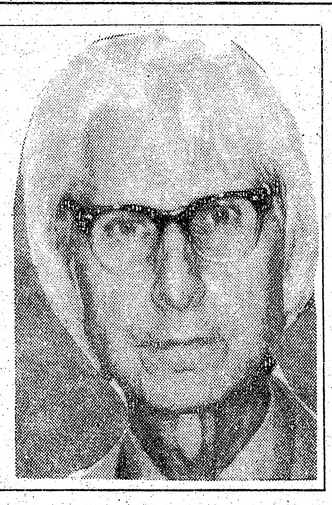

Stīvens Spīlbergs, Holivudas jaunās maiņas režisors— producents, pirms pāris gadiem ar filmu par citpasaules ērmu E.T. īstenoja grūti sasniedzamu ienesības rekordu. Viņš mēģina šo sniegumu atkārtot ar jaunu filmu nevis par vienu, bet par veselu baru ērmu.

Gremlini ir nenoteikta izskata pasaku ķipari, kas pie reizes satiek ar cilvēkiem gluži labi, bet pa lielākai daļai sagādā tiem nepatikšanas. Mēdz sacīt — ja automobīlis vai kāda cita mašīna lāgā nestrādā, ka tajā iemeties gremlins. Režiju vada Džo Dentijs (Dante), bet filmu producē un scenāriju ar diviem palīgiem sarakstījis Spīlbergs. Notikumi norit Ziemsvētku naktī. — Neveiksmīgs izgudrotājs, bet labdabīgs ģimenes tēvs nejauši nopērk kāda ķīnieša krāmu tirgotavā dāvanu dēlam — gremlinu — piemīlīgu kola lācītim līdzīgu dzīvnieku, kas rādās neparasti intelliģents un pie tam vēl jauki „dzied". Ķīnietis brīdina, ka gremlins nedrīkst nākt sakarā ar ūdeni, un to nedrīkst barot pēc pusnakts. Saprotams, tikko pārnests mājās, gremlinam uzpil ūdens, un tas tūdaļ savairojas par pusduci līdzīgu ērmu. Pārskatīšanās dēļ viņus pabaro pēc pusnakts, un tie pārvēršas negantos nejaucēnos, prāvos pus sikspārņos, pus ķirzakās ar plēsoņu ilkņiem un nagiem. Tie tūdaļ sāk demolēt dzīvokli. Mājasmāte, aizstāvēdama virtuvi, dažu nosit, citu samaļ augļu šķēlētājā, citu iespundē un izcep cepeškrāsnī, bet viens izmūk, iekrīt peldu baseinā un savairojas par veselu briesmoņu baru. Ķēmi uzvedas pa daļai kā cilvēki. Pirms izposta kādu māju, tie nodzied pārbiedētajiem mājiniekiem Ziemsvētku dziesmiņu. Tie ielaužas kādā krogū, kur dzeŗ, ēd un dejo pie „rok" mūzikas. Viņi iedarbina ielas malās novietotos automobīļus, radīdami katastrofas un beidzot salasās kinoteātrī noskatīties Disnija filmu Sniegbaltīte un septiņi rūķīši.

Jauneklim, kas jūtas atbildīgs par gremlinu nedarbiem, veicas uzspridzināt kinoteātri ar visiem ērmiem. Tikai vienam laimējas izmukt, un ar to jauneklis ilgi cīnās pa kādu naktī slēgtu lieltirgotavu, to pamatīgi izdauzīdams.

Ķēmu bara dācīšanās ir ievērojams kinotechnikas sasniegums. Par lieku atbaidīgo marionešu baru manipulē 30 neredzami meistari, piešķirdami tiem ne tikai sarežģītas kustības, bet arī mimiku. Ar gremlinu ērmošanos Spīlbergs parodē daudzas filmas. Kādā nesenā sporta komēdijā „nelieši" lietoja miniātūru ar baletu, lai nogremdētu labo varoņu gumijas plostus. Arī gremlini šaudās ar šo pašu ierīci. Citā filmā (the Texas Chainsaw Massacre) nelieši uzbrūk saviem pretiniekiem ar motorzāģiem, un arī gremlins mēģina sazāģēt savu vajātāju — jaunekli. Neganto ērmu plosīšanās aizņem filmas lielāko daļu, un skatītājs, parādoties cilvēkiem, jūt patiesu atslogojumu. Diezgan plašas lomas ir diviem simpatiskiem, visai jauniem, bet techniski itin vingriem tēlotājiem — pirmā gremlina īpašniekam Zakam Galigenam (Galligan) un viņa draudzenei Febai Ketei (Cates) Filmai ir sava morāle. Dabasspēki, ja tos izlieto piesardzīgi, var būt visai noderīgi un jauki, bet aplami darbināti, pārvēršas briesmoņos.—

Kino pasaule ar interesi gaida filmas sekmes. Vai patiesi Spīlbergs atkal būs pratis iejūsmināt Amerikas jauniešus par fantastiskiem ķēmiem vairāk nekā par cilvēkiem?

LATVIJA AMERIKĀ

LŪGUMS

ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Ja jūs braucat
kā **eņģelis**

Mums ir **debešķīgas**
apdrošināšanas
maksas!
Pārliecinaities!
759-0266 un 759-2771

Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

SUMMIT ROOFING
Jānis Udrovskis
Kad nāk rudens mēneši,
Savu jumtu pārbaudi,
Jo kad lietus iekšā lien,
Nepatikšanas būs vien.
Tel. 221-8456

GUNARS CONSTRUCTION
izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**
Lūdz zvanīt **889-5076.**

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana par brīvu.
Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

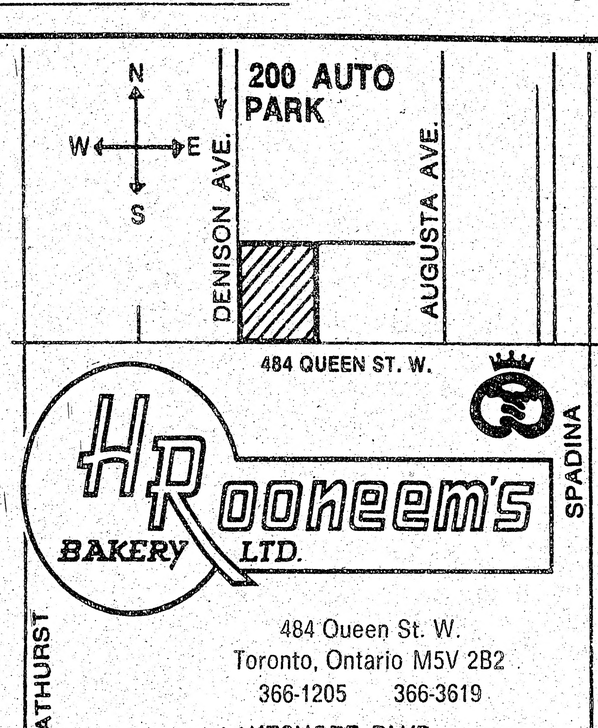

Maiznīca un delikatešu veikals
Lielā izvēlē eiropiešu kūkas, gaļas un maizes.
Putu krējums un kūkas mūsu speciālitāte.
Viss vēlamais katra veida viesībām.
Restorāns un kafejnīca 80 personām.
Liels auto novietošanas laukums mājas aizmugurē.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

E. Ābele — Mīlestība, rom.	$12.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai	$ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā	$15.00
V. Mangulis — Latvia in the Wars	$26.25
Rūgtais Apenis Nr. 57	$ 5.00
O. Dīķis — 1985. g. Sienas kalendārs	$ 2.40
Dz. Zeberiņa — Ģimenes pavards	$18.00
V. Galēna — Vienmēr kāda zvaigzne aust	$14.50
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dz.	$12.00
E. Andersons —LV 1920—1940 Ārpolītika I	$41.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
Latvijas Republikas satversme	$ 6.00
A. Lūsis — Cilvēks bez mājas, dienas gr.	$ 8.00
J. Vecozols — Dzidra, rom.	$17.50
E. Freimanis — Nākotnes cilvēks, rom.	$14.50
L. Breikšs — Dziesmu Daugava, dz.	$10.00
Edg. Ķiploks — Viņš runāja kalnā.	$ 3.00
Nik. Kalniņš — Dāvis Dievputniņš	$15.00
J. Klīdzējs — Otrais mūsos, rom.	$20.00
V. Kārkliņš — Jaunavu iela, rom.	$14.50
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez.	$13.00
A. Eglītis — Es nebiju varonis, rom.	$15.50
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
H. Biezais — Šķautnes — meditācijas	$12.00
A. Šilde — Pasaules revolūcijas vārdā	$19.00
L. Bārene — Atvasara, st.	$12.00
A. Grīns — Varoņu grāmata	$ 5.50
Pirmie Tūkstoš vārdi, il. vārdn., ies.	$11.00
Alb. Eglītis — Nesaules laika dziesmas	$17.50
J. Širmanis — Zilā kalna puisis, jaun.rom.	$10.00
K. Akmens — Asinsbalss, dz. un poēmas	$25.00
Andr. Eglitis — Gallows over Europe, poems	$ 8.50
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas	$32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
A. Arājs — Garīgs apskats, rakstu kr.	$ 7.00
J. Mednis — Lūdziet.	$ 2.50
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz.	$12.00
A. Plaudis — The Dead Accuse, vēstules	$13.50
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas	$11.00
P. Bentons — Baltic Countdown	$18.50
L. Ozolkalne — Pārnākšana	$ 9.00
K. Ķezbers — Rumba, rom.	$12.50
Eg. Grislis — Toreiz un tagad ticībā, esej.	$18.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Darba laiks: no pirmd. — piektd. pl. 11—19.30 vak.
sestdienās pl. 9—13.00 dienā

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Unio Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00—20.00
sestdienās no pl. 10.00—15.00
svētdienās no pl. 12.00—15.00

MONTREALA

Pensionāru apvienības 6. septembŗa sanāksmē piedalījās 43 dalībnieki, kas skaita ziņā jūtami pārsniedza vasaras sezonas rēgulāro sanāksmju caurmēra skaitu. Apvienības saimnieciskie darbinieki bija izkārtojuši sanāksmes dalībniekiem siltas pusdienas, pēc kam sumināja vienpadsmit septembrī dzimušos dalībniekus.

Sākot ar oktobŗa mēnesi sanāksmju azaidi izkārtojami citādāk, jo apvienības līdzšinējā saimniece atteikusies. Turpmāk par to rūpēsies dāmu komiteja četru dalībnieču sastāvā, pieaicinot palīgus trauku mazgāšanā un telpu apkopšanā. Abām mēneša sanāksmēm dalībniekiem jānes līdz groziņi vai jāatlīdzina naudā sava piedalīšanās azaidā.

Savstarpējās pārrunās dalībnieki baudīja jubilāru atnestos vīnus un pašceptās tortes, noklausoties Katrīnas Lapsas pāris dziesmās un Alberta Krieva iespaidus Minsteres dziesmu dienās. D.V.

Mūžīgā mierā aizsaukta mūsu mīļā

Līna Cers-Freimanis,
dzimusi Dirnēns

dzimusi 1909. gada 23. februārī Liepājā,
mirusi 1984. gada 9. septembrī Hamiltonā, Kanadā.

Dziļās sērās un mīlestībā
vīrs Jānis, padēla Ralfa ģimene,
krustmeita Sandra, māsa Latvijā,
draugi tuvumā un tālumā.

Sirds bez mēra skumdama,
Zin', ko atkal zaudējusi;
Dzīves zelta grāmatā
Aizvērusi lapas pusi.

Dieva mierā aizgājusi mūsu tante

Karlīne Mitenberga,
dzim. Kamaldniece

dzimusi Trikātā, Vidzemē,
mirusi 1984. gada 19. augustā Ročestrā, N.Y., ASV.

Dziļās sērās viņu piemin
K. Thater ģimene,
Ž. Jākobsona ģimene un
Ž. Mitenbergs.

Tuvāk pie Dieva kļūt,
Sirds ilgojas.

Mūsu nodaļas vanags

Kārlis Menģis

dzimis 1923. gada 31. martā Ventspilī,
miris 1984. gada 21. augustā Vinipegā, Man.
Pārpelnots 25. augustā Vinipegā.

Par viņu sēro
DV Manitobas nodaļas saime

Mūžībā aizgājis
Jelgavas Valsts Skolotāju Institūta
Absolventu Centra dibinātājs un bij. valdes priekšsēdis

Eduards Avots

Pateicībā un sirsnībā
J.V.S.I. Absolventu Centrs

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

23. septembrī pl. 11 dievkalpojums. Māc. K. Kuškēvics.

30. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

11. oktobrī (ceturtdienā) pl. 14.00 Sinodes dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Andreja baznīcā. Sprediķos prāv. A. Voitkus.

14. oktobrī pl. 10.00 Sinodes dievkalpojums un jaunievēlētās LELBAs pārvaldes ievešana amatā Sv. Andreja baznīcā. Sprediķos archibīskaps A. Lūsis.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

23. septembrī pl. 11 baznīcā. Pl. 14 pusdienas Sidrabenē.

30. septembrī pl. 15 dievkalpojums.

11. oktobrī (ceturtdienā) pl. 14.00 Sinodes dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Andreja baznīcā. Sprediķos prāv. A. Voitkus.

14. oktobrī pl. 10.00 Sinodes dievkalpojums un jaunievēlētās LELBAs pārvaldes ievešana amatā Sv. Andreja baznīcā. Sprediķos archibīskaps A. Lūsis.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

23. septembrī pl. 11 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu Tālavā. Pēc dievkalpojuma cienasts ar loteriju un programmu.

30. septembrī pl. 13 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Barnabas baznīcā. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena dāmu komitejas izkārtojumā ar Lidijas Misbachas solo dziesmām un māc. A. Celma referātu „Dieva atziņa Friča Bārdas dzejā."

7. oktobrī dievkalpojums nenotiks.

14. oktobrī pl. 11 kopbaznīcas dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

Latviešu katoļu dievkalpojumi vasaras mēnešos nenotiek.

Nākošais dievkalpojums notiks svētdien, 7. oktobrī, parastā laikā un vietā sakarā ar Latviešu Katoļu apvienības sanāksmi. Pēc tam dievkalpojumi turpināsies līdzšinējā kārtībā — katra mēneša otrā svētdienā.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

GAISMAS TELEFONS — ticības stiprināšanai 635-8582 atkal atjaunots un darbojas 24 stundas. Programmas latviešu valodā, maina 2 reizes nedēļā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

23. septembrī pl. 16 draudzes dievkalpojums.

30. septembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase.

Pl. 11 — Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu, koris, dziesmu lapiņas.

Pl. 12.30 — Pļaujas svētku draudzes pēcpusdiena.

7. oktobrī pl. 11 draudzes dievkalpojums.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (Igaunu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que, H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

23. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

30. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

7. oktobrī pl. 17.00 Pļaujas svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks St.

23. septembrī pl. 14 dievkalpojums Wesley United baznīcā (jelas otrā pusē, pretim pašu baznīcai). Dziesmu lapiņas. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena Otavas draudzes namā. L. Sīpoliņa-Saliņa stāstīs par teoloģijas kursiem Sidrabenē; slīdītes, atspirdzinājumi.

30. septembrī pl. 11 dievkalpojums pašu baznīcā. Dziesmu lapiņas.

Otavas baznīcas/nama iesvētīšana paredzēta 21. vai 28. oktobrī atkarībā no apstākļiem.

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
Sākot ar 30. septembri atvērts svētdienās no 12 — 21.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
un
POKO'S MEAT
376 College Str. (tuvu pie Bathurst), Toronto, Ont.
tel. (416) 922-1300
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju klipčerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Specializējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRA VEIDA — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJA PASAULĒ
LATVIEŠU DAILAMATNIEKU DARBI
ADA, KOKA — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGANA ROTAS
Vasaras mēnešos veikals atvērts darbdienās no pl. 8.30 līdz 17, sestd. no pl. 8.30 līdz 15.00. Gaļās nedēļas nogalēs veikals slēgts sestdienās un pirmdienās.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLE'S NEST

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L.L.B.
ADVOKATE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
pašnieks Artūrs Mīme
Soffit Fascia Rainware
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

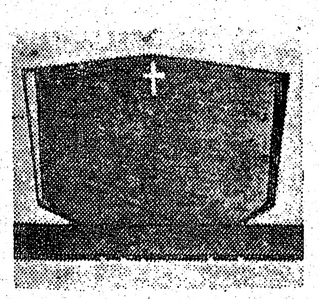
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Īgaunu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja ari no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, gīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Prelāts Dr. K. Ručs —

Bīskapa Jāzepa Rancāna Fonda laureāts

Bīskapa Jāzepa Rancāna Fonds ar mūsu preses palīdzību vienmēr centies saskarties ar mūsu ļaudīm, kuŗu labklājības celšanai bīskaps Jāzeps Rancāns veltījis savu dzīvi. Viņa tēls, ar viņa centieniem, darbiem, norādījumiem un mudinājumiem, šķiet, ir mūsu vidū, kad kopā sanākam mūsu kopējo pasākumu veikšanai.

Fonds vienmēr centies paturēt dzīvu atmiņu par mūsu lielo bīskapu. Viņa lielā personība ir izcils paraugs ne tikai vecākai paaudzei, bet arī jaunajai audzei.

Iziedams no klusa, pasaules neskarta Latgales ciema, kā zēns no krietnas ģimenes, viņš ar savu krietnumu, ar Dievam pazemībā veikto darbu ir izveidojis sevi par vīru, pilnu bagātīga diženuma. Šis diženums pat izcēlās, viņam esot dižciltībā dzimušo vidū.

Bīskapa Jāzepa Rancāna Fonds ir globāla organizācija, kuŗā pārstāvētas latviešu katoļu organizācijas ASV, Kanadā, Austrālijā, Anglijā, Vācijā un Zviedrijā, un akadēmiskās organizācijas, kuŗās bīskaps Jāzeps Rancāns bija goda filistrs.

Visu savu ilgo mūžu bīskaps Jāzeps Rancāns rūpējās par latviešu garīgās un saimnieciskās kultūras celšanu. Ievērojot bīskapa J. Rancāna vēlmes, Fonds ir apbalvojis jau 10 kultūras darbiniekus par viņu bagātīgo devumu latviešu kultūras darba laukā.

Fonda valde ir piešķīrusi Bīskapa Jāzepa Rancāna Fonda balvu prelātam monsinjoram Dr. K. Ručam par darbu latviešu presē un par latviešu pārstāvēšanu Vatikānā. Fonda padome valdes lēmumu ar visām balsīm apstiprinājusi, globāli apliecinot Prelāta Dr. K. Ruča darbu atziņu.

Dr. K. Ručs dzimis 1915. g. 4. decembrī Daugavpils apr. Vārkavas pag., kur viņa tēvs bija lauksaimnieks. 1936. gadā K. Ručs beidza Aglonas ģimnaziju un sāka studijas Rīgas Garīgajā seminārā un tās turpināja Latvijas universitātē līdz 1942. gadam, izņemot pārtraukumu Teoloģijas fakultātes slēgšanas laikā — 1940/41.g.

1942. gada 7. jūnijā bīskaps B. Sloskans Aglonas baznīcā viņu iesvētīja par priesteri. Pirmo priesteŗa darbu K. Ručs veica Vidzemē, Cēsu un apkārtnes draudzēs.

Otrā pasaules kaŗa norise nesa daudz nelaimju un ciešanu, un jaunā priesteŗa iesākto darbu Cēsīs un apkārtnē pārtrauca. Viņu izraudzīja par garīgās palīdzības sniedzēju latviešu leģionāriem kauju laukos.

Rīgas archibīskaps A.Springovičs norīkoja viņu par Latviešu leģiona 6. korpusa kapelānu. Archibīskaps A.Springovičs ar 1944.g. 4. aprīļa rakstu Nr. 371 norādīja viņam ierasties Rīgā, ģenerāļa Bangerska stābā, un saņemt nepieciešamās instrukcijas un militāros dokumentus. 1944.g. jūnijā viņš devās uz fronti. Te K. Ručs piedzīvoja daudzus kritiskus brīžus un par savu pastāvēšanu var pateikties tikai brīnumainai, neredzamai vadībai. Landekas ielenkumā, kur varoņu nāvē krita ļoti daudz latviešu, un vispār kaŗa laukā redzētais Dr. K. Ruču pārcēla citā pasaulē. To atceroties, tanī dzīvot viņš var vienīgi Dieva altāŗa priekšā un sevi atvēlēt Aglonas Dievmātes — Māras zemes Karalienes patvērumā un aizbildniecībā.

1944. gada augustā viņš ir ar 15. divīziju Pomerānijā. Kad Pomerānija krīt, K. Ručs pēc dažādiem pārdzīvojumiem 1945.g. 5. maijā kopā ar 32. pulka majora M. Siliņa bataljonu krīt rietumu sabiedroto gūstā, ko izcieš Putlosā un Cēdelgēmā. No gūsta atbrīvots 1946. gada aprīlī.

No 1946.g. līdz 1950.g. K. Ručs ir dekāns angļu zonā un latviešu katoļu prāvests Šlezvig-Holšteinā. 1950. gadā viņu sūta uz Beļģiju, kur uzsāk studijas Luvenas katoļu universitātes Baznīcas tiesību fakultātē. Studijas Ručs beidz 1954.gadā, iegūdams doktora gradu kanoniskajās tiesībās. No 1954.g. līdz 1957. gadam K. Ručs studē Luvenas universitātē sociālās zinātnes. No 1957.g. līdz 1960.g. viņš studē jurisprudenci pie Sv. Rotas — augstākā Baznīcas tribunāla Vatikānā, iegūdams šī tribunāla advokāta (advokatis rotalis) diplomu.

No 1960.g. līdz 1963. g. K. Ručs strādā par sekretāru pie bīskapa B. Sloskana, kas pārzināja latviešu katoļu aprūpes lietas. Kad bīskapa B. Sloskana veselības stāvoklis pasliktinājās, Dr.K. Ruču pēc latviešu bīskapu — A. Urbša, J. Rancāna un B. Sloskana ieteikuma 1963. gadā pāvests Pauls V iecēļ par latviešu un igauņu katoļu garīgās aprūpes vadītāju, paaugstinot monsinjora amatā.

Dr. K. Ručs darbojas pāvesta emigrācijas komisijā Vatikānā, kas gādā par vairāk nekā 10 miljoniem emigrantu, kuŗi savu dzimteni atstājuši, lai paglābtos patvēruma zemēs. Šis apstāklis ir ļoti svarīgs latviešiem, jo latviešiem Vatikānā nav citas pārstāvības, izņemot minēto.

Darbodamies Cēsīs par vikāru pie dekāna Piebalga, liela katoļu garīgās literātūras atbalstītāja un veicinātāja, jaunais priesteris dedzīgi seko dekāna Piebalga centieniem šinī laukā. Pēc gūsta izciešanas Cēdelgēmā, ierazdamies Libekā, K. Ručs ievērojami atbalstīja un aktīvi piedalījās nedēļas laikraksta Svētdienas Ziņas un garīgā satura grāmatu veicināšanā K. Znotiņa apgādā. Šo vērtīgo interesi Dr. K.Ručs ir paturējis līdz šai dienai. Viņa modrā uzraudzībā sekmīgi darbojas un lasītājus iepriecina latviešu katoļu žurnāls Gaisma. Nezinātājam grūti iedomāties, cik lielas rūpes Dr. K. Ručam ir jāveltī žurnālam un cik liela enerģija ir izšķiesta šinī virzienā.

No laika, kad mons. Dr. K. Ručs uzņēmās pārstāvēt latviešus pie Sv. Krēsla Vatikānā, ir pagājis 21 gads.Pa šo laiku ar savu darbu un dedzību viņš ir kļuvis labi pazīstams Vatikāna vadībai, un pāvests Jānis Pauls II ir ievērojis mons. Dr. K. Ruču viņa 40 gadu priesterības jubilejā, apsveicot ar šādu vēlējumu:

„Novēlam monsinjoram Kazimiram Ručam vislabāko Dieva žēlastību viņa darbā un kalpojumā Baznīcai. No sirds sūtām viņam un visiem, kas viņam tuvi un dārgi, mūsu Apustulisko Svētību. Vatikānā, 1982.g. 8. maijā. Pāvests Jānis Pauls II."

1982. gada 29. decembrī pāvests Jānis Pauls II iecēla monsinjoru Dr. K. Ruču par sava galma prelātu.

Prelāts Dr. K. Ručs, kas veic lielu un svarīgu darbu, pārstāvot latviešus Vatikānā visās vietās, ar skumjām un lielu nožēlu atceras Latviešu leģiona kaujas laukus, kur pats bija ievirzīts un asiņaino cīņu liecinieks. Neaizmirstamā atmiņā viņam palicis amata brālis — Latviešu leģiona luterāņu kaŗalauka mācītājs Jūlijs Straume, kas krita un palika kaujas laukā — Landekas ielenkumā.

Viktors Rundāns.

Ontario

KARALISKAIS APCIEMOJUMS 1984

Ontario sveic Her Majesty The Queen un His Royal Highness The Duke of Edinburgh, palīdzot svinēt Ontario divsimtgadi.

Publika lūgta piedalīties.

Galvenie notikumi karaliskajā apmeklējumā 29. septembrī, 30. septembrī un 2. oktobrī.

TORONTO

29. SEPTEMBRĪ

10:35
Oficiālā sagaidīšana Ontario Queen's Park ar militāru godu. Premjēra William Davis uzruna un Viņas Majestātes atbilde. Divu balto priežu iestādīšana un OPP 75 g. atceres apbalvojumi.

20;45
Karaliskais pāris piedalās karaliskajā sumināŗumā Izstādes stadionā.

30. SEPTEMBRĪ

10:30
Karaliskais pāris piedalās Toronto simtpiecdesmitgades etnokultūrālā sarīkojumā St. Clair Gardens un St. Clair Ave W.

15:15
Karaliskais pāris piedalās pateicības dievkalpojumā Maple Leaf Gardens

2. OKTOBRĪ

10:20

Karaliskais pāris piedalās Toronto simtpiecdesmitgades sabiedriskā sarīkojumā Riverdale Park.

11:10

Karaliskais pāris noliek vainagu pie piemineķļa Bay un Queen Str.

11:40
11:40Nathan Phillips Square Karalisko pāri sveic Toronto pilsēta. Pēc tam viņi dodas uz Sheraton Centru, lai piedalītos jubilejas azaidā.*

**Karaliskā apmeklējuma laikā Nathan Phillips Square daļa pilsētas valdes biroju darbība būs ierobežota.*

William G. Davis
Premier

CELEBRATING TOGETHER · FÊTONS ENSEMBLE · 1784 · ONTARIO · 1984

Thomas L. Wells
Minister
Intergovernmental Affairs

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņudžersijas gubernātors T. Kīns (Kean) nozīmējis Jāni Gaiguli Austrumeiropas un apspiesto nāciju vēstures komisijā. Rīkojumu par šādas komisijas nodibināšanu gubernātors parakstīja jau 11. aprīlī. Tā nodibināta, lai pētītu skolu mācību vielu vēsturē, kas attiecas uz Austrumeiropas tautām. Komisijā ir 18 gubernātora nozīmēti locekļi, no kuŗiem pagaidām iecelti ir 14. Bez tam tur darbojas pavalstu izglītības vadītājs un etnisko lietu direktors. Komisijas locekļi pārstāv Padomju savienības robežās dzīvojošās tautas. Tur nozīmēti apspiesto zemju pārstāvji, vēsturnieki un audzinātāji. Gubernātors Kīns novērojis, ka skolās ne vienmēr par šo zemju vēsturi materiāli ir pareizi un ka skolniekiem šie dati būtu jāzina. Šai komisijai jāpētī skolu vēstures grāmatas un jāziņo līdz 1986. gada 1. janvārim par datu pareizību.

J. Gaigulis intervijā Ņudžersijas laikrakstam The Record norādījis, ka viņš cer atrast, ka mācību grāmatās būs norādījumi par Baltijas zemju iedzīvotāju ciešanām 2. Pasaules kaŗa laikā. Austrumeiropas iedzīvotāji cieta sava ģeografiskā stāvokļa dēļ, jo lielvalstu armijas šīs zemes vienmēr pārstaigāja. No sešiem miljoniem Baltijas valstu iedzīvotājiem, kas šinī apgabalā dzīvoja pirms kaŗa, vairāk nekā miljons cieta zem vācu vai padomju militārās varas. Šīs ciešanas daudzās vēstures mācību grāmatās nav atzīmētas. Pat lielajās enciklopēdijās šīs ziņas nav pareizi precizētas. J. Gaigulis ir Baltiešu studiju grupas (AABS) direktors. Šinī komisijā darbojas arī pa igauņu un lietuviešu pārstāvim.

● Jaunais dzīvoklis Jonkeru baznīcas pārvaldniekam ir pārbūvēts. Tas ir krietni lielāks par veco dzīvokli ar ieeju pa baznīcas sānu durvīm. Tam pievienota vecā ģērbtuve un mazliet no zāles, bet blakus dzīvoklim izbūvēta jauna ģērbtuve baznīcas apmeklētājiem. Tā iekārtota skapīšu veidā ar aizveŗamām durvīm. Tomēr jaunais pārvaldnieks vēl nav pārņēmis savus pienākumus. Pārbūvi veica Ņujorkas draudzes Ziemeļu novada talcinieki.

● Ņujorkas DV apvienības tīrīšanas talka 8. septembrī piedalījās 25 personas. Pēc darbīgas dienas visus paredzētos darbus tomēr nepaspēja pabeigt. Pēc talkas sešiem talciniekiem atzīmēta dzimšanas diena.

● Amerikas latviešu apvienības Latviešu institūta padomes priekšsēdis A. Blodnieks norāda, ka Latvju enciklopēdijas papildinājuma otrā sējuma grāmatas apstrādāšana pavirzījusies krietni uz priekšu. Burts J ir spiestuvē salikts ar bildēm, no burta K pirmās simts rakstāmmašīnas lappuses saliktas. Tā kā iespieduma salikums ir ciešāks nekā rakstāmmašīnas manuskripts, tad pagaidām iespieduma salikumā ir ap 100 lappušu. No šiem diviem burtiem iznāks ap 350 iespieduma lappušu. Pievienojot vēl vienu burtu, iznāks 600 lappušu. Līdz ar to otrā grāmatā būs vārdi no J—L. Daudziem vārdiem, kas sākas ar ,,Latvija'' vai ,,Latviešu'' bija iesūtīti paveci dati, kas tagad jāpapildina. Arī burtam K pēdējās dienās ienākuši papildinājumi, tā kā būs vajadzīgs jauns salikuma ielauzums. Daži enciklopēdijas recenzenti atzīmējuši, ka par dažiem cilvēkiem neesot ievietoti nekādi dati. Dažas no pieminētām personām nav atbildējušas uz pieprasījumiem, citi paši nav vēlējušies redzēt savu vārdu enciklopēdijā.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Salas baznīcā mācītāja Laŗa Saliņa introdukcijas dievkalpojumā 9. septembrī piedalījās prāv. A. Voitkus ar spredikļi, prāv. A. Ozols, māc. R. Zariņš, māc. Ž. Kristbergs, L. Saliņa sievas tēvs Dr. A. Teikmanis un māc. I. Kalniņš. Draudzes Longailendas koris diriģentes un ērģelnieces I. Jasutas vadībā nodziedāja divas dziesmas, bet draudze dziedāja vienu L. Saliņa dziesmu. Dievkalpojumā piedalījās ap 350 baznīcēnu. Pēc tam apmeklētājus pacienāja ar atspirdzinājumiem. Noslēgumā mielasts, kur norisi vadīja A. Trautmanis, runājot arī Salas novada vārdā. Pēc tam runāja prāv. A. Ozols, Ņujorkas draudzes priekšn. V. Zālīte, Ņujorkas dāmu komiteju vārdā runāja V. Skrodele, skolas pārstāvēja A. Stale, U. Klauss — Ņujorkas organizāciju padomes vārdā, no DV — A. Puķīte, no skautiem un gaidām R. Lismane, māc. A. Teikmanis, māc. Ž. Kristbergs, māc. I. Kalniņš, prāv. A. Voitkus, G. Saliņš nolasīja savu dzeju un runātāju rindu noslēdza jaunais mācītājs L. Saliņš. Mielastā piedalījās ap 150 personu.

● Ņujorkas draudzes latviešu skolas mācības atsāka 8. septembrī. Ņudžersijas novadam skolu mācības notiek Morispleiņu baznīcā. Skolas sākumu ar īsu svētbrīdi atklāja māc. R. Zariņš. Uz latviešu skolas pirmo mācības dienu bija ieradies arī amerikāņu mācītājs. Ņudžersijas skolā pirmajā dienā bija ieradušies 38 skolēni. To vada Z. Lapiņa, kas šīs skolas darbā strādā 32 gadus. Salas novadā māc. L. Saliņš noturēja pilnu dievkalpojumu. Skolā 18 bērnu, bet vidusskolā pieteikušies 12. Skolas pārzine A. Stale. Šogad par skolotāju strādās māc. L. Saliņa dzīvesbiedre.

Pamatskola un vidusskola darbojas arī Jonkeru baznīcā, Ziemeļu novadā. Pamatskolas darbu iesāka ar īsu dievkalpojumu prāv. A. Ozola vadībā. Sekoja akts zālē ar karogu ienešanu un skolas pārzines N. Pētersones norādījumi par skolas kārtību un mācībām. Skolas pirmajā dienā bija ieradušies 40 skolēni. Vidusskola darbību uzsāks 21. septembrī.

● Ņujorkas draudzes valdes sēdē 6. septembrī pārrunāja dažādus jautājumus. No bērnu vasaras nometnes paredzams pāris tūkstošu dolaru atlikums, no 3x3 nometnes mazliet vairāk. Tur bijis 121 dalībnieks, bet kopā ar nometnes personālu 170 personas. Mūzikas nometnē šogad bijuši tikai 13 dalībnieki. Pagājušajā gadā dalības maksas sedza no kāda labvēļa ziedojuma, šogad maksājumi bija jākārto pašiem dalībniekiem. Pēc ilgām un gaŗām pārrunām valde pieņēma noteikumus par inventūru un tās nolietošanās formulām. Uz LELBAs sinodes konferenci Toronto no 11.—14. oktobrim brauks draudzes priekšnieks V. Zālīte, no dāmu komitejas S. Trautmane un vēl trešais, pagaidām vēl nenozīmēts dalībnieks. Ārlietu sekretārs U. Grava rakstījis Metropolitena Luterāņu Amerikas baznīcas prezidentam Graefam par sadarbības jautājumiem, ieteicot baltiešu jautājumu apskatīt nākamajā konferencē. Saņemta atbilde, ka sadarbība iespējama, varētu rīkot etniskos kultūras sarīkojumus un izstādes, varētu piedalīties dažādās diskusiju grupās un komitejās. Draudzes valde nolēma pieprasīt laikus, kad jautājumus par Baltijas valstīm konferencē varētu pārrunāt. Ņujorkas draudze pieder pie latviešu un amerikāņu sinodes. Pie nākamā gada budžeta sastādīšanas valde nolēma pārrunāt, vai LELBAi varētu maksāt arī par tiem draudzes locekļiem, kas atsvabināti no maksājumiem, ko Ņujorkas draudze līdz šim nav darījusi.

Draudze saņēmusi atmaksu 2.000 dol. aizdevumam no ALA Studiju Centra. Draudzes loceklis O. Ripa dāvinājis draudzei zemes gabalu, ko draudze vēlējās pārdot, bet pēc zonēšanas noteikumiem uz tā nevar būvēt ēkas. Šo jautājumu turpinās kārtot. Vk.

DETROITA

● Bijušais Luterāņu sabiedriskās palīdzības organizācijas galvenais direktors mācītājs Dr. Harijs Vulfs atskatījās uz 50 gadu ordināciju un tai pašā laikā svinēja zelta kāzas. H. Vulfs un viņa vadītā organizācija sagādāja galvojumus Mičiganā daudziem latviešiem, igauņiem un citiem bēgļiem D.P. likuma ietvaros, kā arī sameklēja darba un dzīves vietas jauniebraucējiem Luterāņu sabiedriskās palīdzības organizācijā strādāja arī vairāki latvieši. Arī tagad viņš bieži vien ir redzams latviešu vidū. Pēc aiziešanas pensijā Dr. H. Vulfs vada palīdzības darbu garīgi atpakaļ palikušiem un ir palīgmācītājs Trīsvienības luterāņu baznīcā, kalpojot arī slovaku luterāņu draudzē. Trīsvienības luterāņu draudze bija rīkojusi Dr. H. Vulfa un viņa dzīves biedres godināšanu, un Dtroitas pilsētas padome bija pieņēmusi speciālu rezolūciju kā arī piešķīrusi Dr. H. Vulfam augstāko Detroitas pilsētas atzinības medaļu par izcilu darbu sabiedrības labā. Pēc svinīgā dievkalpojuma jubilārus sveica daudzi viņu draudzes locekļi, paziņas un draugi, kuŗu vidū bija vairāki latvieši. Viņu vārdā sveicienus un velti nodeva Ludmila Lūse, kas kopā ar Dr. H. Vulfu palīdzēja daudziem latviešu bēgļiem iebraucot Mičiganā.

S.I.G.

Pie skautu darbinieka V. Klētnieka pieminekļa Gaŗezerā; no kr. V. Zemesarājs, Gaŗezera padomes priekšsēde E. Votoliņa un L. Martinsons.

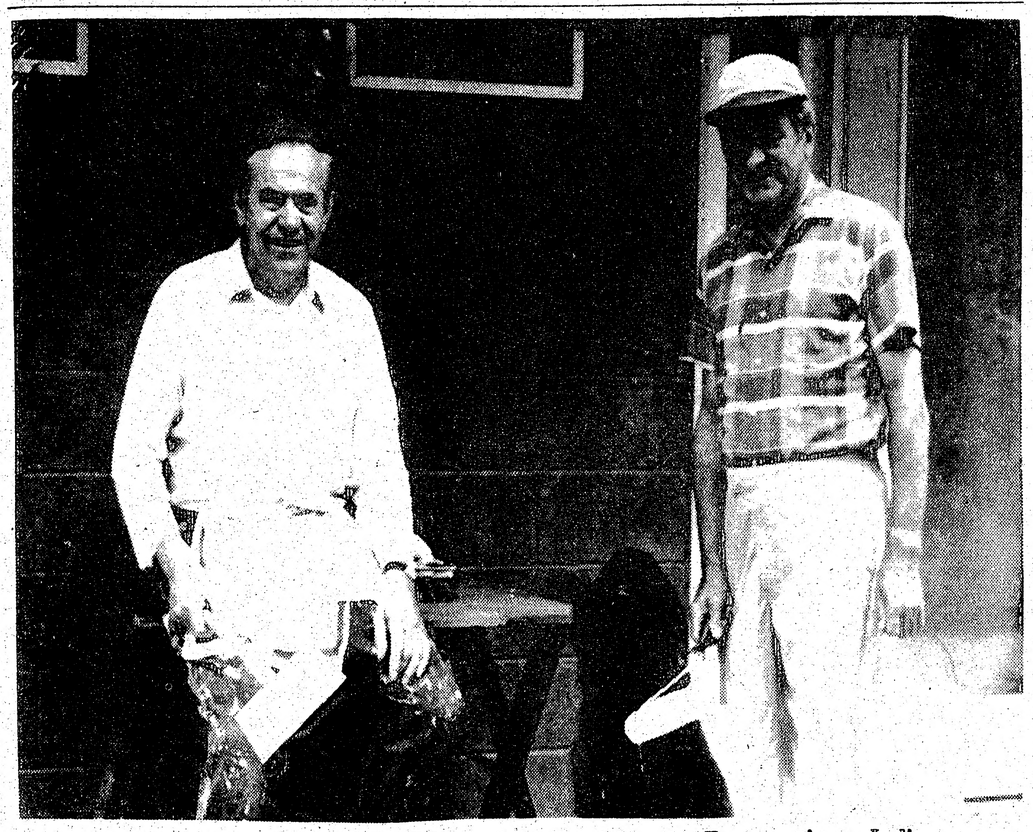

Gaŗezera talcinieki — Klīvlandes DV apvienības priekšn. V. Zemesarājs un Indianapoles DV apv. priekšn. L. Martinsons. Foto V. Jaunkalnietis.

Ints Zemgalis

Svētajā zemē

CEĻOJUMA PIEZĪMES

Lidlauks tuksnesī starp kalnu grēdām, visapkārt bruņoti sargi, arī kādas bruņu mašīnas. Ik pa brīdi paceļas gaisā iznīcinātāji, lai dotos patruļas lidojumos. Kontrole pie iebraukšanas tomēr ir viegla un samērā ātra. Šķiet, ka Izraēļa bērniem no iespējamas bīstamas kontrabandas ievešanas zemē ir mazāk bailes nekā piem. zviedru muitniekiem no vienkārša šņabja. Dažādi apstākļi, pavisam cita pieeja.

Ceļā uz Jeruzalemi šur tur redzami posteņi un aizsprosti, lai pēc vajadzības ceļu varētu momentā nosprostot. Ka tas vajadzīgs, pierādījās pēc pāris nedēļām, kad terrorisisti nolaupīja autobusu ar pasažieriem. Šur tur ceļmalā redzami iepriecinātāji skati — sašauti krievu tanki. Šodien otras tādas vietas pasaulē laikam nav, kur krievu tanki gan iebrukuši, bet sašauti lūžņos un tauta vēl brīva. Protams, bez amerikāņu palīdzības tas nebūtu iespējams, bet arī šai ziņā Izraēļa pēcteči ir izredzēti.

,,Svētā pilsēta'' ir svēta visām trim lielajām pasaules reliģijām. Kur agrāk bija tā Kunga nams — Salamana templis, tur tagad ir divas slavenas mošejas, un dievlūdzēji vērš skatu uz Mekku. Ar to vien jau pietiek, lai Izraēļa un Ismaēļa ticīgie pēcteči nevarētu sadzīvot mierā. Turklāt šķiet, ka neticīgie arabi to nespēj ne tik. Kā zināms, daba necieš tukšumu, un vēl mazāk cilvēka dvēselē. Kur Muhamedam vairs netic, tur acīm redzot, vēl vairāk piekļeras mūsu gadsimta lielākai māņticībai — marksismam un ,,svētā kaŗa vietā'' ar krievu ieročiem dodas pavisam nesvētā kaŗā pret nevainīgiem un neaizsargātiem civīlistiem, gadījuma cilvēkiem.

Kur pēc tradicijas kristiešiem ir svētas vietas, tur visur uzceltas dažādu novirzienu kristīgo baznīcas, bieži viena otrai blakus, bet gadās arī, ka viena otrai tieši virsū, kā piem. Golgatā.

Mūsdienu Jeruzaleme paceļas uz 50 reizes ielenktas un 37 reizes ieņemtas un vairākkārt pilnīgi, bet tomēr ne galīgi izpostītas pilsētas drupām. Agrākās ielejas ir lielā mērā aizpildītas ar gadu simteņos sagŗauto pilsētas mūŗu un ēku drupām. Tā, piem., ķēniņa Hiskija varenais mūris, ko kādreiz sagrāva Bābeles lielķēniņš, tagad atrodas dziļi lejā, bet krustnešu ,,svētā pilsēta'' apm. pagraba dziļumā. Jeruzalemē gandrīz vai ik uz soļa var manīt gadu simteņu, pat tūkstošu, vēstures pēdas. Brīžiem liekas, it kā tur zem zemes vēl pulsētu gadu tūkstošu vēsture.

Modernā Jeruzaleme balstās ne tikai uz agrākās pilsētas drupām, bet vēl vairāk uz šīs pilsētas garīgā mantojuma. Kaut gan topografija ir mainījusies, gars, kas tur mājoja sensenos laikos, tur dzīvo vēl šodien. Mūsu laikos tas ir ne tikvien atsaucis mājās visai nozīmīgu daļu no visā pasaulē izkliedētiem Izraēļa bērniem, bet pat nodibinājis un nostiprinājis tiem jaunu valsti gandrīz vai Dāvida valsts robežās. Jeruzaleme, kas dažādos laika posmos bijusi žīdiem aizliegta pilsēta, tagad ir atkal kļuvusi par viņu galvaspilsētu. Nesagraujama apņēmība atjaunot šo ,,apsolītās zemes'' svēto vietu, ir vienmēr par jaunu uzcēlusi pilsētu no drupām. Kamēr no seno vareno imperiju galvaspilsētām Ninives un Bābeles šodien ir pāri palikuši tikai nosaukumi, Jeruzaleme vēl dzīvo.

Lai cik maz žīdu kādreiz bija palicis ,,apsolītajā zemē'', Jeruzalemē atklātībā reizēm pat neviens, viņi nekad nebeidza ticēt apsolījumam un darīja visu, lai tas piepildītos. ,,Nākamgad Jeruzalemē'' ir teikts visās trimdas zemēs no paaudzes uz paaudzi, līdz beidzot šis gads arī pienāca. Tam bija reiz jāpienāk. Ja kāds spēks, lai arī cik sīks tas liktos, visās vēsturiskās pārmaiņās un konstellācijās konsekventi virzās uz kādu nemainīgu mērķi, tad agrāk vai vēlāk tas ir jāsasniedz. Šī nešaubīgā ticība apsolījumam visā pasaulē izkaisītiem žīdiem palīdzēja pārciest visas vajāšanas un beidzot sasniegt savu mērķi. Diemžēl latviešu trimdā ,,pie Ēģiptes gaļas podiem'' tādu cilvēku ir palicis gauži maz, kas tiešām domā, lai Dievs dotu nākamgad būt atbrīvotā Rīgā. Kas gan mūs vairs varēs glābt, ja paši vairs skaidri neapzināsimies, ka mūsu ,,apsolītā zeme'' ir Daugavas krastos?

No Jeruzalemes svētām vietām ceļš ved tālāk uz Betlēmi, kur vēl šodien avis ganās ielejā, kur kādreiz gani dzirdēja eņģeļu priecīgo vēsti. Tālāk Nācarete, Kapernauma ar kalna spredika vietu, un Ģenecaretes ezers, ap kuŗa krastiem reiz staigāja Jēzus ar mācekļiem. No ezera iztek Jordānas upe, kur kristīja Jānis Kristītājs, un ezerā vēl joprojām peld zivis, kas Pēterim izspļāva nodokļu naudu. Mūsu dienās gan tām, kā jau inflācijas laikos, denārija vietā mutē parasti ir tikai akmens. Turpat no šī ezera ceļš vijas augšup Golāna augstienē, kas mums tik labi pazīstama no jaunāko laiku vēstures. Tur vēl tagad redzam daudz ,,vēstures pieminekļu'' — iznīcināta krievu kaŗa materiāla. Golānu augstienē, kur notika izšķirīgās cīņas pēdējā Tuvo austrumu kaŗā, sastapām kādu izraēliešu pulkvedi, tagad miera laikā ganot liellopus. Tā mūsu dienās Izraēlā gandrīz katram cilvēkam ir divkārša slodze — civīlais maizes darbs un zemes aizsardzība.

Izraēļa bērnus šodien patiesībā apdraud krievi, nevis arabi, kas bez krievu masīvās palīdzības būtu militāri pilnīgi nespējīgi. Padomju apdraudējumā dzīvojot, izraēlieši stāv par stingru pretestību krievu tīkojumiem visā pasaulē. Tādēļ pats par sevi saprotams, ka viņi lielā pārsvarā atbalsta Rēgenu, kas uzdrošinās krieviem nopietni pretoties. Žīdi, kam rūp Izraēlas nākotne, līdz 90 proc. balso par RR.

Tālāk ceļš ved cauri Jērikai, kuŗas mūŗus sagrāva ar bazūnes skaņām, veco krustnešu cietoksni Akru, pēdējo krustnešu atbalsta punktu Svētajā zemē, kas gāja zudumā, kad Eiropa no krusta kaŗiem pārgāja uz peļņas kaŗiem. Kā zināms, kad krustnešiem cīņas pret Muhameda pulkiem kļuva par karstu, tad tie devās ,,kristīt'' Baltiju, bet vēlāk uz Ameriku, kur zelta bija daudz, bet ieroči vāji. Pa ceļam netālu pa labi palika vecā slavenā filistīniešu pilsēta Askalona ar Melno valzivi un Ninives sētaspuisi.

Atgriežoties Eiropā, asi tveŗams kontrasts starp zemi ar gandrīz vai nepārvaramām grūtībām un rietumu Leiputriju, kur neatrisināmu problēmu tikpat kā nav, bet prātus uztrauc iedomātas, safabricētas un mākslīgi uzpūstas pseidoproblēmas. Izraēlā jauni cilvēki bez kurnēšanas gādā par drošību un kārtību savā zemē. Pārtikušajos rietumos turpretim daļa jaunatnes no visa tā cenšas izvairīties un slīkst bezmērķībā, neprātībā un nekārtībā, dzīvodama nedrošībā un bailēs no kaŗa. Jaunatnei pieder gan nākotne, bet pasaule pieder tikai drošsirdīgajiem. Šai ziņā mēs daudz ko varam mācīties no ,,izredzētās tautas.''

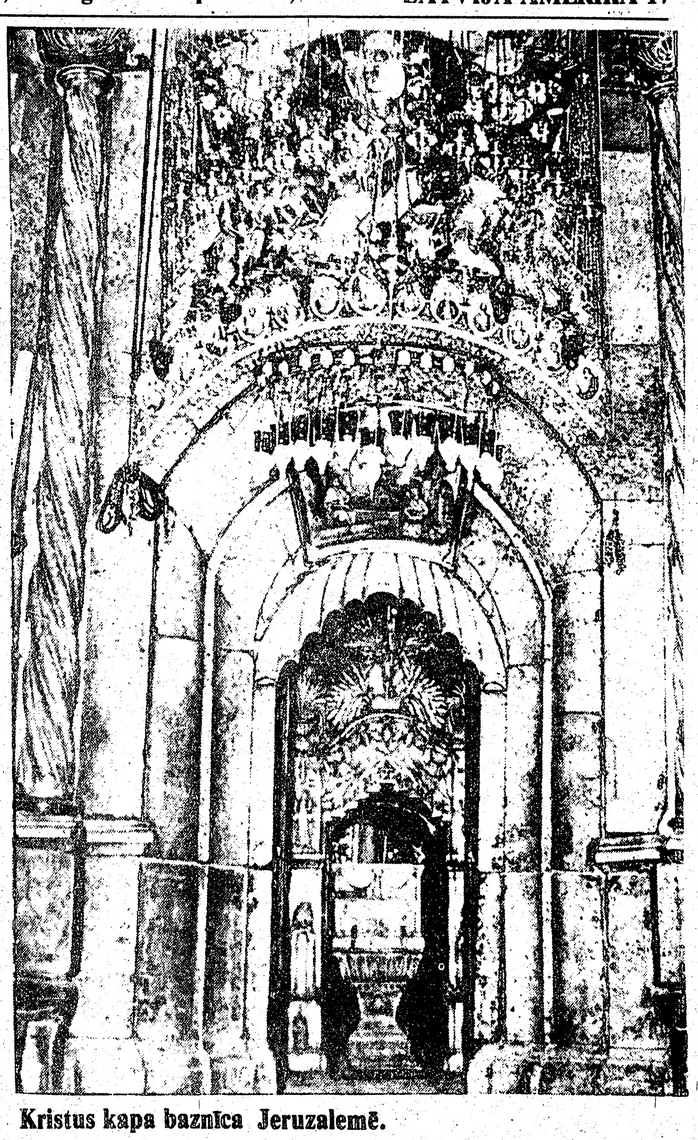

Kristus kapa baznīca Jeruzalemē.

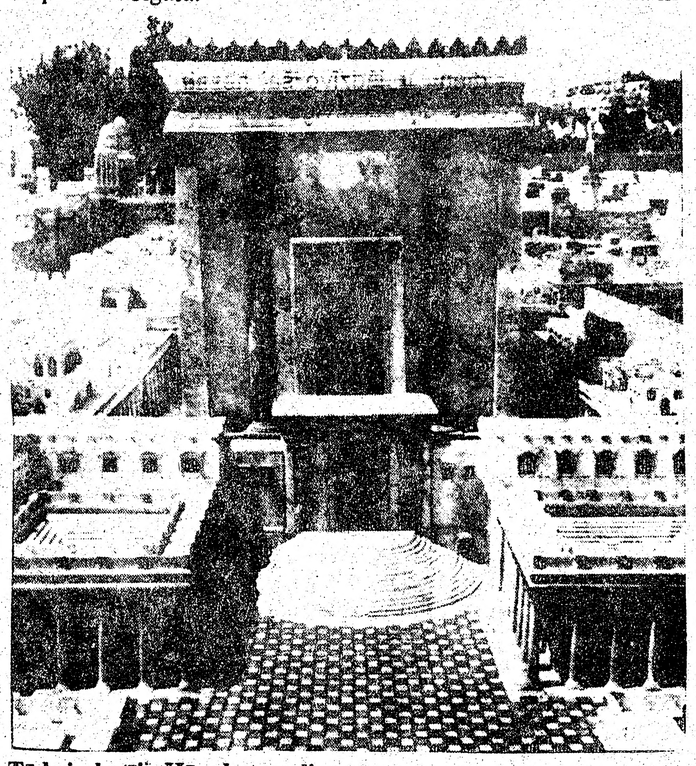

Tāds izskatīja Hēroda templis.

KĻŪDA

Latvija Amerikā 1984.g. 35. nr. 9. lp. iespiestā dzejoļa Rotaļa autore nav Ilze Šķipsna, bet Ilzę Liepiņa.— Nožēlojam autoru vārdu sajaukšanu.

Redakcija.

Bijība tā Kunga priekšā ir visas gudrības sākums. (Ps. 111:10).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Bijušais Latvijas skautmāsteru iniciātīvās grupas priekšsēdis,
Latvijas Skautu organizācijas biedrs-dibinātājs un
pirmais Latvijas skautu priekšnieks

vad. Walters E. Woits

aizgājis mūžības sirojumā 1984. gada 23. augustā
Freiburgā, Vācijā.

Sēro

Latviešu skautu kustība

Kad ugunskurā
Beidz kvēlot ogles...

VECO ĻAUŽU MĪTNE KLĪVLANDĒ

Klīvlandē un tās apkārtnē tikai dažiem latviešiem pieder saimnieciski vai cita veida pasākumi. Šoreiz apmeklēju Barbina dzimtas pasākumu „Broadfiels Manor Nursing and Convalescent Home, Inc.", kas atrodas austrumos no Klīvlandes, Madisona pilsētā, uz 25 akru liela koša paskata zemes gabala. Lai iegūtu vajadzīgo informāciju, iztaujāju šī pasākuma īpašnieku un faktisko vadītāju Torildu Barbinu, kas ASV ieguvis maģistra gradu sociālās zinībās (administrācijā).

Torilda tēvs, Klīvlandes latviešu baptistu draudzes māc. Juris Barbins, 1957. gadā nopirka šo zemes gabalu, uz kuŗa atradās eleganta vēsturiska celtne divos stāvos ar vairākām istabām. Ēka tika pārveidota, pielāgota tagadējo laiku prasībām — veco ļaužu mītnes vajadzībām. Darbībai paplašinoties, radās vajadzība pēc lielāka telpu skaita. To panāca, 1962. un 1967. g. piebūvējot jaunus dzīvokļu blokus pie līdzšinējās ēkas. Pēc J. Barbina nāves 1974.g. vadību pārņēma viņa dēls T. Barbins. Trešo piebūvi izdarīja 1980.g., un šobrīd ir radīta iespēja mītnē novietot 133 pacientus. Pašreiz tiek veikta ceturtā piebūve, kuŗā katrai personai būs iekārtota sava atsevišķa istaba, jo šādi pieprasījumi pēdējā laikā ienākuši vairāki. Izdarot piebūves telpu skaita pavairošanu, tiek darīts viss iespējamais, lai jaunbūves iespējami harmonizētu ar sākotnējo celtni.

Mītnē uzturas ne tikai gados vecākie, bet arī jaunie, ieskaitot pat jauniešus, kas dažādos nelaimes gadījumos paralizēti. Atsevišķa nodaļa iekārtota garīgi slimajiem, kuŗus aprūpē speciāli sagatavoti darbinieki, īstenojot ar pacientiem daudzas pēc zināmas programmas paredzētas nodarbības.

Mītnes medicīniskā palīdzība atrodas Dr. Jāņa Zemzara pārziņā, bet kaplāna pienākumus veic māc. Ivars Gaide. Viņa pārziņā ietelp vēl citi pienākumi, ieskaitot mītnes biļetena „Broadfield Manor News" izdošanu. Komisija, kas pārzina un pārbauda veco ļaužu mītņu pārvaldnieku sagatavošanu, par kandidātu ir apstiprinājusi māc. I. Gaidi, kas ar 1. jūliju iesāk šīs programmas sagatavošanu, praktizējoties šinī mītnē pārvaldnieka amatam. Broadfield Manor pasākums ir viena no lielākām un priekšzīmīgāk iekārtotām šāda veida mītnēm plašākā apkārtnē, izteicās māc. I. Gaide.

Uzņēmuma paplašināšanai nākotnes plānos ietelp atsevišķas dzīvokļu mājas būve; šim nolūkam iepirkts 15 akru zemes gabals, kas robežojas ar pamatīpašumu. Dzīvokļi domāti veciem ļaudīm ar ēdienu gatavošanu un citu aprūpi, bet bez pastāvīgas apkopšanas, kas tiem nav vajadzīga. Būvdarbi iesākti arī ēkai, kuŗā paredzēts novietot trīs pirmās palīdzības transporta automašīnas un personālu, kas pašreiz novietots citās telpās.

J. Ū.

ALJA un LNJAK kopējā sēde Klīvlandē

Amerikas un Kanadas jaunatnes apvienību valdes, kā arī vispasaules latviešu jaunatnes kongresa rīcības komitejas pārstāvji kopējā sēdē Klīvlandē apsprieda padarītos un turpmāk veicamos pienākumus, īpaši par nākošo VLJ kongresu 1986. gada jūlijā Kanadā. ALJA valde apstiprināja VLJ kongresa rīcības komiteju šādā sastāvā: priekšsēdis Alberts Upeslācis, komitejas locekļi — Aija Abene, Ingrīda Mukāne, Baiba Rubesa un Inga Upeslāce, visi no Kanadas. Par paveiktiem priekšdarbiem ziņojumus sniedza priekšs. A. Upeslācis, administrātīvās nozares vadītāja I. Upeslāce un programmas nozares vadītāja B. Rubesa. Kongresa finanču nozari kārtos I. Mukāne, bet informācijas nozari A. Abene. Priekšsēdis arī sniedza plašāku atskatu par iepriekšējiem kongresiem, norādot, ka tie saistījuši ne tikvien jaunatnes, bet arī plašākas sabiedrības interesi. Nākošā kongresa vieta iecerēta Otavas vai Montrealas tuvumā. Jau apskatītas vairākas universitātes, kolledžas un nometnes, kas piemērotas 400 dalībniekiem. Kongress ilgs 7 dienas.

ALJA valdes priekšsēdis un valdes locekļi ziņoja par sabiedriskām rosmēm, veicot apvienības uzdevumus, sevišķi pieminot Brīvo olimpiadu jūlijā Toronto un olimpiadas lāpas skrējienu no Toronto uz Losandželosu. Pret Padomju savienību pieņēma rezolūciju, protestējot, ka tās rīcība nelikumīga, vērsta pret cilvēku tiesībām un ka baltiešu sportistiem ir tiesības piedalīties olimpisko spēļu sacensībās Losandželosā.

Revīzijas komisija savā ziņojumā norādīja uz aizvadītā kongresa pieņemtajām rezolūcijām, kas īstenotas un kas vēl veicamas. Valdes darbs bijis sekmīgs, un visi darbinieki savus pienākumus veikuši ar lielu centību.

Minsteres dziesmu dienu laikā iecerēta visu zemju latviešu jaunatnes apvienību pārstāvju apspriede. Bija ieteikums, ka apvienībām vajadzētu apmainīties ar biļeteniem, kā to jau praktizē Kanadas un ASV apvienības. Pārrunāja arī iespēju par mākslinieku turnejas izkārtošanu pa atsevišķām zemēm. Ciešākai sadarbībai oktobrī notiks Kanadas un ASV latviešu jaunatnes satikšanās draudzības sarīkojumā. Šādu sarīkojumu norisi kārtotu abas apvienības. Visos latviešu centros jāaktīvizē jauniešu rosmes, rīkojot kursus, saietus, referātus u.c. Nākamā ALJA kongresa priekšdarbus veic rīcības komiteja. Kongress notiks Rietumkrasta izglītības centrā Vašingtonas pavalstī laikā no 1984. gada 27. decembŗa līdz 1985. gada 1. janvārim. Paredzēti referāti, paneļa diskusijas, darba grupas, biedru sapulce ar jaunas valdes vēlēšanām.

Kopējā sēdē piedalījās ALJA valdes priekšs. V. Ronis un locekļi I. Abene, A. Cers, K. Sīmane, V. Tērauda, M. Pinnis, H. Vīksniņa, K. Zāmurs, revīzijas komisijas priekšsēdis M. Putenis un locekļi K. Friša un J. Riekstiņš, bet no LNJAK valdes priekšsēde D. Veinberga un locekļi H.Ozols un R. Freimanis, kā arī VLJ kongresa rīcības komitejas priekšsēdis A. Upeslācis un locekļi B. Rubesa un I.Upeslāce.

Priekšdarbus sēdei Klīvlandē izkārtoja valdes loceklis A. Cers. Sēdi vadīja priekšsēdis V. Ronis, protokolēja I. Abene.

J. Ū.

RM
NSM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Ratas Optical
Igauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
466-6251
Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15
- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontakta lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

LATVIJA AMERIKA
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.
Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
mainījusi adresi un turpmāk sasniedzama Thompson Building — pretim City Hall — 65 Queen St. W., suite 1105, Toronto, Ont. M5H 2H6, tel. (416) 860-0082.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

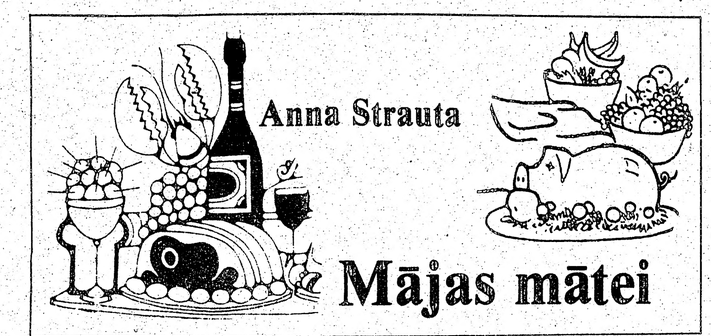

Citrona un mandeļu kūka
z)10 personām)

6 olas, atdalītas, 2/3 tases smalkā cukura, 1 2/3 tases rupju samaltu mandeļu, 2 ēdamk. noberztas citrona mizas; *glazūra:* 1/2 tases smalkā cukura, 1/2 tases citrona sulas, 2 tējk. sviesta; *virsa:* 1 citrons, 1 tase putu krējuma, 1 ēdamk. cukura.

12 collu apaļo kūku formu viegli iezież ar sviestu un apkaisa ar miltiem. Sakuļ stingri olu baltumus, turpina putošanu un pamazām piebeŗ 1/3 tases cukura. Vēl kuļ, kamēr veidojas stingras putas.

Citā lielā bļodā sakuļ olu dzeltenumus, pieliek atlikušo 1/3 tasi cukura un kuļ, kamēr maisījums kļūst gaišs un biezs. Pievieno mandeles un citrona mizu; iecilā olu baltumus. Maisījumu iecilā formā. Cep 350°F karstumā 50—55 min. vai kamēr bakstāmais kociņš kūkas centrā iedurts, iznāk sauss un kūka sarūk no malām (kūka parasti uzceļas un nedaudz saplok).

Glazūra. Savāra cukuru ar citrona sulu. Noņem no siltuma un pievieno sviestu. Siltajā kūkas virsā ar kociņu iebaksta caurumiņus. Pārklāj ar glazūru. Atdzisušu izņem no formas.

Virsa. Ar sakņu mizojamo nazi nomizo plānu citrona miziņu, tad sagriež plānās strīpiņās. Ieliek mazā katliņā, pārklāj ar ūdeni un ļauj uzvārīties 5 min. Nokāš. Saputo krējumu stingrās putās un pieliek cukuru. Īsi pirms likšanas galdā ar to pārklāj kūku. Greznoar citrona skaidiņām.

Zemnieku dienas

GAREZERĀ ZVAIGZNES SPĪD VISSPOŽĀK

Kad apklusušas Garezera vidusskolas skolēnu balsis, jaunās paaudzes nometņotāji aizbraukuši mājās, aizvadītas dziesmu dienas un apklusušas daudz citas jaunās un vecās paaudzes aktivitātes, tad tur jau vairākus gadus pēc kārtas pulcējās latviešu agronomi u.c. Zemnieku dienas dalībnieki. Arī šoreiz 25. augustā tie bija ieradušies no tuvām un tālām vietām Sav. valstīs un Kanadā kopskaitā ap 70, ieskaitot 17 agronomus. No Kanadas bija atbraukuši agr. prof. Dr. E. Žubeckis, agr. Dr. vet. med. A. Vanags, no Filadelfijas agr. K. Cerbulis, agr. Dr. E. Zušēvics no Floridas u.c. Rīta cēlienā notika Latviešu agronomu biedrības valdes sēde, ko atklāja biedrības priekšnieks agr. J. Venners. Pieceļoties, ar klusuma brīdi pieminēja aizvadītā laika posmā mirušos agronomus dzimtenē un svešumā. Priekšnieks sniedza izsmeļošu un vispusīgu ziņojumu, norādot uz aktivitātēm biedrības darbā un labo saskaņu, kādā izveidojusies biedru vidū gadu gaitās. Tālāk par valdes darbību sīkāk informēja sekretārs J. Bergs, kasieris J. Peize, Zeme un Tauta redaktors K.V. Liepiņš. Valdes sēdes notiek vienu jeb divas reizes gadā, biedru skaits, kas maksā biedru naudu ap 40, kases stāvoklis stabils, žurnāla pastāvēšana nodrošināta, tajā parādās interesanti raksti, iegūtas ļoti labas atsauksmes. Žurnālu izplata tuvu pie 200 eks. Revīzijas komisijas atzinumu sniedza agr. A. Varonis, norādot, ka grāmatas vestas rūpīgi, saimniekots budžeta robežās. Visus ziņojumu pieņēma vienprātīgi. Vērtējot dažu biedru ilggadīgo darbošanos organizācijā un izceļot viņu nopelnus vispār, par biedrības goda biedriem izraudzīja agr. Pauli Bārdu, agr. Kārli V. Liepiņu un agr. Jāni Bērgu. Valdē savkārt ievēlēja agr. J. Venneru (priekšnieks), agr. Ainu Tālberu (priekšnieka vietn.), agr. J. Bergu (sekretārs), agr. Dr. J. Zušēvicu un agr. A. Danenbergu. Revīzijas komisijā: agr. A. Varoni, agr. Dr. K. Cerbuli un agr. K. Ančupānu. Pēc tam risinājās interesantas debates, kas skāra žurnāla darbību, jaunatnes atbalstīšanu, dažādu materiālu vākšanu par lauksaimniecības stāvokli dzimtenē agrāk un tagad u.c. jautājumus.

Šī sabraukuma darba turpinājums — Zemnieku diena notika turpat Kalpaka zālē un šo kopējo pulcēšanos atklāja biedrības priekšnieks agr. J. Venners, kas savā uzrunā atcerējās, ka šis gads ir nozīmīgs latviešu tautai vispār, jo pagājuši 200 gadu, kopš latviešu zemnieki sacēlušies pret vācu muižniecību un 50 gadu kopš risinājušies svarīgi notikumi mūsu valsts dzīvē, kad Dr. Kārlis Ulmanis ievadījis to stabīlā gultnē. Tas nācis par lielu svētību visai mūsu valstij un tautai. Gaŗezera pārvaldes vārdā sanāksmi sveica un sekmes vēlēja V. Zemesarājs, dzejiski izskatoties, ka debesīs pāri Gaŗezeram zvaigznes spīd visspožāk, tā zīmīgi norādot, ka Gaŗezers turpina joprojām veidoties par visu latviešu kultūras un izglītības centru. Rakstiski bija sveicinājuši Gaŗezera padomes priekšsēde E. Vītoliņa, vairāki agronomi u.c. Atsevišķā uzrunā Dr. K. Ulmaņa piemiņai celtam piemineklim Kanadā pieskārās agr. Dr. vet. med. A. Vanags, kam līdzekļus devuši ne tikai šīs zemes latvieši vien.

Latvijas Sarkanais Krusts

4400 Münster, Papenbusch 69, West Germany

lūdz atsaukties meklējamos tautiešus:

ĀDAMSONS, Arnolds-Elmārs, Pētera d., dz. 14.g. 21.VI., iespējams, ka dzīvo Afrikā, Kēnijā, par medību zonas inspektoru; BĀLIŅŠ, Benno, dz. 22.g. 8.IV. Slokā, studēja Pinebergā elektrotechniku; Leģ. DĀVĪDS, Harijs-Arvīds, dz. 18.g. 6.II., bijis kaujās pie Bauskas 1944.g. rudenī; DERINGS, Boriss, dz. 50.g. 14.IV., nesen atbraucis no Latvijas; DIOGUTS, Irina; KARAU, dz. Strautnieks, Milda, dz. 21.g. dzīvojusi Hamburgā; KRŪMIŅŠ, Ansis, dz. 02.g. 22.VI, Usmas pag., pirms 15 gadiem dzīvojis 4250 Botropp'ā; KRAŠEVSKIS, Alberts, dz. 15.g., bijis Cēdelgēmas nom.; MAKŠEVICS, Alberts, dz. 07.g., bijis Vācijā; MIERIŅŠ (MĪRSIŅŠ), Laima un Velta;PLIKŠĶIS, dz. Alste, Dzintra; RISTAMECS, Jānis, dz. 26.g. 4.XI., līdz 70. gadam dzīvojis Darmštatē; RUTMANIS, Herta, dz. apm. 16.g., no Gulbenes, bijusi 45.g. Berlīnē; kapr. SKRAĢIS, Alberts, Jāņa d., 16.g. 30.V., no Kalupes; SVILIŅIŠ, Jānis, no Zebrenes pag.; leģionāra Kārļa TŪCIS piederīgos (pats miris 56.g. Hamburgā); URTANS, Juris, dz. 11.gadā; ZIBERTS, Zigrīda, dz. 44.g., pēd ziņas 69.gadā no Minchenes, tēvs Pauls Zīberts.

LSK lūdz atsaukties arī tos, kuŗi kaut ko zinātu par šiem meklējamiem, jo iespējams, ka kāds no tiem ir miris. Bez meklējamā atļaujas LSK neizdod nevienam viņa adresi.

LSK uzdevumā,
Aina Šilde.

Par uztura nozīmi veselības kopšanā runāja prof. Dr. Maija Pētersone, kas izsmeļoši un populārā veidā pieskārās šī jautājuma iztirzāšanā, galvenā kārtā pakavējoties pie tām uztura vielām, kas var veicināt vēža rašanos vai palīdz no tā izsargāties. Viņa brīdināja, ka pīpošana, alkohols, tauki, pārāk trekna barība, žāvēti produkti u.c. var kaitēt cilvēka veselībai, par ko izdarīti plaši pētījumi. Lietojot vairāk augļus, saknes, uzskaitot vēl citas grupas, saslimšanas risks var būt mazāks. Par to referente bija norādījusi arī tabulās. Otrs referāts, ne mazāk saistošs bija Dr. agr. J. Zušēvicam par augsnes kvalitātes noteikšanu uz lauka pēc tās morfoloģiskām īpašībām. Tas varēja interesēt ne tikai latviešu agronomu saimi, bet visus tos, kas kopuši zemi dzimtenē vai svešumā, un arītos, kuŗi rušinājušies vienīgi savos ģimenes dārziņos. Nobeigumā bija vairāki jautājumi referentiem. Daži arī izteicās papildus, izsakot savas domas par vēroto dzīvē un darbā, vai lasīto žurnālos un grāmatās. Bija groziņu azaids, kafija un atspirdzinājumi. Daži no sanāksmes dalībniekiem palika uz 3 x 3 noslēguma sarīkojumu un devās atpakaļ uz savām dzīves vietām tikai nākošā dienā. Gaŗezers ir aizvēris vārtus vasarai, lai gan tur rudens periodā paredzētas vēl dažas mazāka apmēra pulcēšanās.

V. Zirnītis

Jaunās paaudzes makšķernieku meistars Ēriks Kvēps prot atrast labākās vietas, kur ķert pikreles un basus.
Foto J. Ligers.

HAMILTONA

Hamiltonas Mednieku-makšķernieku kluba rīkotās eksternās šaušanas sacīkstēs 25. augustā Lielupē bija pulcējušies 39 šāvēji no Kanadas un ASV klubiem. Neskatoties uz labvēlīgiem laika apstākļiem un raito norisi, sacīkstes ievilkās līdz tumsai un nobeidzās auto prožektoru gaismā, kādēļ arī pēdējiem šāvējiem rezultāti bija ievērojami zemāki.

Māla baložu šaušanā no 16 jardiem A. grupā no 50 iespējamiem baložiem 1.v. O. Ivanovskis (Hamiltona) ar 48 baložiem. 1.v. R. Mierkalns jr. (H.) arī 48 bal. un 3.v. V. Krauklis (H.) 47 bal. B grupā: 1.v. P.Zilgme (Long Island) 47 bal., 2.v. J.Miķelsons (Toronto) 47 bal. un 3.v. Z. Kurmītis (H.) 46 bal.

Ar priekšā došanu (Handicap) 1.v. A. Tropiņš (Tor.) ar 47 bal., 2.v. R. Zilgme (Ham.) ar 45 bal. un 3.v. A. Makarēvitz (Ham.) ar 42 bal.

Uz dubultbaložiem A grupā: 1.v. G. Loja (Ham.) 44 bal., 2.v. A. Tropiņš (Tor.) 42 bal. un 3.v. A. Plūdums (Tor.) ar 40 bal. B grupā: 1.v. G. Paeglis (Tor.) 41 bal., 2.v. R. Zilgme (Ham.) 40 bal. un 3. v. T. Tērauds (Ham.) arī 40 bal.

Internacionālie baloži, A grupā: 1.v. O. Ivanovskis (H.) 20 bal. no iespējamiem 25, 2.v. A. Zilgme (Long Island) 19 bal. un 3.v. G. Paeglis (Tor.) 19 bal. B grupā: 1.v. J. Būmeistars (L.I.) 19 bal., 2.v. K. Puriņš (L.I.) 18 bal. un 3.v. P. Zilgme (L.I.) 17 bal.

Komandu sacensībā uzvarēja Hamiltonas klubs ar 234 sašautiem baložiem: O. Ivanovskis, R. Mierkalns jr., V. Krauklis, Z. Kurmītis un R. Zilgme.

Šaujot mērķī ar mazkalibra šauteni, A grupā: 1.v. N. Ozoliņš (Ham.) ar 571x15 no 600 iespējamiem punktiem, 2.v. G. Loja (Ham.) 548x5, 3.v. E. Viškers (Tor.) 537x6. B grupā: 1.v. Z. Upīte ar 494x 5 (Ham.), 2.v. Ž. Lapuķis 477x5 un 3.v. M. Plūdums (Tor.) ar 443xo.

Sacensības vadīja un balvas pasniedza Hamiltonas kluba priekšnieks R. Mierkalns jr. ar Maiju Upīti. Sacensību diena nobeidzās draudzīgās pārrunās pie bagātīgi klātiem galdiem un V. Leonova deju mūzikas.

Nākošās Hamiltonas kluba internās lašu zvejas sacīkstes 30. septembrī Port Kreditā.

J. G.

Sekmīgs darba posms

DV ģenerālsekretārs A.J. Bērziņš mūs informē:

Kad DV centrālā valde 28/29. jūlijā Minsterē sanāca uz savu gadskārtējo sēdi, tā konstatēja, ka darbs organizācijā arī 1983. gadā risinājies visumā sekmīgi.

Biedru skaits gan kopsummā samazinājies par 81, bet vietām, kā Argentīnā, Austrālijā, Beļģijā, Brazilijā un Holandē tas ir pat audzis. Arī vanadžu skaits ir palielinājies par 31. Kopējais DV organizācijas biedru skaits uz 1.1.84 bijis 9.697, no tā 3.082 vanadzes.

Kultūrālā plāksnē stāvoklis visumā palicis iepriekšējais: koŗi darbojušies 18 vietās, teātŗa kopas — 16, bibliotēkas — 46 ar 42.000 grāmatām, sporta kopas — 34, tautas deju kopas — 13, dažādas sekcijas — 83.

Sarīkojumos vērojama līdzīga aina: notikuši 215 akti, 95 priekšlasījumi, 75 koncerti, 36 teātŗa izrādes un 565 citi dažādi sarīkojumi.

Izdoti: 35 zemju valžu apkārtraksti 5.960 eksemplāros un 265 nod./ap. — 76.735 eksemplāros, kas uzrāda pat nelielu pieaugumu.

Organizācijas īpašumu skaits palicis līdzšinējais.

Līdzekļi visur pieauguši. Vairāk to izdots: Latvijas Brīvības Fondam, Minsteres latviešu ģimnazijai, jaunatnes vajadzībām, politiskās informācijas darbam, Latviešu Nacionālam Fondam, aprūpei Vācijā.

Latvijas Brīvības Fondā no jauna iestājušās 16 DV vienības, kopskaitā sasniedzot 106. Vienmēr aicinātas DV vienības un biedri iestāties LBF.

1983. gadā vēl materiāli atbalstīts Patiesības Fonds, komponista H. Pavasara plates izdošana, Invalidu mītne Bērzaine.

DV Rietumvācijas valde ar DV centrālās valdes atbalstu izdevusi brošūru „Lettland und die Letten."

DV Kanadas valdes ārējās informācijas daļa sastādījusi un izdevusi angļu valodā brošūru par genocīdu Latvijā. Šīs brošūras guvušas lielu ievērību kanadiešu sabiedrībā. Tās izsūtītas arī citām angliski runājošām zemēm.

Plkv. V. Januma fonda balva, kas dibināta jaunatnes pasākumu atbalstam, 1983. gadā piešķirta: 500 dol. — latviešu skautiem un 500 dol. gaidām.

Vispār DV organizācija izlietojusi jaunatnei un tās izglītībai no kopējiem pabalstu līdzekļiem apm. 1/3 DAĻU.

Izdota 1.000 eks. prof. E. Andersona grāmata Latvijas bruņotie spēki un to priekšvēsture, kas pilnīgi izpārdota.

Iznācis kopējs DV sienas kalendārs.

Nodota iespiešanai DV vēsture Laiks, Telpa, Ļaudis, 1973.—82.

Neredzīgo skaņu lenšu bibliotēkai DV devums bijis 95 proc. no kopējā. Nosūtīti 52 palīdzības saiņi, kopvērtībā par DM 30.349,65.

Noticis tradicionālais, kopējais svētceļojums uz Lommeles Brāļi kapiem.

Izkārtotas neklātienes globālās šaušanas sacensības ar 57 dalībniekiem.

Svētku atlikums stipendijām

Dziesmu dienu Minsterē rīcības komitejas pēcsvētku sēde notika 25. augustā Minsteres latviešu ģimnazijas aulā.

Svētku norises pārskats rāda, ka dziesmu dienās, apaļos skaitļos rēķinot, bija 4000 latviešu. Apmēram 1200 bija no ASV, nepilni 500 no Kanadas un nepilni 300 no Austrālijas, vairāk nekā 500 no Anglijas, nepilni 300 no Zviedrijas un ap 1000 no Vācijas. Uzvedumu dalībnieku skaits pārsniedza 1200. No tiem vairāk nekā 700 dziedāja kopkorī un 350 dejoja tautas dejas.

Rīcības komiteja ir pateicīga visiem tālo ceļu mērotājiem, bet tomēr jāpiezīmē, ka apmeklētāju skaits, sevišķi no Zviedrijas un Vācijas bija mazāks nekā rīcības komiteja bija domājusi, toties sarīkojumu apmeklētāju skaits uz atsevišķiem sarīkojumiem bija lielāks nekā iepriekš plānots.

Atklāšanas sarīkojumā bija 3000 apmeklētāju, A. Kalniņa operas Baņuta uzvedumā — 1300, M. Zīverta Kurrpurrū divās izrādēs — 1600, MLĢ daudzinājumā — 1800, DV Toronto sieviešu koŗa Zīle koncertā — 600, Triju ansambļu koncertā — 1600, uzvedumā Saules Josta — 2800, A. Brigaderes/A. Jansona dziesmu spēlē Sprīdītis divās izrādēs — 1300, kopkoŗu dižuzvedumā — 3400 un tautas deju lieluzvedumā — 2900.

Dziesmu dienu saimnieciskie norēķini vēl nav galīgi noslēgti. Ir ierosināts PBLA dziesmu dienu atlikumu, kas ievērojami pārsniegs 100.000 DM, nodot MLĢ stipendiju fondam. Vācu sarežģītie nodokļu likumi var norēķinus vēl novilcināt vairākus mēnešus.

Šī pozitīvā bilance izskaidrojama ar dažāda veida saimnieciskiem pasākumiem, it sevišķi Jautrais Ods, kā arī labi apmeklētiem sarīkojumiem un ziedojumiem. Ziedotāju sarakstu publicēs vēlāk.

Minsteres pilsētas vadība un tās iedzīvotāji ļoti pozitīvi izteikušies par svētkiem, dalībniekiem un apmeklētājiem. Arī vācu prese, televīzija un radio pievērsa dziesmu dienām un Latvijas liktenim lielu uzmanību.

Dziesmu dienās uzņemto video filmu (2 stundu gaŗu) piemēro dažādo zemju televīzijas sistēmām, un to drīzumā varēs piedāvāt pirkšanai.

Rīcības komiteja pateicas visiem aktīviem dalībniekiem un svētku viesiem par krāšņo svētku kuplināšanu un par atbalstu Minsteres latviešu ģimnazijai.

RĪCĪBAS KOMITEJA.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ČIKAGA

● Čikagas latviešu draudžu kapu svētkos Akāciju kapos bija pulcējušies 55 dalībnieki. Piedalījās māc. V. Vārsbergs un māc. A. Liepkalns. Ievadvārdus teica un svētbrīdi vadīja māc. V. Vārsbergs. Lūgšanu teica māc. A. Liepkalns. Pēc tam māc. V. Vārsbergs iesvētīja Jāņa Jēkabsona kapakmeni. Māc. A. Liepkalns iesvētīja kapakmeni Hildegardei Dreimanei un Jānim Kaimiņam.

● Pēc Gaŗezera Draudžu dienām Čikagā no Vācijas viesojās māc. Paulis Urdze. 8. jūlijā Sv. Jāņa un Sv. Pāvila draudzu dievnamā viņš teica svētrunu.— Pēc tam Ciānas draudzes dievnamā viesis mācītājs referēja par tematu Latvietis — kristietis modernajā pasaulē. Tas arī bija ļoti interesants un vērtīgs, jo māc. P. Urdze ir labs runātājs.— Bija arī pārrunas pie Ciānas draudzes dāmu komitejas sarūpētās kafijas un maizītēm. **A. Z.**

TAKOMA

● 20. jūlijā Takomā miris Ziemeļrietumu DV apvienības ilggadīgais darbinieks Alberts Pedecis. Piederēdams vanagu saimei pēdējos 18 gadus Alberts vairākus gadus darbojies apvienības valdē.

Alberts Pedecis dzimis Mārkalnes pagastā, 1905. g. 17. jūlijā. Pēc Alūksnes gimnazijas beigšanas strādā pasta dienestā, pēdējos gados kā pastmeistars Mālpilī. Bēgļu gaitas pavada Augsburgā, Vācijā. ASV iebrauc 1951. g. Sākumā apmetas Pensilvēnijā, vēlāk Takomā, kur nodzīvo līdz mūža beigām. **cs**

Pašu ziņā

(Turpinājums no 1. lp.)

kā mēs tos esam pārvarējuši pagātnē. Arī sēnalas ir jāizvētī no mūsu jaunatnes audzināšanai radītiem institūtiem. 2x2 vai 3x3 nometnēs nav vietas lekturiem ar apšaubāmu politisku filozofiju.

Šīsdienas kardinālais jautājums ir tas, cik mēs katrs ziedojam darbā vai līdzekļos mūsu nacionālpolitiskiem mērķiem. Tikpat svarīgi ir, kā mēs atvairām ienaidnieka viltīgās akcijas, kā mēs tālredzīgi gādājam par jauno maiņu, kam jānāk mūsu vietā. Daudzos gadījumos arī viena otra sabiedriska darbinieka laikā noiešana no skatuves var nākt tikai par labu mūsu lietai. Mēs nedrīkstam paļauties vienaldzībai vai pašplūsmei. Ja mēs darīsim visu lielā mīlestībā iepretim mūsu tautai, tad Dievs būs ar mums. Un kas gan var būt pret mums, ja mēs sekojam Dieva un krusta zīmei.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Trīssolis:

Mazās meitenes: 1. Kr. Vilmane, 2. Zinta Kalniņa, 3. Monika Dobrovska (visas Sidr.). Mazie zēni: 1. Kr. Eglītis, 2. N. Ozoliņš, 3. T. Lūsis. Vid. meitenes: 1. M. Ozola, 2. L. Ezergaile, 3. M. Eglīte un Nora Kāposta (Sidr.). Vid. zēni: 1. P. Gaide, 2. Gundars Briedis (Sidr.), 3. K. Pētersons. Lielās meitenes: Kr. Ezergaile, 2. L. Ozola, 3. M. Tērauda. Lielie zēni: 1. P. Eglītis, 2. J. Ozols, 3. P. Patersons.

Lodē:

Vid meitenes: 1. M. Pavelsone, 2. Meta Pavlovica (Saul.), 3. M. Eglīte. Vid. zēni: 1.P. Cālītis, 2. P. Gaide, 3. L.Pūliņš. Lielās meitenes: 1. Kr. Ezergaile, 2. L. Ozola, 3.Sandra Ezera (Sidr.). Lielie zēni: 1. M. Gaide (Saul.),2. P.Eglītis, 3. P. Keršteins.

Sidrabenes vieglatlēti ieguva 180 punktu, bet Saulaines 127. Individuāli labākie sportotāji: Mazās meitenes Kristīne Vilmane, zēniem — Krišs Eglītis. Vid. meitenes — Māra Ozola, zēniem — Pauls Cālītis. Lielās meitenes — Kristīna Ezergaile, zēniem — Juris Ozols. Saulaines labākā sportiste Kr. Ezergaile, zēniem — Pēteris Gaide.

Sacīkstes vadīja Saulaines pārvaldes priekšnieks A. Brencis ar palīgiem. **O. K.**

Jaunajam mācību gadam sākoties ALAs apgāds piedāvā

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS

L. Streips	Visjaunāko laiku vēsture (jauns, papildināts izd.)	US $9.00
B. Grunde	Pienenes pūka	3.50
J. Rainis	Zelta zirgs	6.00

PAR PZEMINĀTU CENU

	Ābece	2.00
	Burts pie burta — vārds	3.00
E. Klaustiņa	Bērnu dārzs	1.00
E. Kāpostiņš	Mājai un skolai	1.00
	Latviešu skolu programmas	1.00
M. Paudrupe	Latv. val. māc. darba burtnīca V (7. klasei)	2.00
J. Sīlis	Latviešu rakstniecības vēsture I	2.00
A. Brigadere	Sprīdītis	4.00
J. Rainis	Uguns un nakts	4.00
A. Grīns	Zemes atjaunotāji	4.00
A. Braunfelds	Marksisma ideoloģija un stratēģija	4.00
Dr. E. Dunsdorfs	Latvijas vēsture	5.00
P. Dreimanis	Latvijas tautas vēsture	bez maksas

Cenā nav ieskaitīti pasta izdevumi.

Grāmatas par pazeminātu cenu pieprasāmas **līdz 15. oktobrim.**

Krājumā daudz citu grāmatu. Lūdzu pieprasait mūsu jauno katalogu.

Pieprasījumus adresēt:

ALA Apgāds
c/o Kārlis Ķilkuts
48 Huntington Street
New Brunswick, NJ 08901

Saulaines sporta svētku vieglatlētikas sacīkšu rezultāti

Sacīkstēs piedalījās nometņotāji no Saulaines un Sidrabenes vasaras nometnēm.

Vietu sadalījums skriešanā:

Putnu salas nometņotāji: 1. P. Semenovs, seko D.Reynolds un Ch. Lote (Saulaine). Mazās meitenes: 1. Kristīna Vilmane (Sidr.), 2. Krista Gaide, 3. Krista Ozoliņa (abas Saulaine). Mazie zēni: 1. Kr. Eglītis (Sidrs.), 2. N. Ozoliņš, 3. T. Lūsis (abi Saulaine). Vid. meitenes: 1. Nikola Skuja, 2. Linda Ezergaile, 3. Inga Brence (visas Saulaine). Vid. zēni: 1. P. Cālītis (Sidr.), 2. P. Gaide (Saul.), 3. K. Pētersons (Sidr.). Lielie zēni: 1. P. Patersons (Saul.), 2. G. Eislers (Saul.), 3. J. Ozols un D.Freibergs (abi Sidrs.). Lielās meitenes? 1. Māra Tērauda, 2. Inta Ozola (abas Sidr.) un Kristīna Ezergaile (Saul.)

Augstlēkšanā:

Mazās meitenes: 1. Kr. Vilmane, 2. Kr. Gaide, 3. Dace Timbere (Saul.). Mazie zēni: 1. Kr. Eglītis, 2. N. Ozoliņš, T. Lūsis un K.Grīnbergs (Sidr.). Vid. meitenes: 1. Māra Ozola, Māra Pāvelsone (Sidr.), 2. Linda Ezergaile. Vid. zēni: 1. P. Cālītis, 2. K. Pētersons un L. Pūliņš (Saul.)

Lielās meitenes: 1. I. Ozola, 2. Kr. Ezergaile, 3. M. Tērauda. Lielie zēni: 1. J. Ozols, 2. G. Eislers, 3. P. Eglītis (Sidr.)

Tāllēkšanā:

Mazās meitenes: 1. Kr. Vilmane, 2. Kr. Ozoliņa, 3. A. Fauele (Sidr.). Mazie zēni: 1. Kr. Eglītis, 2. N. Ozoliņš un T. Lūsis. Vid. meitenes: 1. M. Ozola, 2. Māra Eglīte (Sidr.), 3. Anne-Marija Pētersone un Kristala Monjumente (Crystal Monument) — (Saul.). Vid. zēni: 1. P. Gaide, 2. P. Cālītis, 3. J. Melbārdis (Saul.). Lielās meitenes: 1. Kr. Ezergaile, 2. M. Tērauda, 3. Laila Ozola (Sidr.). Lielie zēni: 1. J. Ozols, 2. P. Keršteins (Sidr.), 3. P. Eglītis.